

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2019. január 18., 23., 30. és február 13. napjain tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2019. február 13. napján kihirdette az alábbi

Í T É L E T E T:

A vesztegetés elfogadásának büntette és más büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 24.B.952/2015/160. számú ítéletét az alábbiak szerint megváltoztatja:

az I. r. vádlottat az ellene

- 71 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés elfogadása büntette [1978. évi IV. törvény 252.§ (1)(3) bekezdés b) pont],
- 1 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont],
- 3 rendbeli vesztegetés hatósági eljárásban büntette [1978. évi IV. törvény 255.§ (1) bekezdés] és
- 5 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan - felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [1978.évi IV. törvény 276.§] miatt emelt vád alól **felmenti.**

Az I. r. vádlott terhén maradt bűncselekményeket

- 35 rendbeli - 14 esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés elfogadása büntettének [1978. évi IV. törvény 252.§ (1)(3) bekezdés b) pont],
- 3 rendbeli befolyással üzérkedés vétségének [1978. évi IV. törvény 256.§ (1)(3) bekezdés a) pont],
- 9 rendbeli vesztegetés hatósági eljárásban büntettének [1978. évi IV. törvény 255.§ (1) bekezdés],
- 18 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdés c) pont],
- 15 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont],
- 26 rendbeli - 20 esetben folytatólagosan - felbujtóként elkövetett magánokirat hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276.§],
- 10 rendbeli - ebből 2 esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés büntettének [1978.évi IV. törvény 254.§ (1) bekezdés],
- 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntettének [1978.évi IV. törvény 256.§ (1)(2) bekezdés a) és c/ pont],
- 2 rendbeli hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulat] és
- 1 rendbeli lőfegyverrel visszaélés büntettének [1978. évi IV. törvény 263/A.§ (1) bekezdés a) pont] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltását szintén 6 (hat) évre enyhíti.

Öt 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

Egy napi tétel összegét 3.000 (háromezer) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott összesen 900.000 (kilencszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A II. r. vádlott cselekményeit

- 188 rendbeli - 187 esetben felbujtóként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdés c) pont],
- 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdés a) pont],
- 77 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont],
- 33 rendbeli befolyással üzérkedés büntettének [1978. évi IV. törvény 256.§ (1)(2) bekezdés a) és c) pont],
- 2 rendbeli folytatólagosan - egy esetben felbujtóként - elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253.§ (1)(2) bekezdés I fordulata] és
- 1 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 254.§ (1) bekezdés] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A III. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntettének [1978. évi IV. törvény 250.§ (1)(3) bekezdés] és
- 41 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 10 (tíz) hónapra súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi, és egyben 3 (három) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A IV. r. vádlott cselekményeit

- 33 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] **minősíti.**

Az 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk.294.§ (1)(3) bekezdés a) pont aa) alpont, b) pont II. fordulata] miatt ellene indult **büntetőeljárást megszünteti.**

A szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Az V. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulata] és
- 38 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A VI. r. vádlott cselekményeit

- 32 rendbeli befolyással üzérkedés büntettének [1978. évi IV. törvény 256.§ (1)(2) bekezdés a) és c) pont] és
- 33 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] **minősíti.**

Az 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette [1978. évi IV. törvény 253.§.(1)(2) bekezdés I. fordulata] miatt ellene indult büntetőeljárást **megszünteti.**

A szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A VII. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 254.§ (1) bekezdés],
- 61 rendbeli - 3 esetben bűnsegédként, 58 esetben felbujtóként elkövetett - közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdés c) pont] és
- 1 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978.évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] **minősíti.**

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A VIII. r. vádlott cselekményeit

- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulat],
- 2 rendbeli befolyással üzérkedés büntettének [1978. évi IV. törvény 265.§.(1)(2) bekezdés a) és c) pont],

- 145 rendbeli - egy esetben társtettesként, 142 esetben felbujtóként elkövetett - közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 274.§ (1) bekezdés c) pont] és
- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978.évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A IX. r. vádlottat a

- 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntette [1978. évi IV. törvény 251. § (1)(2) bekezdés II. fordulata] és
- 2 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétsége [1978.évi IV. törvény 276.§] miatt ellene emelt vád alól **felmenti.**

A IX.r. vádlott terhén maradt bűncselekményeket

- 4 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés elfogadása büntettének [1978. évi IV. törvény 251.§ (1)(2) bekezdés II. fordulata],
- 1 rendbeli befolyással üzérkedés büntettének [1978. évi IV. törvény 256.§ (1)(2) bekezdés a) és c) pont],
- 1 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pont] és
- 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276.§] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltását 3 (három) évre enyhíti.

Öt 200 (kettőszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli. Egy napi tétel összegét 1.000 (egyezer) forintban állapítja.

Az így kiszabott összesen 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A X. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulata],
- 8 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés elfogadása büntettének [1978. évi IV. törvény 251.§ (1)(2) bekezdés II. fordulata] és
- 15 rendbeli - 13 esetben folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276.§] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetését 3 (három) évre, a közügyektől eltiltását 3 (három) évre enyhíti.

Öt 200 (kettőszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli. Egy napi tétel összegét 1.000 (egyezer) forintban állapítja.

Az így kiszabott összesen 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XI. r. vádlott cselekményeit

- 6 rendbeli - 3 esetben folytatólagosan elkövetett - vesztegetés elfogadása büntettének [1978. évi IV. törvény 251.§ (1)(2) bekezdés II. fordulat] és

- 10 rendbeli - 6 esetben folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276.§] **minősíti.**

A szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 8 (nyolc) hónapra, a közügyektől eltiltását 3 (három) évre enyhíti.

Öt 200 (kettőszáz) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli. Egy napi tétel összegét 1.000 (egyezer) forintban állapítja.

Az így kiszabott összesen 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XII. r. vádlottat

- a 3 rendbeli vesztegetés elfogadása hatósági eljárásban büntette [1978. évi IV. törvény 255.§ (2) bekezdés] miatt ellene emelt vád alól **felmenti.**

A XII. r. vádlott terhén maradt cselekményeit 4 rendbeli vesztegetés elfogadása hatósági eljárásban büntettének [1978.évi IV. törvény 255.§ (2) bekezdés] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi és egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XIII. r. vádlott cselekményeit

6 rendbeli vesztegetés elfogadása hatósági eljárásban büntettének [1978.évi IV. törvény 255.§ (2) bekezdés] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi és egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XIV. r. vádlott cselekményeit

- 4 rendbeli hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 250.§ (1)(3) bekezdés] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi és egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XV. r. vádlott cselekményeit

- 4 rendbeli hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 250.§ (1)(3) bekezdés] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi és egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XVI. r. vádlott cselekményeit

- 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 250.§ (1)(3) bekezdés] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre súlyosítja, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzi és egyben 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

Büntetését bünszervezetben elkövetővel szemben tekinti kiszabottnak.

A szabadságvesztést fegyházban rendeli végrehajtani, melyből vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A XVII. r. vádlott cselekményeit

- 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntettének [Btk.291.§ (1)(2) bekezdés b) pont II. fordulata] **minősíti.**

Szabadságvesztés büntetését 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a felfüggesztés próbaidejének tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

A XIX. r. vádlott cselekményét

- 1 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadása büntettének [Btk.294.§ (1)(3) bekezdés a) pont aa) alpont] **minősíti.**

A XXIV. r. vádlottat

- a hivatali vesztegetés elfogadása büntette [1978.évi IV. törvény 250.§ (1)(3) bekezdés] miatt ellene emelt vád alól **felmenti**.

A XXVII. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli vesztegetés büntettének [Btk.290.§ (1) bekezdés],
- 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [Btk.293.§ (1)(2) bekezdés I. fordulat],
- 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk.342.§ (1) bekezdés c) pont] és
- 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] **minősíti**.

A XXVIII. r. vádlott cselekményeit

- 1 rendbeli vesztegetés büntettének [Btk.290.§ (1)(2) bekezdés],
- 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [Btk.293.§ (1)(2) bekezdés I. fordulata],
- 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntettének [Btk.342.§ (1) bekezdés c) pont] és
- felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] **minősíti**.

A XXXII. r. vádlottat az

- 1 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] miatt ellene emelt vád alól **felmenti**.

A XXXVI. r. vádlottat az

- 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [Btk.299.§ (1) bekezdés I. fordulat (2) bekezdés a) és c) pont] miatt ellene emelt vád alól **felmenti**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r. a VII. r., a VIII. r., a IX. r., a X. r., a XI. r., a XII. r., a XIII. r., a XIV. r., a XV. r., a XVI. r., a XVII. r., a XVIII. r., a XIX. r., a XX. r., a XXI. r., a XXII. r., a XXIII. r., a XXIV. r., a XXV. r., a XXVII. r., a XXVIII. r., a XXXII. r., a XXXIII. r., a XXXVI. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az I. r. vádlott 2012. június 14. napjáig volt előzetes letartóztatásban.

A II. r. vádlott 2011. május 27. napjától volt őrizetben.

A II. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: E.

A IV. r. vádlott lakcíme: a.

Az V. r. vádlott lakcíme: 2/a. személyazonosító igazolványának száma: AE.

A VI. r. vádlott tartózkodási helye megszűnt, személyazonosító igazolványának száma: E.

A VII. r. vádlott lakcíme: 3.

A VIII. r. vádlott lakcíme: 2.

A X. r. vádlott lakcíme: 5.

A XI. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: H.

A XII. r. vádlott neve helyesen VV, személyazonosító igazolványának száma: E.

A XV. r. vádlott neve helyesen PP

A XIX. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: B

A XX. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: E.

A XXII. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: BE.

A XXIV. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: AH.

A XXVII. r. vádlott neve KK.

Az elsőfokú ítélet bevezető részéből 2016. május 10. és június 9. napjainak tárgyalási napként feltüntetését mellőzi.

A másodfokú eljárás során felmerült 1.072.215 (egymillió-hetvenkettőezer-kettőszáztizenöt) forint bűnügyi költségből a II.r. vádlott 84.299 (nyolcvannégyezer-kettőszázkilencvenkilenc) forintot, a III.r. vádlott 107.950 (egyszázhetezer-kilencszázötven) forintot, a IV.r. vádlott 115.300 (egyszáztizenötezer-háromszáz) forintot, az V.r. vádlott 66.935 (hatvanhatezer-kilencszázharmincöt) forintot, a VII.r. vádlott 98.350 (kilencvennyolcezer-háromszázötven) forintot, a VIII.r. vádlott 73.825 (hetvenháromezer-nyolcszázhuszonöt) forintot, a XIII.r. vádlott 66.935 (hatvanhatezer-kilencszázharmincöt) forintot, a XVI.r. vádlott 63.695 (hatvanháromezer-hatszázkilencvenöt) forintot, a XVII.r. vádlott 66.412 (hatvanhatezer-négyszáztizenkettő) forintot, a XXVII.r. vádlott 83.000 (nyolcvanháromezer) forintot, a XXXIII.r. vádlott 91.325 (kilencvenegyezer-háromszázhuszonöt) forintot, a XXXVI.r. vádlott 66.412 (hatvanhatezer-négyszáztizenkettő) forintot köteles az államnak megfizetni, míg a fennmaradó bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az I. r., a IV. r., a VI. r., a IX. r., a XII. r., a XXIV. r., dr. a XXXII. r. és a XXXVI. r. vádlott vonatkozásában a Kúriához címzett, de a Fővárosi Ítéltáblához benyújtott fellebbezésnek van helye.

INDOKOLÁS

A Fővárosi Törvényszék a 2018. január 18. napján kihirdetett 24.B.952/2015/160. számú ítéletével **Az I. r. vádlottat** 106 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], 6 rendbeli vesztegetés büntette [Btk. 290.§ (1), (2), (3) bekezdés b) pont I. és II. fordulat], 5 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 290.§ (1), (2), (3) bekezdés b) pont I. és II. fordulat], löfegyverrel visszaélés büntette [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont I. fordulat], 8 rendbeli felbujtóként hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 295. § (1) bekezdés], 4 rendbeli hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 296. § (1) bekezdés], felbujtóként hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 296. § (1) bekezdés], bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat], 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés a) és b) pont], 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés, (4) bekezdés], 15 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont], 34 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], 3 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének kísérlete [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont és 34 rendbeli felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 7 év 6 hónap szabadságvesztésre, 8 év közügyektől eltiltásra és 8 év gépjármű szakoktatói foglalkozástól eltiltásra ítélte. Vele szemben 33.250 euró vagyonekobzást rendelt el.

A II. r. vádlottat 40 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat], 32 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat], vesztegetés büntette [Btk. 290. § (1), (2), (3) bekezdés b) pont I. és II. fordulat], 3 rendbeli befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés a) és c) pont], 73 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. §

(1) bekezdés c) pont], 155 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés a) pont] és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre és 3 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte. Vele szemben 2700 euró erejéig vagyonekobzást rendelt el.

A III. r. vádlottat 40 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.], 40 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 4 év okmányügyintézői foglalkozástól eltiltásra és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Vele szemben 100.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

A IV. r. vádlottat 32 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés I. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.] és 32 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetés 2 év szabadságvesztésre 3 év okmányügyintézői foglalkozástól eltiltásra és 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Vele szemben 100.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

Az V. r. vádlottat 40 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat] és 40 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 150.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Vele szemben 100.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

A VI. r. vádlottat befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés a) és c) pont], 32 rendbeli társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat], 32 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Vele szemben 200.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

A VII. r. vádlottat vesztegetés büntette [Btk. 290. § (1), (2), (3) bekezdés b) pont I. és II. fordulat], 24 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] és 36 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont]

miatt halmazati büntetésül 2 év 4 hónap szabadságvesztésre és 3 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte. Vele szemben 2700 euró erejéig vagyonekobjást rendelt el.

A VIII. r. vádlottat 2 rendbeli befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1), (2) bekezdés a) és c) pont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1), (2) bekezdés I. fordulat], 2 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és 146 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 8 hónap szabadságvesztésre és 3 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

A IX. r. vádlottat 9 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont], 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] és hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 5 év 6 hónap szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 6 év gépjármű szakoktatói foglalkozástól eltiltásra ítélte. Vele szemben 150 euró és 150.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.

A X. r. vádlottat 6 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], 2 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], 13 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] és 4 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 5 év gépjármű szakoktatói foglalkozástól eltiltásra ítélte.

A XI. r. vádlottat 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], 3 rendbeli vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont], 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] és 5 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 5 év gépjármű szakoktatói foglalkozástól eltiltásra ítélte.

A XII. r. vádlottat 7 rendbeli hatósági eljárásban vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 296. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 8 hónap szabadságvesztésre, 2 év tolmács és szakfordítói foglalkozástól eltiltásra és 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 300.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XIII. r. vádlottat 6 rendbeli hatósági eljárásban vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 296. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 6 hónap szabadságvesztésre, 2 év tolmács és szakfordítói foglalkozástól eltiltásra és 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 300.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XIV. r. vádlottat 4 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.] miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 600.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XV. r. vádlottat 4 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.] miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 600.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XVI. r. vádlottat 3 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.] miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 600.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XVII. r. vádlottat 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont I. és II. fordulat, (3) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 3 év postai kézbesítői foglalkozástól eltiltásra és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Vele szemben 40.000 forint erejéig vagyoneklóbzást rendelt el.

A XIX. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. ford., (3) bekezdés 1. tétel aa) pont, b) pont I. és II. ford.] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XX. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXI. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXII. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. ford., (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXIII. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXIV. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXV. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt 1 év 3 hónap szabadságvesztésre, 3 év közúti járművezetői vizsgabiztosi foglalkozástól eltiltásra és 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 500.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXVII. r. vádlottat vesztegetés büntette [Btk. 290. § (1) (2) bekezdés], bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és 2 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmozati büntetésül 1 év 3 hónap szabadságvesztésre és 3 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Vele szemben 10.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.

A XXVIII. r. vádlottat vesztegetés büntette [Btk. 290. § (1) (2) bekezdés], bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], bűnsegédként

elkövetett közokirat-hamisítás büntetlen[Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és 2 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 3 hónap szabadságvesztésre és 3 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

A XXXI. r. vádlottat 62 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 300.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXXII. r. vádlottat 11 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]miatt halmazati büntetésül 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 1.000.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXXIII. r. vádlottat 3 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 400.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXXV. r. vádlottat 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 180 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 360.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXXVI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés a) és c) pont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre és 240 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzbüntetés egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg, és rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 240.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A XXXVII. r. vádlottat 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 120 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 1000 forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 120.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Valamennyi szabadságvesztésre ítélt vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, és mindannyiuknál kimondta, hogy feltételes szabadságra legkorábban a büntetésük kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsáthatók. Rendelkezett az egyéb járulékos kérdésekről is, így a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelek további sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről is.

Ugyanakkor a **XVIII. r. vádlottat** az ellene bünszervezetben részvétel büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés] és a **XXVI. r. vádlottat** az ellene hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés 1. tétel aa) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú bíróság ítélete a XXVI. r. vádlott és a XXXV. r. vádlott vonatkozásában 2018. január 23. napján, a XXXI. r. vádlott tekintetében 2018. április 5. napján és a XXXVII. r. vádlott tekintetében 2018. április 9. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r., a VII. r., a VIII. r., a IX. r., a X. r., a XI. r., a XII. r., a XIII. r., a XIV. r., a XV. r. és a XVI. r. vádlottak terhére a bünszervezetben történő elkövetés megállapításáért és a büntetésük súlyosításáért, a XVIII. r. vádlott terhére a bűnösség megállapításáért és büntetés kiszabásáért jelentett be fellebbezést.

Az I. r. vádlott és védője felmentésért,
a II. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a III. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a IV. r. vádlott és védője felmentésért,
az V. r. vádlott védője enyhítésért,
a VI. r. vádlott enyhítésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a VII. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője felmentésért,
a VIII. r. vádlott védője elsődlegesen az eljárás megszüntetéséért, másodlagosan felmentésért,
a IX. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője az eljárás részbeni megszüntetéséért, felmentésért, illetve enyhítésért,
a X. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője az eljárás részbeni megszüntetéséért, felmentésért, illetve enyhítésért,
a XI. r. vádlott és védője felmentésért,
a XII. r. vádlott felmentésért, védője felmentésért, illetve előzetes mentesítésért,
a XIII. r. vádlott és védője felmentésért,
a XIV. r. vádlott felmentésért, védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a XV. r. vádlott és védője felmentésért,
a XVI. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védőjnek felmentésért,
a XVII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a XIX. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője felmentésért,
a XX. r. vádlott és védője felmentésért,
a XXI. r. vádlott és védője felmentésért,
a XXI. r. vádlott és védője felmentésért,
a XXIII. r. vádlott az eljárás megszüntetéséért, védője elsődlegesen az eljárás megszüntetéséért, másodlagosan felmentésért,
a XXIV. r. vádlott és védője felmentésért,
a XXV. r. vádlott felmentésért, védője elsődlegesen az eljárás megszüntetéséért, másodlagosan felmentésért,
a XXVII. r. vádlott védője felmentésért,
a XXVIII. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
a XXXII. r. vádlott védője elsődlegesen az eljárás megszüntetéséért, másodlagosan felmentésért,
a XXXIII. r. vádlott védője felmentésért,
a XXXVI. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbeztek.

A **Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség** BF.256/2018/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlottak és védőik fellebbezését nem tartotta alaposnak.

A Be. 599. § (1) bekezdése alapján az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását indítványozta, bejelentve, hogy azon az ügyész részt vesz.

Átiratában kifejtette, hogy a bejelentett fellebbezések tartalmától függetlenül valamennyi vádlott vonatkozásában a Be. 590. § (1) bekezdése alapján a felülbírálat teljeskörű.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást. Az ítéletben minden releváns eljárásjogi kérdéssel részletesen foglalkozott, így kitért a vád törvényességének kérdésére, a magyar bűnüldöző szervek tudtával Magyarországon a román büntetőeljárásban eljárási cselekményeket végző két román fedett nyomozó tevékenységének eredményeképp keletkezett adatok bizonyítékként figyelembe vehetőségére, a bűnügyi jogsegély keretében a román hatóságoktól beszerzett okiratok, gyanúsítottai és tanúkihallgatások értékelhetőségére, a titkos információgyűjtéssel és titkos adatszerzéssel beszerzett bizonyítékok törvényességére és értékelhetőségére.

Álláspontját megalapozott jogi érvekkel kellően alátámasztotta, így azt az ügyészség minden tekintetben osztotta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta, valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vonta.

Az átláthatóság érdekében a tényállást két részre bontotta. Az első rész egy általános tényállási rész, amely tartalmazza a vádlottak személyi körülményeit és kapcsolatrendszerét, és rögzíti, hogy hogyan épült fel az a hálózat, amely román állampolgárságú közvetítők útján Magyarországra utaztatott többnyire alacsony műveltségű, sokszor írni-olvasni nem vagy csak nehezen tudó román állampolgárokat abból a célból, hogy őket anyagi ellenszolgáltatás ellenében a jogszabályok kijátszásával magyar vezetői engedélyhez juttassa. Feltárta az abban résztvevő személyek feladatait, szerepkörét és a rájuk irányadó munkaköri és jogi szabályokat.

Ezt követően tényállási pontonként rögzítette, hogy kik voltak azok a személyek, akik ily módon gépjárművezetői engedélyhez jutottak és ebben kik és milyen magatartással működtek közre.

A tényállást döntő mértékben megalapozottnak tartotta, csak a I/48. tényállási pontnál látta fennállónak a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt részleges megalapozatlanságot, mert ezt a tényállást hiányosnak tartotta. Ezt a hiányosságot azonban a Be. 593. § (1) bekezdése alapján kiküszöbölhetőnek látta. Véleménye szerint e tényállási pont annyiban szorul kiegészítésre, hogy a XVIII. r. vádlott annak érdekében, hogy az I. r. vádlott tevékenységét segítse, a vizsgaidőpontokról és a vizsgabeosztásokról még azelőtt folyamatosan tájékoztatta az I.r. vádlottat, hogy azok nyilvánossá tehetők lettek volna.

Az elsőfokú bíróság az indokolásában egyenként kitért a vádlottak vallomásaira, azokat összevetette egymással, a tanúvallomásokkal, az okirati bizonyítékokkal, a titkos adatszerzés és titkos információgyűjtés anyagával. Mindezek egyenkénti és összefüggéseiben történő elemzése alapján vont következtetést a vádlottak cselekvőségére és tudattartalmára.

A megállapított tényállásból a XVIII. r. vádlott kivételével okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, és törvényesnek ítélte cselekményeik minősítését is.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor I-XVI. r. vádlottak esetében a bünszervezeti elkövetést nem állapította meg.

Indokolásában az elsőfokú bíróság maga is kifejtette, hogy a történeti tényállásban rögzített magatartást a vádlottak egymás személyének és betöltött funkcióikból fakadó jogaiknak és kötelezettségeiknek az ismeretével valósították meg. Meghatározott rend szerint történt a

Romániából Magyarországra való utaztatás, az autósiskola felkeresése és az autósiskola oktatásában való részvétel. Ugyancsak egy szervezett és összehangolt működés állapítható meg a vizsgarend, az okmányok, az orvosi igazolások beszerzésének mechanizmusa, az érintett autósiskolába beiratkozó hallgatók tájékoztatása, utaztatása és szervezése között. Ebben az adott szereplőknek meghatározott funkcióik voltak.

Az elsőfokú bíróság szerint a szervezett elkövetés kétséget kizáróan megállapítható.

A bünszervezetet az elsőfokú bíróság szerint azért nem lehetett megállapítani, mert álláspontja szerint a bünszervezet fogalmi eleme alapvetően feltételez egy hierarchiát, alá-fölé rendeltségi rendszert, és jelen esetben a bűncselekményeket szervezetten elkövető csoport nem foglalt magába hierarchikus utasítási rendet.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a bünszervezet működésének feltétlenül autokratikus elvek mentén kell történnie. A nagy fokú szervezettség eleve feltételezi, hogy az abban szereplő személyek közül egy vagy több személy bizonyos irányítói, szervező feladatokat kell, hogy ellásson, míg mások feladata ezek végrehajtása. Véleménye szerint azonban nem szükséges eleme ennek a viszonyoknak a diktatórikus kapcsolatrendszer. A bünszervezeti csoport működését és a feladatok teljesülését biztosíthatja más összetartó erő is, például anyagi érdekesség vagy személyi kapcsolatokon alapuló összefonódás.

A törvény nem tekinti a bünszervezet fogalmi elemének az autokrata vezetési stílust. Hivatkozott e körben a BH2008.139. számú döntésére, mely szerint a bünszervezet fogalmi ismérveinek törvényi meghatározása kimerítő, azok más ismérvekkel nem bővíthetők.

Mindezek alapján úgy látta, hogy jelen ügyben az I-XVI. r. vádlottak vonatkozásában a bünszervezet minden ismérve fennáll.

Amennyiben a bünszervezetben történő elkövetés elfogadható, úgy a XVIII. r. vádlott vonatkozásában is megállapítható, hogy magatartásával e szervezet tevékenységét támogatta. Így az ő cselekménye önálló bűncselekményként a bünszervezetben részvétel büntetettét valósítja meg.

Az elsőfokú bíróság a büntetések kiszabásakor törekedett a belső arányosság követelményeinek megtartására. Miután a bünszervezeti elkövetést az I-XVI. r. vádlottakra nem állapította meg, így a törvényben előírt hátrányos rendelkezések a kiszabott büntetésekben értelemszerűen nem tükröződhettek.

Bűnszervezetbeni elkövetés esetén a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, szabadságvesztés kiszabása esetén annak végrehajtása nem függeszthető fel, két évi vagy ennél hosszabb tartam esetén a végrehajtási fokozat fegyház, továbbá az elkövető feltételes szabadságra sem bocsátható.

A XVII. r., a XIX. r., a XX. r., a XXI. r., a XXII. r., a XXIII. r., a XXIV. r., a XXV. r., a XXVII. r., a XXVIII. r., a XXXII. r., a XXXIII. r. és a XXXVI. r. vádlottak esetében a kiszabott büntetéseket a büntetési céloknak megfelelőnek tartotta, azokat egyben szükségesnek is látta.

Az ítélet egyéb rendelkezéseit ugyancsak törvényesnek minősítette.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét I-XVI. r. vádlottak és a XVIII. r. vádlott vonatkozásában a Be. 606. § (2) bekezdése alapján változtassa meg.

A tényállás az I/48. pont vonatkozásában a fentiek szerint egészítse ki.

Az I-XVI. r. vádlott terhére a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti bünszervezetben történő elkövetést állapítsa meg és alkalmazza az ezzel járó törvényi jogkövetkezményeket. Valamennyiük esetében a szabadságvesztés tartamát - a belső arányosság szem előtt tartásával - emelje fel. A III. r.,

a IV. r., az V. r., a VI. r., a VIII. r., a XII. r., a XIII. r., a XIV. r., Gondi a XV. r. és a XVI. r. vádlottaknál a szabadságvesztésük végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze. Állapítsa meg, hogy a végrehajtási fokozat a Btk. 37. § (3) bekezdés bb) pontja szerint fegyház és a vádlottak a Btk. 38. § (4) bekezdés c) pontja szerint a szabadságvesztésből nem bocsáthatók feltételes szabadságra.

A XVIII. r. vádlott bűnösségét állapítsa meg a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző bünszervezetben részvétel büntetében és ezért vele szemben a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjában írt börtön fokozatú, felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabjon ki a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján azzal, hogy annak végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján valamennyi vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

Az I.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta, azt kiegészítette és pontosította.

Elsősorban az ítélet Be. 604.§ (1) bekezdés b) pontja alapján történő megváltoztatását és az I.r. vádlott felmentését indítványozta a Be. 566.§ (1) bekezdés c) pontjára is tekintettel.

Másodsorban - mivel az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a tényállást hiányosan állapította meg, egyes tényállások részben vagy egészben felderítetlenek, a megállapított tényállás ellentétes az ügyiratok tartalmával, továbbá tényekre is helytelenül következtetett - indítványozta a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölését, a tényállás kiegészítését, helyesbítését, illetve eltérő tényállás megállapítását és ennek eredményeként az I.r. vádlott felmentését.

Azon tényállások tekintetében pedig az eljárás megszüntetését indítványozta, ahol a vád oly mértékben hiányos, hogy nem felelt meg a törvényes vád követelményének.

Harmadsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta a Be. 609.§ (1), (2) bekezdés d) pontja és a 604.§ (1) bekezdés c) ca. pontja alapján.

Negyedsorban a kiszabott büntetés enyhítését kérte arra tekintettel, hogy az I.r. vádlott 64 éves büntetlen előéletű.

A vád törvényessége körében azt fejtette ki, hogy amennyiben a vád olyan bizonyítékokon alapul, amelyeket jogszabályok megszegésével szereztek be, illetve amelyek jogszabályba ütköző mivoltuk miatt nem használhatók fel, akkor a vád nem felel meg a Be. 2.§ (2) bekezdésében meghatározott törvényes vádnak, így az eljárás megszüntetése indokolt.

Ebben a körben elsődlegesen a fedett nyomozók tevékenységét kritizálta, akik lényegében úgy provokálták a bűncselekmény elkövetését, hogy erre a magyar hatóságok részéről nem rendelkeztek semmilyen engedéllyel, így eljárásuk nem felelt meg a magyar jogszabályokban foglalt feltételeknek.

Arra is hivatkozott, hogy az iratokban sem ügyészi engedély nem fekszik el, sem pedig jelentés, csupán nem létező személyek tanúvallomásai találhatóak. Részletesen citálta a fedett nyomozó tevékenységére vonatkozó jogszabályokat, a Kommentárból idézett értelmezést és konkrét eseti döntésre is hivatkozott, amikor a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.53/2011/6. számú ítéletére, illetve a Legfelsőbb Bíróság Bf.III.231/2001/5. számú eseti döntésében megfogalmazottakra utalt.

A védelem korlátozását is felvetette, amikor évekkel egyes nyomozati cselekmény után tárgyalási szakban került sor lényeges bizonyítékok csatolására, amit a bíróság természetesnek tartott az ügyészség részéről, míg ugyanezt elfogadhatatlannak ítélte a vádlotti oldalról (pl. a XII.r. vádlott esetében).

Az elsőfokú bíróság nem adott számot arról, hogy milyen jogszabályi alapon fogadta el tanúvallomásként tanú1 és tanú2 álneveken szereplő ismeretlen személyektől származó nyilatkozatokat, jelentéseket.

Részletesen kifejtette álláspontját a román hatóságok által kihallgatott gyanúsítottaktól felvett jegyzőkönyvek felhasználásával kapcsolatban is. Itt elsősorban abból indult ki, hogy ezek a személyek jelen ügyben tanúk lennének, így megidézésük esetén jogosultak volnának a tanúvallomások megtagadására. Amennyiben élnének ezzel a jogukkal, úgy a korábban tett vallomásaik nem lennének bizonyítékként figyelembe vehetők. Azokat felolvasás útján sem lehetne tárgyalás anyagává tenni. Ezt a garanciális szabályt pedig véleménye szerint nem lehet oly módon kikerülni, hogy gyanúsítottai vallomásaikat a bíróság okirati bizonyítékként használja fel.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a román büntetőeljárásban a gyanúsított figyelmeztetése nem egyezik a magyar Be-ben foglaltakkal, kimarad belőle a hamis vád tilalma.

Azt is figyelemreméltónak tartotta, hogy a román eljárásban kihallgatott személyek először többnyire tagadták az aktív vesztegetés elkövetését, majd miután kedvezményeket helyeztek nekik kilátásba, mégis beismerő vallomást tettek.

Megjegyezte, hogy ezen személyek közül többen is azt közölték, hogy analfabéták, ennek ellenére iskolázatlan személyekként, precíz szófordulatokkal éltek a vallomásaikban.

Több helyen magát a fordítást is hiányosnak minősítette.

Mindezekre tekintettel a romániai gyanúsítottai vallomásokat ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből, mert a Be. 78.§-ában foglaltak szerint jogszabályba ütközött azok beszerzése és felhasználása.

A vád törvényességéhez tartozónak ítélte azt is, hogy az egyes vádpontokat - az ügyészség szerint - alátámasztó bizonyítékoknak semmi köze nincs az adott tényálláshoz, példaként a kihallgatásokat említette, amelyek az adott eseményhez képest jóval előbb vagy később történtek.

A váddal összefüggésben utalt még a Fővárosi Főügyészség Kiemelt és Korrupciós Ügyek Osztályának egyik határozatára, amikor egy önkormányzati ügyintézővel szemben két román állampolgár által beadott vezetői engedély kiadása iránti kérelme ügyében megszüntette a büntetőeljárást, holott ott is hiányzott a 185 napos tartózkodást igénylő feltétel, arra hivatkozással, hogy nem volt megállapítható a bűncselekmény elkövetése. Ez az ügy egyébként az Okmányirodához kapcsolódott és a jelen ügyben tanúként meghallgatott a tanú3-hoz.

A bizonyítékok mérlegelése kapcsán azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság szinte szó szerint átvette az egyes vádpontok vádirati tényállásait, azonban az ehhez tartozó indokolás rendkívül hiányos. Csupán felsorolásra kerültek a vádlotti nyilatkozatok, a tanúk vallomásainak lényege, illetve a bíróság által tanúvallomásoknak tekintett, törvénysértően értékelt okirati bizonyítékok, melyek a vezetői engedély megszerzése érdekében Magyarországon járt román állampolgárok, Romániában tett gyanúsítottai és tanúkenti nyilatkozatainak rövid, teljességre nem törekvő kivonatai. Ezek a kivonatok nem foglalták magukba, hogy hány alkalommal, milyen minőségben, milyen figyelmeztetést követően került sor ezen személyek kihallgatására, volt-e eltérés nyilatkozataik között, melyiket, miért fogadta el a bíróság.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet egyedül a XXVI.r. vádlott esetében említette meg, hogy tanú4 vallomásai különféle nyilatkozatokat tartalmaznak, lényeges körülmény tekintetében eltérőek, így erre tényállás alapítani nem lehet. Megjegyezte, hogy ugyanez mondható el a többi hasonló nyilatkozatról is.

Kifogásolta e körben az elsőfokú bíróságnak azt az okfejtését, hogy ezeknek a román állampolgároknak nem lett volna okuk a román nyomozó hatóságok előtt valótlanul állítani, valótlanul olyan személyeket megvádolni, akiknek megvádolása folytán az ő büntetésük a felére csökken, illetve tevélegességük enyhébb megítélése alá esik.

Megjegyezte azt is, hogy nem ellenőrizték a hatóságok, hogy ezek a személyek valójában tudnak-e írni-olvasni.

Az elsőfokú ítélet átvette a vádirat 15. oldal 2. bekezdését, miszerint a hatályos jogszabályok szerint, amennyiben valaki a képzésre történő jelentkezésekor nyilatkozik arról, hogy a magyar nyelvet anyanyelvi szinten nem érti, tanfolyammentesnek minősül, felkészülése egyéni módon történik. Ez - a vád szerint - csupán a XXVII.r., a XXVIII.r., a XXIX.r. és a XXX.r. vádlottra vonatkozik.

A többi vádlott esetén ezt a kérdést nem vizsgálta sem az ügyészség, sem a bíróság és nem is tartalmazzák az egyes vádpontok, illetőleg ítéleti tényállások.

Ugyanakkor a bíróság a váddal egyezően felrója az I.r. vádlottnak, hogy az egyes román állampolgárságú vizsgázók nem vettek részt elméleti tanfolyamon.

Valójában az I.r. vádlottnak azt kellett vizsgálnia, hogy az egyes vizsgázók rendelkeznek-e a törvény által előírt, a vizsgára bocsátás feltételül szolgáló okiratokkal, azok tartalmának vizsgálata azonban nem volt tőle elvárható.

Kifogásolta, hogy sem a nyomozó hatóság, sem a bíróság nem derítette fel, hogy valójában mennyibe került egy vezetői engedély megszerzése, kellett-e az orvosi vizsgálatért és igazolásért, valamint egyéb okiratokért illetéket vagy egyéb ellenértéket fizetni. Nem szerezte be az autósiskola által kiállított számlákat sem, illetve amikor azok egy részét I.r. vádlott utóbb csatolta, a bíróság figyelmen kívül hagyta, annak ellenére, hogy a romániai nyilatkozatok jelentős eltérést mutattak a tanulók által fizetett összegek tekintetében. Megjegyezte azt is, hogy nem is az I.r. vádlottnak adták át ezeket az összegeket, hanem az esetek jelentősebb részében tanú5-nek, tanú6-nak vagy más, őket Magyarországra szállító személyeknek és az egyes összegek, továbbá átadásuk helye és időpontja sem tisztázott.

Nem tisztázták a hatóságok a tolmácsok díjazásának mértékét és hogyanját. A tolmácsokat ugyanis a tanulóknak kellett biztosítaniuk, és ezért nyilvánvalóan nekik kellett kifizetniük a tolmácsdíjat és a költségeiket is. Tolmácsoknak nem csupán az elméleti, hanem a gyakorlati vizsgán is jelen kellett lenniük és ezt nyilván díjazás ellenében tették. Ebből pedig az következik, hogy a részükre átadott pénzösszeg vonatkozásában semmi nem támasztja alá, hogy az korrupciót célzott volna.

Arra is hivatkozott, hogy az ítélet eltér a vádirati tényállástól abban, hogy szemben azzal az állítással, miszerint I.r. vádlott egy hálózatot alakított ki, a bíróság szerint együttműködött tanú6-tal, tanú5-tel és más ismeretlenül maradt személyekkel abban, hogy az általuk vezetői engedély megszerzése végett Magyarországra utaztatott román állampolgárok anyagi ellenszolgáltatás ellenében magyar vezetői engedélyhez jussanak. A vádirati tényállás hű követése azonban oda vezetett pl., hogy a szövegben mégis benne maradt a bünszervezet szó.

Álláspontja szerint az egyes vádpontok elemzéséből az derül ki, hogy bizonyíthatóan az összegekből az I.r. vádlott csupán a tanfolyami díjnak megfelelő részt vette át, kapta meg. Nem került bizonyításra az, hogy amennyiben valóban jogszabálysértés útján kerültek egyes igazolások, okiratok kiállításra, ezekről az I.r. vádlottnak tudomása lett volna. Nem az ő feladata volt ugyanis a szükséges iratok kiállítása, beszerzése, a vezetési kartonok vezetése. Az ő feladata iskolavezetőként a jelöltek képzésének irányítása volt, ahol úgy szerepel, hogy ő közreműködött valamilyen formában ezen iratok kiállításában vagy ebben segítséget nyújtott, ott semmilyen bizonyíték nem merült fel, ami ezt alátámasztotta volna.

Nem volt jelen az orvosi vizsgálatok során, az elméleti és gyakorlati vizsgákon, így nem is befolyásolhatta sem az iratok, igazolások beszerzését, sem a vizsgák lebonyolítását.

Számos tanú nyilatkozott az elméleti és gyakorlati vizsgák menetéről, hogy a vizsgabiztosok személyéről csak a vizsga reggelén lehetett tudomást szerezni és, hogy maguk a vizsgabiztosok sem tudtak előre arról, hogy az adott napon kiket fognak vizsgáztatni.

Ezeket a vallomásokat az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyta, nem adott számot arról, hogy ezeket miért nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy személy szerint az I.r. vádlott volt az, aki különböző orvosoktól egészségi alkalmassági véleményt szerzett be anélkül, hogy a tényleges vizsgálatok megtörténtek volna. Ezt nem csak az orvosok tagadták, de nyilatkozataikban a tanulók jelentős része is.

Ezt követően a védő fellebbezése írásbeli indokolásában sorra vette valamennyi tényállást, melyben az I.r. vádlott érintett volt. Részletezte a tényállás I.r. vádlottat érintő lényeges megállapításait, majd sorra vette felsorolásszerűen az ügyesség által a tényállás megállapításához kapcsolt bizonyítékokat. Ezeket egyes esetekben lényeges tartalmuk megjelenítése mellett értékelte is. A tényállásokat sok esetben hiányosnak minősítette. A rendelkezésre álló bizonyítékok közül a román eljárásban gyanúsítottként kihallgatott személyek vallomásának kirekesztésére tett indítványt, részben azért mert a gyanúsított kihallgatásuk előtti figyelmeztetés nem egyezik a magyar Be. szerint megkívánt figyelmeztetéssel. Továbbá azért is, mivel büntetésük csökkentésének ígérete egyes személyeket valótlán tartalmú nyilatkozatok megtételére ösztönözhetett.

A lehallgatási anyagokat azért nem tartotta a tényállásban foglalt állítások bizonyítására alkalmasnak, mert egyrészt az elkövetési időt követően kerültek lehallgatásra a beszélgetések, másrészt pedig a román lehallgatási jegyzőkönyveket sem tartotta bizonyítékként felhasználhatónak, mert magyar bíróság nem engedélyezte ezeket a lehallgatásokat és nem áll rendelkezésre a román hatóságok engedélyező határozata sem.

Több olyan Romániában felvett vallomást is megjelölt és kifogásolt, ahol a vallomást megelőzően semmiféle figyelmeztetés nem szerepel. Hivatkozott még ezeknek a vallomásoknak az ellentmondásosságára is.

Az így tényállási pontonként felsorolt bizonyítékokat nem tartotta alkalmasnak az egyes tényállások bizonyítására.

A 39. tényállással összefüggésben kiemelését érdemelőnek tartotta, hogy 69 személyt sorol fel a vád. Az elkövetési idő, az I.r. vádlottnak ígért és adott összeg közelebből nem meghatározható. A közbenjárások módja, helye, hogy ezt kinél tette volna, szintén nincs körülírva. Nincs elkövetési magatartás, hely és idő. Álláspontja szerint a vallomások eljárási probléma miatt nem használhatók

fel, a lehallgatások nehezen kibogozhatóak, nem az egyes esetekre vonatkoznak, nem tartalmaznak bűncselekményt, az ítéleti bizonyosság hiányzik.

A 49. tényállással összefüggésben arra hivatkozott, hogy a bűncselekmény csak szándékosan követhető el, gondatlanságból nem. Utalt a BH1998. 408. számú jogesetre, melyben ténybeli tévedésre hivatkozást a lőfegyverrel visszaélés büntette tekintetében a bíróság elfogadta.

E cselekmény kapcsán arra hivatkozott, hogy nem bizonyított, hogy a vádlottól lefoglalt fegyver lőfegyvernek minősül. A megszerzéstől a megtalálásáig eltelt időben bekövetkezett jogszabályváltozást azért nem követte a vádlott, mert elfeledkezett a 17 évvel korábban ajándékba kapott fegyverről, tehát gondatlan volt, elmulasztotta a tőle elvárható figyelmet és körültekintést. Valószínűleg nem is tudott magáról a jogszabályváltozásról, úgy tudta, hogy nem szükséges engedély a birtokában lévő fegyver tartásához, tehát ténybeli tévedésben volt.

A bíróság ezeket a felvetéseket nem vizsgálta teljesskörűen, nem vizsgálta, hogy a lefoglalt fegyver ténylegesen lőfegyvernek minősül-e, illetőleg azt sem, hogy kétséget kizáró módon megállapítható-e, hogy nem állt fenn tévedés.

A bűnszervezet megállapíthatósága kapcsán arra hivatkozott, hogy miután nem bizonyítható, hogy az I.r. vádlott bármilyen bűncselekményt is elkövetett volna, így ennek nem is lehet jelentősége, ennek ellenére részben egyetértett az elsőfokú bíróság által e körben leírtakkal, a szervezettség foka, a hierarchia teljes hiánya nem bűnszervezetre utalnak.

A II.r. vádlott és védője, továbbá a VIII.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezésüket visszavonták.

A III.r. vádlott védője is benyújtotta fellebbezésének írásbeli indokolását. Elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a Be. 606.§ (1), (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását és a vádlott felmentését, ennek hiányában a kiszabott büntetés enyhítését, másodlagosan a Be. 609.§ (1), (2) bekezdés d) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Be. 592.§ (2) bekezdés c) és d) pontja alapján részben megalapozatlan, de ez a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető.

Ezt követően az ítélet oldalszámának, bekezdésének pontos felhívásával megjelölte azokat az ítéletrészeket, amelyeket megalapozatlannak tart, ezek a részek elsősorban III.r. vádlott köteleességszegésének megjelölésével, a tartózkodási feltétel figyelmen kívül hagyásával álltak összefüggésben.

Ezen túlmenően iratellenesnek tartotta a 148. oldal utolsó bekezdés első mondatát, miszerint a III.r. vádlott írásban több vallomást is tett, továbbá iratellenesnek és megalapozatlannak ítélte az ítélet 183. oldal 3. bekezdését is, mely szerint a kihallgatott tanúk aggálytalanul alátámasztották azt a folyamatot és működési mechanizmust, amely a vádokban megfogalmazott cselekményeket jellemezte.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységével összefüggésben arra utalt, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül és a logika szabályait is sértő módon értékelte.

Hivatkozott a 35/2000.(XI.30.) BM rendelet és a 2007. évi I. törvény rendelkezéseire, melyből azt vezette le, hogy 3 hónapot meghaladó tartózkodás esetén állt fenn bejelentési kötelezettség, amelynek eredményeként kiadott regisztrációs igazolás csupán a bejelentés tényét és időpontját, nem pedig az országban tartózkodás kezdő időpontját tanúsítja.

Ebből pedig szerint értelemszerűen az is következik, hogy a bejelentkezés időpontjában az adott román állampolgár már 3 hónapot Magyarországon tartózkodott, ezért a bejelentkezés időpontja nem azonosítható a tartózkodás kezdő időpontjával.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság ezen téves magyarázatból kiindulva vizsgálta III.r. vádlott kötelezettségét és magatartását.

Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a III.r. vádlott írásos vallomásában már hivatkozott 24/2005.(IV.21.) GKM rendelet 3. számú mellékletében foglaltakat is. Részletesen is idézte az itt írt beiskolázási feltételeket.

E jogszabályhely alapján egyértelműnek tartotta, hogy amennyiben az adott román állampolgár a jogosítvány megszerzésére irányuló tanfolyamot elvégezte, az NKH által kiadott, a vizsga sikeres letételét igazoló dokumentumot az okmányirodában benyújtotta, a III.r. vádlott már ezen ténynél fogva biztos lehetett abban, hogy a román állampolgár megfelel a vezetői engedély kiadására vonatkozó feltételeknek.

Megjegyezte, hogy önmagában a tanfolyam elvégzésének ideje, a több vizsga letétele eleve alappal utalt arra, hogy a kérelmező 6 hónapja már az országban tartózkodik.

Nem merült arra bizonyíték, hogy III.r. vádlott tudomással bírt volna arról, hogy az elébe tett orvosi igazolások, vizsgapapírok esetleg nem legálisan keletkeztek. A III.r. vádlott az okmányok felülbírálatára jogosultsággal nem rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság, véleménye szerint, az indokolási kötelezettségét is megsértette, mert nem adott számot arról, hogy a III.r. vádlott védekezését miért nem fogadta el, miért nem vette figyelembe a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket és még utalás sem található a hivatkozott GKM rendelet elvetéséről sem.

Adós maradt az elsőfokú bíróság azzal is, hogy miért vetette el a III.r. vádlott írásbeli vallomásában hivatkozott tanú7, a tanú8 és a tanú9 tanúvallomásaiban foglaltakat a tartózkodás kezdő időpontjának ellenőrizhetetlensége, az utasítások hiánya, a nem egyértelmű jogszabályi környezet vonatkozásában.

Ezek a vallomások a váddal szemben a vádlotti védekezést támasztották alá.

Nem adott magyarázatot az elsőfokú bíróság arra sem, hogy számos vádpont esetében már a kiállított orvosi igazolásoktól számítottan a vezetői engedély iránti kérelmek benyújtásáig jóval több, mint 6 hónap telt el, így a jogszabályi feltétel egyértelműen teljesült.

Ezzel kapcsolatban nem volt tudomása a III.r. vádlottnak arról, hogy az orvosi igazolások kiállítására jogszerűtlen módon került volna sor.

Felvetette azt is, hogy a fedett nyomozók jelentéseiben pl. III.r. vádlott fel sem merült.

Kifogásolta a cselekmények minősítését is. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, hogy a III.r. vádlott terhére megállapított 40 rendbeli cselekmény milyen konkrét cselekményekhez kapcsolható. Megjegyezte, hogy nyomozati szakban mindössze 18 rendbeli cselekménnyel gyanúsították, majd a vád ró utóbb 40 rendbeli cselekményt a terhére.

Rámutatott, hogy a 43. pontnál pusztán neveket sorol fel csupán az ítélet, semmilyen konkrét tényállást nem állapít meg az egyes személyekkel kapcsolatban és bizonyítékokat sem jelölt meg az elsőfokú bíróság. Hangsúlyozta, hogy a megjelölt személyek jelentős részénél sem orvosi igazolást, sem járművezetői vizsgára vonatkozó dokumentumokat nem találtak az eljárás anyagában, így az elsőfokú bíróság azon téves koncepciójának helytállósága sem bizonyított, hogy a tartózkodás időpontjaként a bejelentkezés dátumát kellene figyelembe venni.

A 43. tényállásnál továbbá vannak olyanok is, akiknél egyértelműen megállapítható a 6 hónapos tartózkodás megléte az orvosi igazolás alapján. Ez szerinte egyéb tényállási pontoknál is igazolható.

Így a III.r. vádlott bűnösségének megállapítására jogszerűen nem kerülhetett volna sor és a cselekmény minősítése sem felel meg a jogszabályoknak.

A védő a büntetés kiszabás hibáival is foglalkozott.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott vagyonek Kobzásnál a Btk. 74.§ (1) bekezdés a) és c) pontjaira hivatkozott, holott a c) pont 2016. október 18. napjától hatálytalan, így az arra történő hivatkozás törvénysértő.

Az elsőfokú bíróság az V.r. vádlottat és a III.r. vádlottat egyaránt 100.000 forint vagyonek Kobzásra ítélte, ám ez nem felel meg a Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pontjában írtaknak, mert ítélet nem tartalmaz semmilyen indokolást arra, hogy a III.r. vádlott mely tényállási pontokhoz és mely konkrét személyekhez kapcsolódóan mikor és milyen módon, milyen összegben részesült volna olyan vagyonban, amit a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett volna.

A III.r. vádlott szerepével összefüggésben arra is hivatkozott, hogy elé már más hatóságok által kiállított, illetve egyéb hivatalos iratok kerültek, munkakörébe a benyújtott iratok véleményezése, felülbírálata nem tartozott. A benyújtott iratok alapján elvileg fel sem merülhetett benne kétely, ellenőrzési lehetősége pedig nem is volt.

III.r. vádlott az őt érintő lehallgatási anyagra megfelelő és teljeskörű választ adott, de a lehallgatási anyag egyébként önmagában elégtelen a bűnössége bizonyítására.

A vesztegetés körében kizárólag egy védő nélkül, laikus és téves megfontolásból tett vallomás, az V.r. vádlott vallomása állt rendelkezésre. Ezt a vallomását V.r. vádlott később módosította is és azt a vallomását tartotta fenn, hogy a III.r. vádlottnak nem ígért és nem is nyújtott jogtalan előnyt.

A teljes eljárás anyagában nincs adat arra, hogy III.r. vádlott jogtalan előnyt kért vagy fogadott volna el. Ilyen körülmények mellett, álláspontja szerint, kétséget kizáróan bizonyított bűnösségről nem lehet beszélni.

A IV.r. vádlott védője a fellebbezését írásban indokolta.

Ebben elsődlegesen arra utalt, hogy a nyomozás során a résztvevők nagy száma és az ügy bonyolultsága miatt az ügyet elkülönítették és azt követően a IV.r. vádlott ellen a Nógrád Megyei Főügyészség vádat emelt, és a Balassagyarmati Törvényszék a vádlottat már el is marasztalta.

Ez indokolta azt az indítványát az elsőfokú bírósági eljárásban, hogy ugyanilyen ténybeli alapon ismételt marasztalás ne szülessen. Ezt az indítványát azonban az elsőfokú bíróság elutasította.

A IV.r. vádlott a terhére rótt vádpontoknál, az ott felsorolt külföldi állampolgárságú személyek részére a gépjárművezetői engedélyek kiadáshoz szükséges kérelmek kitöltésében valóban segített. Ekkor azonban a munkaköri leírásának megfelelően járt el.

Megjegyezte, hogy az a jogi szabályozás, amely 6 hónapos magyarországi tartózkodást írt elő bizonyos esetekben, 2000 novemberétől 2012. január 31-ig volt hatályban. Nem kellett megkövetelni a 6 hónapos magyarországi tartózkodást, ha a kérelem belföldön korábban megszerzett vezetői engedély pótlására, vagy külföldön megszerzett vezetői engedély honosítására irányult.

Arra hivatkozott, hogy az ítélet szerint a IV.r. vádlott hivatali kötelességét megszegve kiállította a nevezettek részére a kibővített kategóriákra is érvényes vezetői engedélyt, ezáltal lényeges tényt hamisan foglalt közokiratba.

A 37. tényállási pont szerint a hivatalban a a XXVIII.r. vádlott által átadott iratok fiktív voltát nem észlelték, nem is észlelhették, így valótlan lakcím adatot tartalmazó regisztrációs igazolást állítottak ki a XXVIII.r. vádlott részére.

A 38. tényállásban a XXVII.r. vádlott hasonlóképpen járt el.

A IV.r. vádlott elektronikusan valóban kitöltötte a jogosítvány kiadása iránti kérelmet.

A 45. vádpontban felsorolt személyek esetében hasonló adatközlés történt.

A vezetői engedély megszerzése két lépcsőben történt. Először az Okmányhivatal a IV.r. vádlott segítségével mintegy előkészítő szerepet látott el, a Központi Hivatalnál született meg a döntés a vezetői engedély kiadására.

A bizonyítás hiányosságának tekintette, hogy nem derült ki, hogy mely esetben volt jogszerű a vezetői engedélyek kiadása, különös tekintettel a bekövetkezett jogszabályváltozásra.

A IV.r. vádlottnak nem állt rendelkezésére olyan eszköz, amivel az okmány fiktív voltát észlelhette volna. Ezt bizonyította a III.r. vádlott, de a tanú10 nyilatkozata is.

A KEKKH nem végzett ellenőrzést, semmilyen szakmai segítséget nem adott, pedig lényeges jogszabályi változások is történtek. Az eljárást sem a hivatal vezetője, sem a szakmai felügyeletet ellátó szerv nem ellenőrizte, azt nem kifogásolta.

Az ítéletben szereplő, csekély összegű 5-10.000 Ft-os juttatások átvétele az Okmányirodában szokássá vált, ugyanúgy mint bármilyen kisebb összegű ajándék elfogadása. Mindez köztudott volt.

Azzal is érvelt, hogy az ítéletben nevesített bűncselekményt csak szándékosan lehet elkövetni. A IV.r. vádlott tudata nem fogta át, hogy ezzel a hivatali kötelességét megszegve bűncselekményt valósít meg. Joggal hihette, hogy ezen összeget nem vesztegetésként, hanem a korábbi gyorsabb ügyintézés reményében kapta.

Elsődlegesen a IV.r. vádlott felmentését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

A VI.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

Arra hivatkozott, hogy a vádlott elbírált cselekményei részben azonosak a Balassagyarmati Bíróság 4.B.150/2013/57. számú ítéletében már elbírált cselekményekkel. Mindkét ügyben román állampolgárok szerepelnek, nem állapítható meg pontosan, hogy szerepelnek-e azonos személyek, így a kétségeket a vádlott javára kell értékelni.

Tévesen állapította meg az elsőfokú ítélet, hogy VI.r. vádlott hivatalos személy lett volna.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a VI.r. vádlottat közokirat-hamisítással soha nem gyanúsították, ennek ellenére őt ebben is elmarasztalta az elsőfokú bíróság.

A tényállás 47. pontja, mely szerint a VIII.r. vádlott a jogosítványt a VI.r. vádlotton keresztül vehette át, nem bűncselekmény, ezt a tényállásából ki kellett volna rekeszteni.

Ha a felmentésre irányuló indokolást a másodfokú bíróság nem tartaná elfogadhatónak, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Ezzel összefüggésben, véleménye szerint, az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette, hogy miért nem látta megállapíthatónak a bünszervezetben való elkövetést, így a tényállást teljeskörűen feltárta, bizonyítékokat megfelelően mérlegelve okszerű következtetést vont le. A bünszervezet megállapíthatóságának jogszabályai feltételei hiányoznak.

Amennyiben a másodfokú bíróság a bünszervezeti elkövetést megállapítaná, úgy lényegesen súlyosabb ítéletet kellene hozni, ami viszont ellentétes lenne a büntetés céljával egy olyan ügyben, ahol már 10 év telt el az elkövetés óta.

A vádlott kiskorú gyermekét egyedül tartja el, ténybeli beismerő vallomást tett, a hatóságokkal együttműködött, ami enyhítő körülmény. Vele szemben egy felfüggesztett szabadságvesztés büntetés megfelelő lenne.

A VII.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentésre irányuló fellebbezését változatlanul fenntartotta.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a VII.r. vádlott felmentését indítványozta valamennyi vád alól bizonyítottság hiányában. Másodlagosan a büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt.

Azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése alapján nem juthatott volna arra az álláspontra, hogy VII.r. vádlott bűnösségét a terhére rótt bűncselekményekben kétséget kizáróan meg lehet állapítani. Nem lehet kétséget kizáróan megállapítani ugyanis, hogy a VII.r. vádlott lenne az a tanú11 személy, aki a tényállásban meghatározott okmányirodai ügyintézését végezte, végeztette, majd ezt a tevékenységet a II.r. vádlottnak adta volna át. Az eljárásban egyrészt több a tanú11 személy is szerepelt, így nem lehet következetes vallomásokról beszélni.

Az enyhítésre irányuló fellebbezés tekintetében arra hívta fel a figyelmet, hogy 9 évvel az elkövetett cselekmények után az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés nem áll arányban az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával. Az igen hosszú ideig tartó büntetőeljárás nem került értékelésre. Álláspontja szerint a szabadságvesztés végrehajtását fel lehet függeszteni, méghozzá a maximális próbaidőre. Hivatkozott arra is, hogy a vádlott egy kiskorú gyermekét egyedül neveli és önként elállt a további cselekmények elkövetésétől.

A VII.r. vádlott beadványában okirati bizonyítékokat csatolt, melyekkel összefüggésben érdemben is nyilatkozni kíván majd. A csatolt okirati bizonyítékok a VII.r. vádlott (1943) és tanú13 (1944) visszahonosítási okirata, tanú14 (1976) honosítási okirata, tanú15 (1958) és tanú16 (1962) honosítási okirata, tanú17 (1963), tanú18 (1968), tanú19 (1987), tanú20 (1990) honosítási okirata, tanú21 születési anyakönyvi kivonata (2011. 04. 27.) és II.r. vádlott kézzel írott nyilatkozata, további névaláírás hitelesítéséről szóló közjegyzői okirat, szívdességi lakáshasználati szerződés, tanú14 lakáshasználó részéről (2018. 12. 01.), tanú22 2018. december 11-i nyilatkozata, mely szerint VII.r. vádlott kiskorú gyermekével 3. szám alatti ingatlanban élnek.

A IX.r. vádlott védője fellebbezését írásban részletesen indokolta.

Elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a támadott elsőfokú ítéletet a Be. 604.§ (1) bekezdés c) pont cb) alpontja alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, figyelemmel a Be. 609.§ (1) bekezdésére, tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárásban

lényeges eljárási szabálysértés történt, mivel a vádlottak a vádemelés után törvényes jogaik gyakorlásában korlátozva voltak [Be.609.§ (2) bekezdés b) pont], illetve az elsőfokú bíróság oly mértékben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható [Be. 609.§ (2) bekezdés d) pont]

Másodlagosan a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

Az elégtelen indokolással és a bizonyítékértékelő tevékenység hiányával összefüggésben arra mutatott rá, hogy az elsőfokú ítélet érdemi indokolást szinte nem is tartalmaz. A bizonyítékok nincsenek az egyes tényállási pontokhoz rendelve, nem található indokolás arra, hogy milyen bizonyítékokból vont az elsőfokú bíróság következtetést a IX.r. vádlott bűnösségére és ennek mi volt az oka.

Az elsőfokú ítélet az 59-61. oldalon tartalmazza az eljárásban feltárt vesztegetési cselekmény általános leírását, a 152 román állampolgár magyar vezetői engedélyhez juttatásának menetét.

Már az ítéletnek ezt a részét is részben felderítetlennek és részben iratellenesnek tartotta, miszerint az oktatók feladata volt, hogy az eljáró vizsgabiztosnak is jogtalan előnyt ígérjenek a jelöltek átengedése érdekében. Erre vonatkozó adat az eljárás során egyáltalán nem merült fel, a tanulóktól származó vallomások, részben a román eljárásban keletkezett gyanúsítottai vallomások ezzel ellentétes információkat tartalmaznak.

Kifogásolta, hogy a történeti tényállási pontok részletes leírása, még a megszövegezése is megegyezik a vádirati történeti tényállással.

Azt is megjegyezte, hogy a IX.r. vádlottat érintő tényállási pontok többségénél a történeti tényállásban a jogtalan előny, mint szükséges törvényi tényállási elem körülírása, összecszerúsítása sem szerepel, nemhogy az, hogy kitől, mikor, hogyan kapta ő azt meg.

Szerinte a bizonyítékok értékelése az elsőfokú bíróság ítéletében nem más, mint számbavétel, míg a tényleges indokolás és értékelő tevékenység ehhez képest elenyésző.

Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tett eleget a Be. 561.§ (3) bekezdés d) pontjában rögzített indokolási kötelezettségének.

Részletezte és röviden értékelte is az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában szereplőket. Ezek közül kiemelte, hogy a két fedett nyomozó1 és fedett nyomozó2 álnevű nyomozó vallomásának részletes leírásában nem szerepel olyan értékelés, amely a 30. és 31. tényállási pontban foglaltakat megalapozhatná a IX.r. vádlott vonatkozásában, mivel itt sem tartalmazza az ítélet, hogy a fedett nyomozók azt állították volna, hogy a IX.r. vádlottnak ők pénzt adtak.

A 26. tényállási pont vonatkozásában arra utalt, hogy tanú23 vallomásában IX.r. vádlottat nem is említette.

A 27. tényállási ponthoz kapcsolódóan tanú24 vallomásának ismertetését nem tartalmazza az ítélet, itt tehát teljes egészében hiányzik az indokolás.

A 35. tényállási ponthoz nem tartozik vallomás, itt is hiányzik az indokolás.

A 40. tényállási pontban felsorolt nevek, nemhogy az ítéletben a tanúvallomások ismertetése között, de még a nyomozati iratban sem található. Ezt is úgy minősítette, hogy teljesen hiányzik az

indokolás. Itt utalt arra is, hogy az egyéb okirati bizonyítékok, pl. konkrét vezetési kartonok sincsenek nevesítve.

A felolvasott román gyanúsítottai vallomásokban az oktatók szerepéről nincs szó, a IX.r. vádlott neve egyetlen felolvasott vallomásban sem szerepel.

Mindezek alapján az a kétséget fogalmazta meg, hogy mi alapján alkotta meg az elsőfokú bíróság az ítélet történeti tényállását.

Az ítélet 183-188. oldala, álláspontja szerint, csak egy szűkszavú indokolást tartalmaz, melynek gondolatmenete több ponton aggályos, a bizonyítatlanság elfedését célozza. Ezek között a következőkre hivatkozott: a tanúvallomások értékelése csak annyi, hogy azok alátámasztották a vádban foglaltakat, a működési mechanizmust. A tanúvallomások konkrét bizonyító erejének taglalására, konkrét következtetések levonására, a védekezéssel való tényleges összevetésére nem került sor. Az okirati bizonyítékokkal kapcsolatban csak annyi szerepel az ítéletben, hogy ezekből látszik, hogy melyik napon, melyik jelölt, melyik oktatóval és vizsgabiztossal vizsgázott. Az okiratok ekkénti értékelése azonban a büntetőjogi felelősségre vonatkozó következtetés levonására nem alkalmas.

Az oktatók szerepének értékelése körében az elsőfokú bíróság egyfajta negatív bizonyításra hivatkozik, miszerint nem merült fel, hogy valaki szándékosan akarná befeketíteni az oktatókat, továbbá általánosságban emeli ki, hogy aggálytalanul elfogadható a román tanúknak az a vallomása, hogy az oktatók jogosulatlanul segítették őket.

Kifogásolta azonban, hogy nem található konkrét párosítás az egyes tényállási pontok és az általánosságban hivatkozott román tanú vallomások között, nincs konkrét értékelés és következtetés, nincs leírva a logikai út sem.

Hangsúlyozta, hogy a konkrét oktatókkal szembeni konkrét bizonyítékok értékelésére még felsorolás szintjén sem került sor.

Az elsőfokú ítéletben a bűnösségi körülmények között szereplő azon megállapítással, miszerint a törvényszék súlyosító körülményként értékelte a IX.r. vádlottnál a kitartó elkövetést és az I.r. vádlottól átvett vezető szerepet, nem tartotta elfogadhatónak, mivel a bizonyítékok alapján ilyenre nem vonható következtetés.

A büntetés kiszabási szempontokról szintén nem adott érdemi indokolást az elsőfokú bíróság.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság oly mértékben mulasztotta el indokolási kötelezettségét, hogy a másodfokú bíróság emiatt nem képes megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság mire alapozta döntését, így meghíúsul az érdemi felülbírálat lehetősége, ami szükségszerűen hatályon kívül helyezést kell, hogy eredményezzen.

Foglalkozott még a védő védekezési joguk korlátozásával is. E körben arra hivatkozott, hogy több esetben is indokolt indítványt tettek a két román fedett nyomozó tárgyaláson történő kihallgatására, mely indítványt az elsőfokú bíróság elutasította és véleménye szerint ennek nem adta elegendő indokát ítéletében. A bíróság számára is elérhető technikai eszközök biztosíthatták volna a két fedett nyomozó tárgyaláson történő személyes kihallgatását úgy is, hogy személyazonosságukat nem kellett volna feltárniuk (zárt célú távközlő hálózat).

Arra is hivatkozott, hogy ezen indítvány teljesítése a tényállás tisztázását, felderítését elősegítette volna. Maga az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a két tanú vallomásáról készült

jegyzőkönyv szinte szó szerint megegyezik, ez pedig megkérdőjelezi a vallomások hitelt érdemlőségét. Emellett ezek a vallomások sok ellentmondást is tartalmaznak.

Az ítélet indokolása szerint ezek a vallomások, mint okirati bizonyítékok tartalmaztak a IX.r. vádlottra terhelő részleteket, ezért elengedhetetlen lett volna annak biztosítása, hogy a tanúkhöz a védelem is intézhessen kérdéseket. A tanúk tárgyalási kihallgatásának elmaradása a védekezéshez fűződő jog kirívóan súlyos megsértését jelenti (rég. Be. 5.§ (3) bekezdés).

Az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlanságával összefüggésben azt emelte ki, hogy elsősorban a román állampolgárok tanú-, illetve gyanúsítottai vallomásain, mint okiratokon alapult a bűnösségeket megállapító ítélet. Csakhogy ezek a vallomások a IX.r. vádlottnak még csak a nevét sem említik, szerepét nem egyértelműsítik, arra egyetlen vallomás sem tartalmaz adatot, hogy bárki, bármikor neki közvetlenül jogtalan előnyt juttatott, vagy ilyen előny juttatásáról ő közvetlenül tudott volna.

Ezt követően tényállási pontonként vette végig a IX.r. vádlottal összefüggő bizonyítékokat.

A 26. tényállási pontnál tanú²³ oktatójaként az I.r. vádlottat nevezte meg, neki fizetett a jogosítványért, a IX.r. vádlottat meg sem említette. A vizsga részletes lefolyását a vallomása nem tartalmazta. Elmondta, hogy az iskola 2-3 hónapig tartott, ez alapján pedig nem zárható ki, hogy a tanú szükséges gyakorlati oktatáson ténylegesen részt vett, a szükséges órákat levezette.

Arra, hogy a IX.r. vádlott által kitöltött vezetési kártya valószínűleg üres volt, a tanú vallomása nem szolgáltatott bizonyítékot, de erre más bizonyíték sem merült fel.

A 27. tényállási pontnál megjegyezte, hogy az ítélet a tanúvallomások között nem tartalmazza az érintett román tanuló, a tanú²⁴ vallomását, így azt az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vonta értékelési körébe, felvetődik, hogy akkor milyen bizonyítékokra alapíthatta a tényállást.

A 30-31. tényállási pontoknál azzal érvelt, hogy a tényállási elemek nagy részét a bizonyítékok egyrészt tényszerűen nem támasztják alá, másrészt az indoklás sem igazodik a történeti tényállásban leírt tényekhez. A tanúvallomásokban még az elsőfokú ítélet számbavételi része szerint sincs olyan részlet, ami a történeti tényállást megalapozná.

E körben pontokba szedve részletezte, hogy fedett nyomozó¹ és fedett nyomozó² vallomásából mik is derültek ki.

Hivatkozott egy rendőri jelentésre is, mely szerint még az sem biztos, hogy a forgalmi vizsga alkalmával egyáltalán a IX.r. vádlott járt el oktatóként. Ezt a jelentést az elsőfokú bíróság egyáltalán nem értékelte, fel sem sorolta.

Összefoglalóan azt rögzítette, hogy IX.r. vádlott név szerint egyik vallomásban sincs megnevezve, a nyomozás során ellentétes adat merült fel arra, hogy a forgalmi vizsgán ő járt volna el. A tanúvallomások szerint a fedett nyomozók az oktatónak közvetlenül nem adtak pénzt, kizárólag azt lehet tudni, hogy a román szervezők kérték el a pénzt és ők azt állították, hogy ebből az oktatónak is adnak.

Mindezek alapján úgy látta, hogy nem bizonyított, hogy IX.r. vádlott bármelyik jelölt esetén részesült volna a jogtalan előnyből és ha igen, mennyi pénzt is kapott személy szerint. Ezt a tényállást semmi nem támasztja alá.

Emellett az ítélet arról sem tett említést, hogy voltak olyan vallomások (vizsgabiztos tanúk), miszerint lehetetlen a pedáállal segítség.

Megjegyezte azt is, hogy a vizsgautvonalak nyilvánosak, azokon pontosan végigmenni, gyakorolni, bárki, bármikor tud, gépjárművezetői oktatás esetén pedig el is várható, hogy az oktató ezeket az utvonalakat meg is mutassa.

Értelmezhetetlennek minősítette azt a megállapítást, hogy egy oktató jogtalanul tanácsot ad, vagy jogtalanul megnyugtató a vizsgáztatót, mert pont az az oktató dolga, hogy oktasson, tanácsoljon, instrukciókat adjon a vizsgák során.

Azt sem értékelte az elsőfokú ítélet, hogy a XXV.r. vádlott a tárgyaláson elmondta, miszerint fedett nyomozó² forgalmi vizsgája ún. szakellenőrös vizsga volt, ahol még a vizsgabiztos is felügyelték, mégpedig a szakellenőr. Ebből kifolyólag nem volt lehetséges pl. jogosulatlan pedálkezelés és a tanulók általi pénzátadás sem.

A 35. tényállási pontnál arra hivatkozott, hogy mivel ismeretlenül maradt a román állampolgár és rá csak a vádlottak társaként utalt az elsőfokú bíróság, így az ítélet 35. pontjához tanúvallomást sem fűzött. Így pedig nem tudni honnan veszi az ítélet a történeti elemeket, milyen bizonyítékokon alapul a tényállás, ahhoz indokolás gyakorlatilag nincs párosítva.

Ennél a tényállásnál mind a vád, mind az ítélet adós maradt azzal is, hogy ki volt a vizsga során eljáró vizsgabiztos, mert ha az oktató a jelölt helyett a pedálokat kezelte, azt a vizsgabiztosnak is észlelnie kellett.

A 40. tényállási pontnál véleménye szerint ugyanez a helyzet, ahol 5 rb. cselekményt rögzít a tényállás. Sőt itt már a történeti tényállás sem tartalmaz semmi konkrétumot, csak annyit, hogy a IX.r. vádlott kb. 1.000 euróért, amit ígértek vagy átadtak, összesen 5 személy jogosítványszerzését bonyolította le.

Ehhez a tényállási ponthoz az indokolás semmilyen bizonyítékot nem fűz, az említett 5 személy tanúvallomásának ismertetését az ítélet nem tartalmazza, azokat név szerint keresve a nyomozati iratokban sem lehet fellelni, sőt ilyen vallomások felolvasására a tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint a tárgyaláson sem került sor.

A 38. tényállási ponttal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a XXVII.r. vádlott a nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásaiban nem említette, hogy IX.r. vádlott jogosulatlanul pedálkezeléssel segített volna. A neki történő pénzátadásról, 150.000 forintról nem esett szó. Ezeket a történeti tényállási elemeket nem alapozzák meg a személyi bizonyítékban foglaltak. A XXVII.r. vádlott egyszer sem állította, hogy a IX.r. vádlottnak jogtalan előnyt adott volna, aki azért cserébe neki segített volna.

A két személyt a nyomozás során szembesítették is, amiből kiderült, hogy a gyakorlati vizsgán fizikailag lehetetlen a pedálokkal segíteni. Ennek a szembesítésnek a tényét és eredményét az elsőfokú ítélet meg sem említette.

A minősítési kérdések kapcsán a bünszervezet hiányával összefüggésben a védő egyetértett az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtettekkel, a vádlottak magatartása nem foglalt magában hierarchikus utasítási rendet, szigorú szervezetszerű felépítést, nem voltak vezető és vezetett személyek.

Ugyanakkor nem értett egyet az önálló intézkedésre jogosultsággal, mint minősítő körülménnyel az alábbiak miatt:

A IX.r. vádlott beszámlázó oktatóként dolgozott az I.r. vádlott által vezetett autósiskolának. A közöttük lévő kapcsolat főnök-beosztott viszony volt. A IX.r. vádlott soha nem volt a Kft-ben döntésre jogosult személy. A vezetési kartont kétségtelenül az oktató tölti ki és a rutin-, valamint a forgalmi vizsgán a vizsgalapot aláírja, de ez nem jelent semmilyen önálló döntési kompetenciát.

Arra is hivatkozott, hogy a bűncselekmények bizonyítottsága esetén is legfeljebb a IX.r. vádlott bűnsegédi szerepét lehetett volna megállapítani.

Hivatkozott e körben a BH2017. 250. számú eseti döntésére.

Az üzletszerűség kapcsán azzal érvelt, hogy a csökkenő rendbeliség miatt az relativizálódik. Az ítélet mindössze 3 cselekmény esetén tartalmaz egyáltalán valamiféle bizonyíték megjelölést (30., 31., 38.), ami legfeljebb 3 rendbeli cselekményt feltételez. Megjegyezte, hogy az üzletszerűség tekintetében az elsőfokú ítélet érdemi indokolást nem tartalmazott, csak tényként rögzítette a minősítő körülmény meglétét.

Az elsőfokú ítélet jórészt nem indokolta meg a büntetés kiszabási szempontokat és a kiszabott büntetések vonatkozásában súlyos belső aránytalanságot látott megállapíthatónak. Arra utalt, hogy a 30-40 rendbeli hivatali vesztegetésben és ugyanennyi közokirat-hamisításában bűnösnek kimondott hivatalos személynek minősülő okmányügyintézőkkel szemben kiszabott felfüggesztett 2 év szabadságvesztés hogyan lehet arányos az oktatókkal szemben kiszabott 5 év végrehajtandó szabadságvesztéssel. Sérelmezte azt is, hogy miért esnek eltérő megítélés alá az oktatók, illetve a vizsgabiztosok, szerinte ezt a markáns különbségtételt az elsőfokú bíróság nem indokolta meg.

A büntetés enyhítése kapcsán tett indítványát azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott súlyosító körülményeket (kitartó elkövetés, vezető szerep átvétele) a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá. Hivatkozott még arra is, hogy IX.r. vádlott két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

A X.r. vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásában a felmentésre, eljárás megszüntetésre, téves jogi minősítés miatti enyhítésre vonatkozó fellebbezését fenntartotta.

Az eljárás megszüntetése kapcsán azzal érvelt, hogy a védelemhez való jog csak akkor érvényesülhet, ha a terhelttel közölték a gyanúsítás tárgyát. A X. r. vádlottnak azonban ez az alapvető joga sérült.

Álláspontja szerint mindazon vádpontokban, ahol az alapos gyanú közlésére nem került sor, olyan eljárási szabálysértés történt, amely alapján törvényes vád hiányában az eljárás megszüntetésének van helye, mivel sérült a gyanúsított védekezéshez való alkotmányos joga.

A minősítésnél, a vesztegetés kérdéskörében azt fejtette ki, hogy nem bizonyítható, hogy bármely román állampolgár, bármilyen összeget közvetlenül a X. r. vádlottnak átadott volna, az eljárás adataiból éppen az állapítható meg, hogy az összegek átadása nem X. r. vádlottnak történt, hanem egyéb személyek részére.

Vitatta, hogy X.r. vádlott önálló intézkedésre jogosult személynek lenne tekinthető és a 81/1999.Büntető elvi határozatban foglaltakra hivatkozott. X.r. vádlott gépjárműoktatóként munkaszerződéses munkavállaló volt, sem a munkaszerződésében, sem a Kft. társasági szerződésében nincs arra utalás, hogy bármely kérdésben döntési jogköre lenne, tipikus beosztott volt.

Mindezek alapján nem látta megállapíthatónak a cselekmény ekkénti minősítését.

A magánokirat felhasználásával összefüggésben azt fejtette ki, hogy X.r. vádlott határozottan állította, hogy olyan tartalmú magánokiratot ő nem állított ki, amelynek tartalma nem felelt meg a valóságnak. A vezetési kartonon szereplő aláírások valódiak voltak, a vezetési kartonok tartalma is valóságos volt.

Kérdésként vetette fel azt is, hogy ki tekinthető jelen esetben a magánokirat felhasználójának, a gépjárműoktató-e vagy pedig a vizsgázó. Véleménye szerint felhasználó csak a vezetői engedélyt megszerezni kívánó személy lehet, a készítőnek esetlegesen a bűnszegedi felelőssége merülhet fel. Így X.r. vádlottnak a magánokirat hamisításában tettesként történő elítélése jogszabályellenes.

A XI.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a fellebbezését fenntartotta és arra hivatkozott, hogy a XI.r. vádlott az eljárás során tagadta a cselekmény elkövetését, a vizsgák szabályosságát egyezően adta elő oktató vádlott-társaival, állította, hogy oktatóként nem avatkozott a vizsgákba, az okiratokat nem hamisította meg, nem igazolt le hamisan órákat.

Hangsúlyozta, hogy a XI.r. vádlott vonatkozásában a lehallgatási anyagban nincs olyan releváns adat, ami alapján bűnössége megállapítása indokolt lett volna. Nem volt olyan hanganyag, ahol utasítást fogad el, jogtalan előnyt kért volna vagy bármilyen módon részt vett volna a cselekmény elkövetésében.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az eljárás során 4 tanú esetében megszüntették a nyomozást, pedig azok az esetek nem különböztek a vádiratban szereplő cselekményektől.

Ezt követően részletezte a XI.r. vádlottat érintő tényállási pontokkal kapcsolatos (5., 6., 9., 11., 13., 14., 18., 21.) rendelkezésre álló személyi bizonyítékokat. Ezek közül kiemelte a 6. és 13. vádpontot, ahol arra hivatkozott, hogy tanú²⁵ és tanú²⁶ kihallgatására nem került sor.

Álláspontja szerint ezekben a vádpontokban konkrét terhelő adatok a XI.r. vádlottra nem hangzottak el, a meghallgatott személyek arról tettek említést alapvetően, hogy a vizsgakövetelményekre készítette fel őket az oktató, mindez nem is utal jogtalan tevékenységre. Nem merült fel arra kétséget kizáró bizonyíték, hogy ő bárkitől is pénzt kapott volna egy esetleges sikeres vizsga érdekében.

Aggályosnak találta a védelem, hogy egyes vádlottak nem kerültek az eljárás során meghallgatásra, a legtöbb román állampolgárt nem is hallgatták meg a bírósági eljárás során, hanem az elsőfokú bíróság a nyilatkozataikat és a jelentéseket vette figyelembe.

A törvényszék álláspontja az volt, hogy ugyan a magyar és a román Be. szabályai nem mindenben egyeznek meg, így a gyanúsítottak és a tanúk figyelmeztetései sem, de az egyéb bizonyítékokkal egybevetve azok értékelési körbe vonhatóak.

Megítélése szerint számos elem hiányzik a nyilatkozataikból, a személyes jelenlétet pedig nem pótolják a román hatóság által beszerzett iratok. A személyes felismertetéssel, szembesítéssel, véleménye szerint, számos kérdést lehetett volna tisztázni.

Mindezek alapján álláspontja szerint a XI.r. vádlott bűnösségére utaló konkrét bizonyíték nem áll rendelkezésre, a vallomások és egyéb bizonyítékok nem alkotnak olyan zárt logikai láncot, amelyből bűnösségre lehetne következtetést levonni.

Ezért elsődlegesen a XI.r. vádlott felmentését indítványozta.

A bünszervezet vonatkozásában egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, amelyet megítélése szerint a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.21/2015/146. számú eseti döntésében kifejtettek is megerősítenek.

Aggályosnak tartotta az önálló intézkedésre jogosult személykénti megállapítást. Hivatkozott a 81/1999. Büntető elvi határozatban írtakra és úgy látta, hogy egy alkalmazottként dolgozó személy nem tekinthető önálló intézkedésre jogosultnak.

A büntetés kiszabása során a büntetlen előélet nyomatékos enyhítőkénti értékelését indítványozta, mivel a XI.r. vádlott már 70 éves és 1978 óta dolgozik oktatóként, több évtizeden át végezte munkáját kifogástalanul.

Az időmúlást is nyomatékos enyhítőként kérte értékelni, hiszen közel 10 éve történtek a cselekmények.

Véleménye szerint a sorozat-jelleg súlyosító körülményként történő értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, figyelemmel az üzletszerűsége mint minősítő körülményre.

Ezek alapján úgy ítélte meg, hogy a kiszabott büntetés eltúlzott, akár enyhítő szakasz alkalmazása is indokolt lett volna.

Másodlagos indítványa kapcsán tehát úgy ítélte meg, hogy a cselekmény helyes minősítése a Btk. 291.§ (1) (2) bekezdés b) pontja, I. és II. fordulata szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntette lehet, mely cselekmény esetében bűnösség megállapítása esetén is a kiszabott büntetés jelentős enyhítését indítványozta.

A XII.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen az elsőfokú ítéletnek a Be.609.§ (2) bekezdés d/ pontja alapján történő hatályon kívül helyezését indítványozta, mivel az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget.

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a Be.606.§ (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta elsősorban bűncselekmény hiányában, másodsorban bizonyítottság hiányában.

Harmadlagos indítványa büntetés enyhítését célozta, a szabadságvesztés büntetés kiszabásának mellőzését és a Btk.82.§ (3) bekezdése alapján - a tolmács és szakfordítói tevékenységtől eltiltás mellett pénzbüntetés alkalmazását kérte.

Az előzetes mentesítés iránt bejelentett fellebbezésüket nem tartotta fenn.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, a tényállás részben felderítetlen, releváns részeiben ellentétes az ügyiratok tartalmával, és az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is csak részben tett eleget.

Ezt követően tényállási pontonként elemezte az elsőfokú bíróság által megállapítottakat és az ehhez kapcsolódó bizonyítékokat.

Az 1. tényállást részben megalapozatlannak, az ügyiratok tartalmával ellentétesnek tartotta, mivel abból nem állapítható meg az, hogy az I. r. vádlott a XII. r. vádlottnak a tolmácsi kötelességének tanú5 vizsgáján történő megszégése érdekében 50 eurót ajánlott volna fel, melyet XII. r. vádlott elfogadott, valamint az sem, hogy ilyen összeget ezért a tevékenységért XII. r. vádlott az I. r. vádlottól átvett volna.

Véleménye szerint a bizonyítékok között egy sincs, amely ezt a tényállást kétséget kizáróan bizonyítaná.

Azt látta bizonyítottanak, hogy a XII. r. vádlott ezen a vizsgán nem is volt végig jelen, hiszen maga is azt adta elő, hogy a vizsgának csak a legvégére tudott odaérni, tekintettel arra, hogy előtte V nevű kislányát kellett elvinnie az orvoshoz. Ennek bizonyítására csatolta 2008-as naptárának másolatát is. Azt is előadta, hogy a tanú²⁷ tolmács kollégáját kérte meg, hogy helyettesítse őt tanú⁵ vizsgáján. A vizsgajegyzőkönyvre bár az ő neve és igazolványszáma került, ám a vizsga túlnyomó részében tolmácsként a tanú²⁷ vett részt.

Ezt alátámasztotta a tanú⁵ vallomása is, aki elmondta, hogy a tolmácsot B-nek hívták, és hogy a tolmács nem segített a vizsgán.

A vádlotti védekezést a tanú²⁸ is alátámasztotta, aki szerint előfordult, hogy felváltották a tolmácsok egymást és ez a vizsgajegyzőkönyvben nem volt rögzítve.

A titkos információgyűjtés során rögzített és a vádhatóság által bizonyítékként felhívott beszélgetésfoszlányok az 1. tényállási pontban tárgyalt vizsgához képest több mint másfél évvel később kerültek rögzítésre, így nyilvánvalóan semmi köze nem lehet a tanú⁵ vizsgájához.

Az elsőfokú bíróság szinte valamennyi tényállási pont kapcsán bizonyítékként vette figyelembe tanú⁶ gyanúsítotti jegyzőkönyveit, aki elmondta, hogy az elméleti vizsgákon, tudomása szerint, tolmácsok segítették a román vizsgázókat 50-100 euró fejében, hiszen kevés tudással rendelkeztek és néha még írni-olvasni sem tudtak.

Foglalkozott a román hatóság előtt felvett vallomások felhasználhatóságával, mivel a gyanúsítotti, illetve tanúkenti figyelmeztetés nem pontosan, mindenben egyezik a magyar és a román jogszabályok szerint. Ettől függetlenül a bíróságnak az volt az álláspontja, hogy ahol e körben aggály merült fel, azon dokumentumok az okirati bizonyítékokra vonatkozó rendelkezések alapján figyelembe vehetők.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a tanú⁶ gyanúsítotti vallomása sem felel meg a magyar Büntetőeljárás törvénynek, de okirati bizonyítékként mégis felhasználhatónak tartotta. Véleménye szerint ez ellentétben áll a magyar Be. rendelkezéseivel. Hivatkozott a Be. 167. § (5) bekezdésére, mely szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság a résztvevők büntetőeljárás jogainak lényeges sérelmével szerzett meg. Szerinte egyértelműen a terhelt lényeges jogát sérti, ha a kihallgatásának kezdetén őt az alapvető jogairól nem tájékoztatták. Az ekként beszerzett bizonyítási eszközből származó tény bizonyítékkénti felhasználását az elsőfokú eljárás során hatályban volt Be. 87. § (4) bekezdése is kategorikusan kizárta.

Álláspontja szerint a tanú⁶ kihallgatásáról készült jegyzőkönyveknek tehát a bizonyítékok köréből történő kizárása szükséges, melyet követően pedig megállapítható, hogy a XII. r. vádlott bűnösségét az 1. tényállási pont vonatkozásában semmilyen bizonyíték nem támasztja alá.

A 15. tényállási pont kapcsán is arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság nem teljesítette maradéktalanul az indokolási kötelezettségét, a tényállás az ügyiratok tartalmával is ellentétes.

E tényállás tekintetében is elmondta, hogy a tanú⁶ vallomásainak felhasználása jogszerűtlen, az a tényállás alátámasztására nem szolgálhat.

Foglalkozott tanú²⁹ vizsgázó tanúkihallgatási jegyzőkönyvével, amely az elsőfokú bíróság szerint lényeges adatot nem tartalmazott. Megjegyezte, hogy e tanú vallomása sem lett volna az elsőfokú bíróság által felhasználható ugyanazon okból, amiért a tanú⁶ vallomásai sem.

Mindezek alapján, véleménye szerint semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre arra, hogy a XII. r. vádlott a tanú²⁹ vizsgázót meg nem engedett módon segítette és ezért az I. r. vádlottól jogtalan előnyt szerzett volna meg.

Kétséget kizáróan még csak az sem állapítható meg, hogy a XII. r. vádlott egyáltalán jelen lett volna ezen az elméleti vizsgán. Vallomásában ugyanis elmondta, hogy ezen a vizsgán nem is ő vett részt, mert ezen a napon 13 óra körül el kellett távoznia, mert Z nevű gyermeke hirtelen belázasodott. Erre az eseményre azért tudott ilyen pontosan visszaemlékezni, mert ez is szerepelt a felesége naptárában. Megkérte az ott várakozó tolmács kollégáit, ugorjanak be helyette tolmácsolni. Valaki az ő nevét írta rá a vizsgajegyzőkönyvre, hiszen azon nem az ő írása és az ő aláírása szerepel.

E tényállás kapcsán hívta fel a védő a tanú³⁰ vizsgarendező vallomását, aki elmondta, hogy a XII. r. vádlottat nem ismeri, nevét soha nem hallotta. Őt a tárgyaláson sem ismerte fel, ellenben a XIII. r. vádlottat igen. Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy ezen a vizsgán a XII. r. vádlott nem is volt jelen.

Az elsőfokú bíróság indokolásában nem adott számot arról, hogy miért fogadta el kétséget kizáró tényként azt, hogy a XII. r. vádlott tanú²⁹ vizsgáján jelen volt.

A 26. tényállási pontban szereplőket önmagukkal is ellentmondásosnak tartotta, mert a tényállás egyfelől megállapította, hogy tanú²³ még a vizsga előtt 50-100 eurót adott a XII. r. vádlottnak, majd ezt követően a tényállás szerint a XII. r. vádlott a vizsga után az I. r. vádlott rábírására vette át a megállapított összeget.

Ezt a tényállást megalapozatlannak és az ügyiratok tartalmával ellentétesnek minősítette.

Utalt arra, hogy az I. r. vádlott egyáltalán nem tett a XII. r. vádlottat terhelő nyilatkozatot, a tanú⁶ vallomásai pedig bizonyítékként nem felhasználhatók.

A tanú²³ tanúvallomása tartalmazta a szükséges figyelmeztetéseket és válaszokat is, ekként az bizonyítékként felhasználható volt. Az ő vallomása azonban a tényállást egyáltalán nem, míg a XII. r. vádlott előadásait teljes mértékben alátámasztotta. Elmondta ugyanis, hogy neki nem volt szükséges segítségre, egyedül töltötte ki a kérdőívet.

Az elsőfokú bíróság megszegte az indokolási kötelezettségét akkor is, amikor a tanú vallomását összegző leírásából a fenti részt egyszerűen kihagyta.

A tanú²³ vallomásában egy szóval sem említette, hogy ő a tolmácsnak bármilyen pénzösszeget adott volna át, azt viszont állította, hogy az I. r. vádlottnak az iskoláztatásával kapcsolatosan 40.000 forintot fizetett. Ezt alátámasztotta az I. r. vádlott védője által becsatolt számla is, amely 45.000 forintról szólt. Az elsőfokú ítélet a tanúnak a terhelten mentő előadásával kapcsolatosan értékelést nem tartalmaz, így indokolási kötelezettségét súlyosan megszegte, mely az ítéletét felülbírálatra alkalmatlanná tette.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a tanú²³ vallomásához csatolt egy saját, kézzel írott nyilatkozatot, amely szerint perfektül tud magyarul írni és olvasni, mely kijelentést az elsőfokú bíróság szintén nem vizsgálta. Ez alapján pedig a tanúnak semmilyen tolmácsolási segítségre nem volt szüksége.

Többet beszámoltak arról, hogy a román vizsgázók gyakran tudtak annyira magyarul, hogy tolmács nélkül is megpróbálták letenni a vizsgát, ám mivel külföldi személyek voltak és tolmácsos vizsgára jelentkezték, a vizsga jegyzőkönyvén a tolmácsot fel kellett tüntetni. Hivatkozott tanú³¹, tanú³² ezzel összefüggő nyilatkozataira. Idézett a vádlotti vallomásból is, mely szerint gyakran előfordult, hogy a vizsganap végén a tolmácsok közül már csak ő volt jelen a teremben, így ilyenkor aláírta

azokat a jegyzőkönyveket, amelyekről a tolmács adminisztrálása valamiért lemaradt, akkor is, ha az adott vizsgán nem is ő járt el tolmácsként. Ezeket a vizsgákat egyébként szerinte kaotikus állapotok jellemezték.

Mindezek miatt az, hogy a 26., 28-31. vádpontokban megjelölt elméleti vizsgák jegyzőkönyvén a pecsétje és az aláírása szerepel, még nem feltétlenül jelenti azt is, hogy ezeken a vizsgákon valóban ő is tolmácsolt.

A XII. r. vádlott által elmondottakat a védő szerint az elméleti vizsgán jelenlévő vizsgabiztosok és vizsgarendezők is megerősítették, itt felhívta tanú33, tanú34, tanú28 és tanú31 tanúk nyilatkozatait.

Nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, mely szerint mindezek az okirati hitelesség megdöntésére ne lennének alkalmasak, hiszen az elméleti vizsga jegyzőkönyvekben rögzített adatok valóságtartalma tekintetében érdemi aggályok merültek fel.

Itt jegyezte meg, hogy a XII. r. vádlott a Zrt.-nél végzett tevékenységére, elfoglaltságaira vonatkozóan bizonyítási indítvánnyal élt és kérte tanú35 tanúkénti kihallgatását, aki a a Zrt. csoportvezetője volt a vádbeli időszakban. Vallomása alátámasztotta, hogy a XII. r. vádlott 2009. október 16. napján egy egész napos képzésen vett részt.

Így a XII. r. vádlottnak a tanú23 vizsgáján való jelenlétét kizárólag az elméleti vizsgáról készült jegyzőkönyv támasztja alá, melyben foglalt adatok helyességét azonban a meghallgatott tanúk és gyanúsítottak elmondásai jelentős mértékben megkérdőjelezték.

Az elsőfokú bíróság a XII. r. vádlott terhére értékelte a tanú35 meghallgatására tett bizonyítási indítvány előterjesztésének időpontját, bár a korábbi Be. 43. § (2) bekezdés d/ pontja ezt az eljárás bármely szakaszában lehetővé teszi.

Azt is megjegyezte, hogy a XII. r. vádlott még a bírósági szak elején tett vallomása során sem állította azt, hogy a vizsgákon biztosan nem volt jelen, hiszen erre az eltelt idő miatt pontosan visszaemlékezni nem tudott, éppen ezért tett bizonyítási indítványt a tanú35 meghallgatására. A tanú meghallgatása után pontosította a vallomását akként, hogy a tanú35 naplója által igazolt időpontokban, a vádban megjelölt elméleti vizsgákon nem lehetett jelen.

Azt is megjegyezte, hogy a XII. r. vádlott már 2013. május 7-én indítványt tett a gyanúsításban megjelölt személyekkel történő szembesítésére és indítványozta, hogy a nyomozó hatóság bizonyítékként szerezze be az elméleti vizsgákról készült videofelvételeket, hangfelvételeket is, amelyek alapján egyértelműen megállapítható lett volna, hogy az adott vizsgán ő nem is volt jelen. Mindez azonban elmaradt.

A tanú23 vizsgájának 18 órai kezdetére, valamint az elmondottakra tekintettel azt tartotta alappal feltételezhetőnek, hogy azon XII. r. vádlott nem volt jelen, a vizsgázó a biztos magyar tudására tekintettel a vizsgát tolmács közreműködése nélkül tette le, a vádlott pecsétje csak a nap végén került az elméleti jegyzőkönyvre.

A 28. tényállási pontnál azt sérelmezte, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság szóról-szóra a vádiratból emelte át, de az nem felel meg a törvényes vád követelményeinek, mert nem állapítható meg, hogy a vádhatóság azt rója-e a XII. r. vádlott terhére, hogy már a vizsga előtt a tanú36-tól jogtalan előnyt vett át tolmácsi kötelessége megszegése érdekében vagy a vizsgát követően az I. r. vádlottól vagy valaki mástól kapott volna jogtalan előnyt.

Ezt az ítéleti tényállást is a 26. tényálláshoz hasonlóan részben felderítetlennek, megalapozatlannak, az ügyiratok tartalmával ellentétesnek jellemezte. E tényállás kapcsán is hivatkozott a tanú35-nek az elsőfokú bíróság előtt tett vallomására, mely szerint az e vádpontban megjelölt vizsgaidőpont tekintetében elmondta, hogy 18 órakor a XII. r. vádlott ügyféllel folytatott tárgyaláson vett részt. Ez a tanúvallomás alátámasztotta, hogy a tanú37 2009. október 9. napján 18 órakor kezdődő elméleti vizsgáján a XII. r. vádlott biztosan nem volt jelen, ekként a vizsgázó számára semmilyen segítséget nem nyújthatott.

A bíróság a bizonyítékok közötti ellentmondásokat meg sem kísérelte feloldani, pedig azok nyilvánvalóan aggályossá teszik az elméleti vizsgajegyzőkönyv adattartalmát.

Itt újfent utalt arra, hogy a tanú6 romániai eljárásban tett gyanúsítottai vallomása bizonyítékként nem használható fel.

Úgy foglalt állást, hogy a tanú37-nek az ügyiratban elfekvő két vallomása sem felel meg a magyar Be. követelményeinek, így bizonyítékként azok sem használhatók fel. Ennek ellenére azt megjegyezte, hogy vallomásai ugyanazon napon keltek, de alakilag és tartalmilag is teljes különbözőséget mutatnak. A „nyilatkozat” elnevezésű vallomásból még csak az sem állapítható meg, hogy milyen minőségben, tanúként vagy gyanúsítottként került-e kihallgatásra. Nem tartalmazza az előírt figyelmeztetéseket és az azokra adott válaszokat sem. A gyanúsítottai vallomásból azt emelte ki, hogy a tanú37 elmondása szerint a vizsgáján eljáró tolmács számára nem nyújtott segítséget, így ezen terhelti vallomás, még egyébként jogellenes felhasználása sem vezethet a XII. r. vádlott felelősségének megállapítására.

Az ítélet ezen bizonyítékot egyáltalán nem is tartalmazza, hiszen a tanúvallomásokat felsoroló, valamint tartalmukat összegző ítéleti részből a tanú37 teljesen kimaradt. Ebből következően az elsőfokú bíróság nem is lehetett abban a helyzetben, hogy az indokolásában kifejtse, hogy a két különböző tartalmú vallomás közül miért éppen a vádlottat terhelő nyilatkozatokat fogadta el. Mindez szerinte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kell, hogy maga után vonja.

A 29. tényállásnál szintén azt kifogásolta, hogy azt az elsőfokú bíróság szóról-szóra a vádiratból vette át, és az értelmezhetetlen, a tényállás felderítetlen és megalapozatlan, ellentétes az ügyiratok tartalmával.

A XII. r. vádlott a tanú38 vizsgázóra nem tudott visszaemlékezni az eltelt hosszú időre tekintettel, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által 2017. augusztus 31-én meghallgatott tanú35 ezen vizsgaidőpontot érintően is nyilatkozott, és a rendelkezésre álló naptár alapján kijelentette, hogy 2009. október 30. napján 17 óra 30 perctől a Zrt. alapítványi gyűlés került megtartásra. Azt is előadta, hogy a XII. r. vádlott az értekezleteken, konferenciákon legtöbbször jelen volt, nagyon ritkán hiányzott onnan. A XII. r. vádlott erre tekintettel a tárgyaláson korábbi vallomását akként egészítette ki, hogy a tanú nyilatkozata alapján biztos abban, hogy a tanú38 2009. október 30. napján 18 órai időpontban megtartott vizsgáján nem tudott jelen lenni, mivel ugyanebben az időpontban a Zrt. alapítványi gyűlésen kellett részt vennie.

Mindezen túlmenően a vizsgán való jelenléte azért sem bizonyított, mert a tanú38 az eljárás során kihallgatásra nem került.

Az elsőfokú bíróság a XII. r. vádlott bűnösségét az elmélet vizsgajegyzőkönyv adataira, valamint a segítségnyújtásra vonatkozó tanúvallomásra és a romániai eljárásban felvett gyanúsítottai vallomásra alapította, ám a jelen tényállási pont tekintetében semmiféle segítségnyújtásra irányuló tanúvallomás nem állt rendelkezésre. A korábban már leírtak szerint a tanú6 romániai gyanúsítottai kihallgatási jegyzőkönyve pedig bizonyítékként nem vehető figyelembe.

A 30-31. tényállási pontnál arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság itt az indokolási kötelezettségét oly mértékben megsértette, mely az ítéletet felülbírálatra alkalmatlanná teszi és annak hatályon kívül helyezése szükséges.

Azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság által tanúként meghallgatott a tanú35 a fedett nyomozó2 és a fedett nyomozó2 vizsgálóinak időpontjával kapcsolatosan is nyilatkozatot tudott tenni, és a rendelkezésére álló 2009. évi naptár alapján előadta, hogy 2009. november 20-án 17 órakor Város1-en, míg 2009. november 27-én 16 óra 30 perctől szintén vidéken, város2-n, város3-n vagy város4-en tárgyalt ügyfelekkel a XII. r. vádlott társaságában.

Megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta rögzíteni a XII. r. vádlott bűnösségét cáfoló lényegi elemeket, hiszen a tanú35 vallomását összefoglaló bekezdés nem rögzítette a fent írt körülményeket.

Mindezek alapján azt látta megállapíthatónak, hogy a XII. r. vádlott a fedett nyomozó2 2009. november 20. napján 16 órakor, valamint fedett nyomozó1 2009. november 27. napján 18 órakor tartott vizsgáján nem lehetett jelen.

A tanú meghallgatását követően egészítette ki a XII. r. vádlott a vallomását, hogy a tanú által bemutatott napló alapján teljesen biztos abban, hogy ezekben az időpontokban a Zrt.-t elfoglaltságon vett részt.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megsértve nem adta indokát annak, hogy hogyan lehetett volna a XII. r. vádlott két helyen egyszerre jelen.

A fedett nyomozók vallomásainak felhasználhatósága kapcsán indítványozta azoknak a bizonyítékok köréből történő kizárását. Hangsúlyozta, hogy vallomásaik felhasználhatóságuk esetén sem lennének értékelhetők a XII. r. vádlott terhére, hiszen mindketten a 2013. november 13. napján a Román Igazgatási és Belügyminisztérium Korruptió Elleni Általános Igazgatósága előtt tett vallomásaikban éppen a XII. r. vádlott azon előadását erősítő nyilatkozatot tettek, miszerint a vizsgákon nem ő járt el tolmácsként, ugyanis a fedett nyomozók a vizsgáikon eljáró tolmácsot V néven nevezték, őt a 3. sorszámu fényképen felismerték, az a fénykép pedig nem a XII. r. vádlottat ábrázolja.

A védő az elsőfokú bíróság ítéletét e tényállás kapcsán is felülbírálatra alkalmatlannak tartotta, hiszen indokolási kötelezettségét megsértve, nem adott számot arról, hogyan jutott ítéleti bizonyossággal azon tény megállapítására, hogy a XII. r. vádlott a fedett nyomozó elméleti vizsgáján jelen volt és tolmácsolt.

Összegzően arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítéletben szereplő a XII. r. vádlottat érintő valamennyi tényállás vonatkozásában, azokat alátámasztó egyedüli bizonyítékként kizárólag az elméleti vizsgajegyzőkönyvek álltak rendelkezésre az ügyiratban, ám ezen bizonyítékok hitelét az ügyben beszerzett egyéb bizonyítékok oly mértékben rontották le, hogy azokra kétséget kizáró ténymegállapítások nem alapíthatók. Nem lehetnek elegendőek annak bizonyítására, hogy XII. r. vádlott az egyes vád tárgyává tett vizsgákon jelen volt, mivel ezen túlmenően konkrét és kétséget kizáró bizonyítékok lennének szükségesek arra is, hogy a tolmácsolási kötelességének megszegésére vonatkozó jogtalan előny ajánlatát elfogadta vagy ilyen előnyt átvett, valamint, hogy tolmácsi kötelességét meg nem engedett segítségnyújtással valóban megszegte.

Arra is rámutatott, hogy a XII. r. vádlottnak a védekezése a fentieken túl arra is irányult, hogy a tolmácsok a kérdések feltevésének módszere, valamint az ültetésrend következtében egyébként sem voltak abban a helyzetben, hogy a vizsgázónak meg nem engedett segítséget tudjanak nyújtani. Hivatkozott az elsőfokú bíróság azon megállapítására, mely szerint nem látott elfogadható indokot arra, hogy az írni-olvasni nem tudó vagy alig tudó személyek hogyan és milyen körülmények között lennének képesek bármilyen írásbeli teszt kitöltésére, bármilyen segítségnyújtás nélkül. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság fenti megállapításai teljesen ellentétben állnak az ügyiratokban szereplő adatokkal, hiszen az elméleti vizsga nem írásban kitöltendő teszt volt, hanem a vizsgáztatók által szóban feltett kérdéssor, másrészt nem igazolt azt sem, hogy az elméleti vizsgákon ne érvényesült volna egy, a visszaéléseket kiszűrő ülésrend. Ezen álláspontjának alátámasztására tanú33, tanú39, tanú40, tanú41, tanú42, tanú43 tanúk nyilatkozataira hivatkozott. Ezen egybehangzó nyilatkozatokra figyelemmel megalapozatlannak tartotta azt az elsőfokú bírósági megállapítást, miszerint az ültetés rendjét lényegében minden érintett másképp mondta volna el.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában nem értékelte azt sem, hogy az ültetésrenden túlmenően a vizsgáztatók a visszaélések kiszűrése érdekében más megelőző intézkedéseket is alkalmaztak a vizsgáztatás során. Itt tanú42, tanú44, tanú33 tanúk elmondására utalt, de a kamera és diktafonfelvételek tényét szerinte igazolták tanú28, tanú31, tanú40, tanú34, tanú45 és tanú41 tanúk is. Mindezek szerinte a vesztegetés elkövetésének lehetőségét gyakorlatilag kizárták.

Összegezve végül azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megszegte, ítélete érdemi felülbírálatra alkalmatlan, így annak hatályon kívül helyezése indokolt.

Amennyiben a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyezésre nem látna okot, úgy a bizonyítékok helyes értékelését követően a megalapozatlanság kiküszöbölésével megállapított helytálló tényállások alapján valamennyi vádpont tekintetében a XII. r. vádlott felmentését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakra reagálva annak a véleményének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor jelen ügyben a bünszervezet feltételeit nem látta megállapíthatónak. A bünszervezet tárgyi ismérveit a terhelt tudatának át kell fognia. Sem a vádirat általános, sem pedig az egyes vádpontokat ismertető részében nincs egyetlen utalás sem arra, hogy a vádiratban leírt bünszervezet működéséről, tagjairól vagy egyéb jellemzőiről a XII. r. vádlottnak bármilyen tudomása lett volna. Semmilyen tényállítás nincs arra, hogy ehhez az állítólagos bünszervezethez ő mikor és milyen körülmények között csatlakozott. A bünszervezetben történő részvételre a vád bizonyítékot sem tudott felmutatni az eljárás során. Nem áll rendelkezésre bizonyíték arra, hogy a XII. r. vádlott a tolmácsolási tevékenységével kapcsolatban az I. r. vádlotton kívül bárki mással kapcsolatot tartott vagy bármilyen, a bünszervezetre vagy annak működésére vonatkozó ismerettel rendelkezett volna. Egyedül az állapítható meg, hogy a XII. r. vádlott az I. r. vádlott eseti megbízásai alapján tolmácsolást végzett román nyelven a T utcában tartott egyes elméleti vizsgákon, mely tevékenységéért számlát állított ki. Mindezek alapján álláspontja szerint bünszervezeti elkövetés nem állapítható meg.

A büntetés enyhítésére vonatkozó harmadlagos indítványával összefüggésben annak figyelembevételét kérte, hogy szabadságvesztés büntetés kiszabása esetén a XII. r. vádlott a végrehajtói hivatását nem fogja tudni gyakorolni. A XII. r. vádlott jelenleg 48. életévét tölti, két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, gyógyíthatatlan mozgásszervi (autoimmun) betegségben szenved, mely őt megterhelő fizikai munkára képtelenné teszi. Büntetésének megállapítása esetén az elsőfokú ítélet alapján tolmácsi és szakfordítói tevékenységet sem gyakorolhat. Akár csak egy felfüggesztett szabadságvesztés büntetés az ő és családja megélhetését veszélybe sodorná és

túlmutat a szükséges és arányos büntetésen. Hivatkozott arra is, hogy a XII. r. vádlott az Egyetem jogi tanulmányokat folytat, jelenleg másodéves, és felfüggesztett szabadságvesztés esetén tanulmányait sem folytathatná.

A XV.r. vádlott védője is kifejtette fellebbezése részletes indokait a beadványában.

A bejelentett fellebbezését fenntartotta.

A 10. vádpont tekintetében a tanú46 vallomására hivatkozott, amit az elsőfokú bíróság felolvasás útján tett tárgyalás anyagává. Ebben a tanú46 gyanúsítottként csak arról nyilatkozott, hogy kétszer kért tőle a tanú5 pénzt, de hogy mikor és hol, arról nem. Arról sem beszélt, hogy a pénzt mikor és hol adta át a tanú5-nek és, hogy a pénzből adott-e valakinek, ha igen kinek, mikor mennyit és milyen célzattal. A XV.r. vádlottról semmit nem nyilatkozott.

A tanú5 felolvasás útján tárgyalás anyagává tett vallomásában nem nyilatkozott arról, hogy a tanú46 bármikor is pénzt kért volna és azt kinek adta tovább, milyen célzattal. A XV.r. vádlottról semmit sem nyilatkozott.

A 2009. szeptember 22.-i vizsgajegyzőkönyvből az állapítható meg, hogy ötödikként a tanú46 vizsgázott megfelelt minősítéssel.

Az okiratok és vallomások egyáltalán nem bizonyítják, hogy XV.r. vádlott részére a vesztegetési pénz valóban átadásra került. Önmagában az a tény, hogy a tanú46 járműkezelésből tett vizsgája megfelelt minősítést kapott, nem bizonyítja azt, hogy minderre vesztegetés eredményeként került volna sor.

A 11. vádponttal összefüggésben a tanú47 felolvasás útján tárgyalás anyagává tett 2010. február 15-i gyanúsítottai vallomására utalt, amikor a tanú5 és a tanú6 annyit nyilatkozott, hogy nem adott nekik pénzt, hogy segítsenek átmenni a vizsgákon.

A 2010. február 17-i vallomásában viszont már úgy nyilatkozott, hogy a tanú6 később kért tőle pénzt a forgalmi vizsgáért, 400 eurót, amiről azt mondta, hogy azoknak adja oda, akik részt vesznek ezen a vizsgán. A forgalmi vizsga előtt az I.r. vádlott mondta, hogy adjon 400 eurót, hogy átmenjen ezen a vizsgán. Vallomásában a XV.r. vádlottat meg sem említette.

A tanú5 gyanúsítottai vallomását az elsőfokú bíróság felolvasás útján tette tárgyalás anyagává, ebben a tanú47 annyit nyilatkozott, hogy őt is vitte Magyarországra, a XV.r. vádlottat meg sem említette.

A vizsgajegyzőkönyv szerint a XV.r. vádlott 2009. július 28-án 7 főt vizsgáztatott, köztük harmadikként a tanú47 megfelelt minősítéssel.

Tehát a vádhatóság által becsatolt okirattal ellentétes a vád azon állítása, hogy a XV.r. vádlott 2009. július 23-án vizsgáztatta a tanú47.

Az okiratok és vallomások nem bizonyítják azt, hogy a XV.r. vádlott részére a vesztegetési pénz valóban átadásra került. Önmagában az a tény, hogy a tanú47 forgalmi vizsgája megfelelő minősítést kapott nem bizonyítja, hogy minderre vesztegetés eredményeként került sor.

A 23. vádpontnál a tanú48 nyilatkozatára hivatkozott, mely szerint őt az elméleti vizsga után felírták a gyakorlati vizsgára, ahol a tanú5 200 eurót kért, hogy odaadja valakinek, de nem tudja, hogy kinek, hogy átengedje a rutinvizsgán.

Kb. 2 héttel a rutinvizsga után megkapta az időpontot a forgalmi vizsgára. Ekkor a tanú5 300 eurót kért tőle, hogy odaadja a vizsgáztatóknak. Miután odaadta a pénzt, sikerült a forgalmi vizsgája.

Megjegyezte, hogy a tanú48 vallomásait az elsőfokú bíróság még felolvasás útján sem tette az eljárás anyagává.

A 2009. szeptember 22-i vizsgajegyzőkönyv szerint XV.r. vádlott 7 főt vizsgáztatott, harmadikként a tanú48 megfelelt minősítéssel.

A 2009. szeptember 29-i vizsgajegyzőkönyv szerint XV.r. vádlott 9 főt vizsgáztatott, köztük negyedikként a tanú48 megbukott minősítéssel.

Ha az ítélet állítása szerint sikeresen megvesztegették XV.r. vádlottat a vizsga megkezdése előtt, akkor hogyan lehetséges, hogy XV.r. vádlott megbuktatta a tanú48 a forgalmi vizsgán.

A vádhatóság által bizonyítékként megjelölt okiratok és vallomások nem bizonyítják, hogy a XV.r. vádlott részére a vesztegetési pénz valóban átadásra került.

Önmagában az a tény, hogy a tanú48 járműkezelési vizsgája megfelelő minősítést kapott, nem bizonyítja azt, hogy minderre vesztegetés eredményeként került sor.

Ezt támasztja alá az is, hogy a forgalmi vizsgán pedig megbukott.

A tanú48 vallomásának felolvasásának elmaradása kapcsán észrevételezte hogyan lehet valakit elítélni olyan vallomás alapján, amit az eljáró bíróság nem tett a tárgyalás anyagává.

Ezen túlmenően megjegyezte, hogy ezt a vádpontot gyanúsításként XV.r. vádlottal nem is közölték, így őt ezzel a védekezés jogától törvénytörően megfosztották.

A 25. vádpontnál arra hivatkozott, hogy a nyomozati anyagban elfekvő tanú és gyanúsítottai vallomások, de az okirati bizonyítékok sem tartalmaztak XV.r. vádlottra terhelő adatot.

A 2009. szeptember 29-i vizsgajegyzőkönyv szerint XV.r. vádlott 9 főt vizsgáztatott, közülük harmadikként a tanú49 megfelelt minősítéssel.

A vádhatóság által bizonyítékként megjelölt okiratok és vallomások nem bizonyítják, hogy a vesztegetési pénz valóban átadásra került.

Önmagában az a tény, hogy a tanú49 forgalmi vizsgája megfelelő minősítést kapott egyáltalán nem bizonyítja azt, hogy minderre vesztegetés eredményeként került volna sor.

A tanú49 vallomását az elsőfokú bíróság felolvasással tette a tárgyalás anyagává, ahol azt is rögzítette, hogy a sikeres vizsgája kapcsán a XVI.r. vádlott cselekvősege merült fel, tehát nem a XV.r. vádlotté, azaz az elsőfokú bíróság más személy cselekvőségének megállapítása mellett a XV.r. vádlott bűnösségét állapította meg az ítéletében.

Súlyos jogsértésnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a tanú49 nem idézte meg.

A rendelkezésre álló egyéb vallomások kapcsán azt fejtette ki, hogy azok sem tartalmazzak XV.r. vádlottra semmilyen terhelő adatot.

A tanú50, a tanú51, a tanú31 és a tanú44 nyilatkozataira hivatkozott, melyek szerint a vizsgabiztosoknak a vizsgabeosztás titkossága folytán semmilyen lehetőségük nem volt a vizsgaszervezésbe, beosztásba való beleszólásra, ők csak a konkrét vizsganapon a vizsgák megkezdése előtt pár perccel szereztek tudomást arról, hogy aznap kiket és mire kell vizsgáztatniuk.

A román állampolgárságú személyek vallomásaival kapcsolatban arra hivatkozott, hogy maga az elsőfokú bíróság állapította meg, hogy ezekkel kapcsolatban igen körültekintően kell eljárni és más egyéb bizonyítékokkal összevetve kell értékelni azokat.

Sajnálatosnak nevezte, hogy a tényleges értékelésnél azonban az elsőfokú bíróság eltért a maga által támasztott követelménytől.

Tévesnek tartotta azt, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás elhúzódása miatt tekintette szükségtelennek a román állampolgárok újbóli meghallgatását.

Sajnálatosnak nevezte, hogy a román állampolgárok vallomásait az elsőfokú bíróság aggálytalanul elfogadhatónak tartotta, holott már az NNI Debreceni Nyomozó Iroda jelentése szerint is a két fedett román nyomozón kívül az összes többi vallomás szinte értékelhetetlen és ellentmondó.

Megjegyezte azt is, hogy a magyar büntetőjoggal szemben a román büntetőjogban létezik olyan szabályozás, hogy ha a gyanúsított/vádolt más személyre terhelő vallomást tesz, az jelentős büntetés enyhítést eredményez. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság az ilyen vallomásokat aggálytalannak fogadta el.

Utalt még az elsőfokú ítélet a XXVII.r. vádlott felmentésével kapcsolatos indokolására, ahol az elsőfokú bíróság pont arra hivatkozik, hogy ilyen eltérő vallomások alapján nem lehet büntetőjogi felelősséget megállapítani, mert más terhelő adat nem állt rendelkezésre.

Hivatkozott még az ítélet indokolásának arra a részére is, mely szerint az oktatók és vizsgáztatók tekintetében a román állampolgárok vallomásai alapján nem merült fel a szándékos befektetés, vagyis a vizsgabiztosok pénzt kaptak.

Vitatta a védő azt az elsőbírői értékelést, mely szerint a román állampolgárságú személyek vallomásai egyszer teljes mértékben aggálytalanok és így a büntetőjogi felelősség megállapítására alkalmasak, máskor pedig ugyanezek aggályosak és megalapozott ítélet meghozatalára alkalmatlanok.

A TASZ lehallgatási anyagokkal kapcsolatban, melyek a tárgyalás során ismertetésre kerültek, csak azt rögzítette, hogy azok nem tartalmaztak a XV.r. vádlottra terhelő adatokat.

A román fedett nyomozók nyilatkozatait anélkül fogadta el a XV.r. vádlott és társai elítéléséhez, hogy azokban a XV.r. vádlottra konkrét adat szerepelt volna.

Fenntartotta az elsőfokú eljárás során már előterjesztett azon indítványt, miszerint szükséges a román fedett nyomozók, a fedett nyomozó² és a fedett nyomozó¹ álnéven szereplő személyek tárgyalási megidézése és tanúként történő meghallgatása, valamint a XV.r. vádlottal való szembesítésük.

Azt az indítványát is fenntartotta, hogy a román fedett nyomozók felolvasás útján tárgyalás anyagává tett vallomásait a másodfokú bíróság rekesse ki a bizonyítékok köréből, mivel azok nem azonosított személyektől származnak.

Felvetette azt az álláspontját is, hogy a román fedett nyomozók a Magyarországon kifejtett tevékenységük során, amikor valótlan személyi adatokkal gépjárművezetői tanfolyamra és vizsgákra jelentkeztek és vettek részt, majd kaptak gépjárművezetői engedélyt, valójában bűncselekményeket követtek el és erre vonatkozó engedélyük az illetékes magyar hatóságoktól nem volt.

Teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel a körben, hogy miért nem találta megalapozottnak a bünszervezet megállapítását. Azt azonban nem tudta elfogadni, hogy az elsőfokú bíróság ugyanakkor megállapíthatónak látta a bünszövetséget. Álláspontja szerint az ehhez szükséges törvényi feltételek nem valósultak meg.

A XV.r. vádlottnak jelen ügyben a vizsgaszervezésre és a vizsgáztatók elosztására semmilyen ráhatása, befolyásolási lehetősége nem volt. Olyan bizonyíték nem merült el, hogy az I.r. vádlottal, illetőleg szervezetével bármilyen kapcsolata lett volna.

Minderre tekintettel indítványozta a bünszövetség, illetőleg a bünszervezet megállapításának a mellőzését.

Elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a 23. vádpont vonatkozásában törvényes vád hiányában az eljárást szüntesse meg, míg a 10., 11. és 25. vádpont tekintetében a vádlottat mentse fel.

Másodlagosan, ha a bíróság a 23. vádpont tekintetében a vádat törvényesnek fogadná el, akkor e vádpontra is az ítélet megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta.

Harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

A XVII.r. és a XXXVI.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a fellebbezését XVII.r. vádlott tekintetében elsődlegesen felmentés, másodlagosan részben téves jogi minősítés és a büntetés enyhítése, valamint a vagyonelkobzás részben téves megfizetésére kötelezés, míg XXXVI.r. vádlott tekintetében kizárólag enyhítés és a pénzbüntetés mellőzése érdekében tartotta fenn.

A XVII.r. vádlott érdemi védekezése szerint a postai küldemények kézbesítése során a postások rendszerint borraalót kapnak, ami a szakmán belül elfogadott. Véleménye szerint a vádlott tévedésben volt a borraaló elfogadása tekintetében és erre a tévedésre jogalapja is volt. Ezért indítványozta, hogy XVII.r. vádlottat az ellene emelt 2 rb. a Btk. 291.§ (1),(2) bekezdés b) pontjának I. és II. fordulata, valamint a (3) bekezdés c) pont szerint minősülő folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában a másodfokú bíróság mentse fel.

A jogi minősítéssel kapcsolatban azt fogalmazta meg, hogy téves az az indokolás, mely szerint a postai kézbesítő XVII.r. vádlott önálló intézkedésre jogosult dolgozó lenne.

Véleménye szerint önálló intézkedésre jogosult az, aki az adott szerv működését, vagy a szervvel kapcsolatba kerülő személyek jogait vagy érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. E személyek jellemzően vezető beosztású személyek, e kérdésben tehát az őket ténylegesen megillető jogok figyelembevételével lehet dönteni. A XVII.r. vádlott a Zrt2-nél betöltött beosztása révén nem tekinthető vezető beosztású személynek és az a tevékenysége, hogy a levelek kiadásánál ellenőriznie kell a személyazonosságot, ugyancsak nem tekinthető lényeges döntésnek.

Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság felelősség megállapítása esetén XVII.r. vádlott bűnösségét a Btk. 291.§ (1), (2) bekezdés a) és b) pont II. fordulata szerinti vesztegetés büntetében állapítsa meg.

Álláspontja szerint a vád tárgyát képező bűncselekmény tárgyi súlya kisebb és a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyaihoz képest rendkívül eltúlzott a 400.000 forint összegű pénzbüntetést. Indítványozta a büntetés lényeges enyhítését és többhavi részletfizetést engedélyezését.

Arra is rámutatott, hogy felelősségre vonásra az elkövetéstől számított 10 év elteltével került sor. Önmagában már ez a jelentős időmúlás is indokoltá teszi a felfüggesztett szabadságvesztés és pénzbüntetés enyhítését. E körben arra is hivatkozott, hogy a vádlott az eltelt 10 évben változatlanul a Zrt2-nél dolgozott, az eljárás elhúzódása lelkiileg is megviselte.

Mindezek alapján felvetette, hogy indokolt-e vele szemben a foglalkozástól eltiltás és ennek mellőzését indítványozta.

Az elsőfokú bíróság a XVII.r. vádlottal szemben 40.000 forint vagyonekobzást is kimondott. Ugyanakkor a tényállásból megállapítható, hogy a XVII.r. vádlott a 40.000 forint összegű beígért pénzből csak 10.000 forintot kapott meg ténylegesen, így véleménye szerint csak erre az összegre lehetne vagyonekobzást elrendelni, a további 30.000 forint tekintetében pedig a II.r. és a VII.r. vádlottakat kellene kötelezni.

A XXXVI.r. vádlott vonatkozásában a felmentésre irányuló indítványát visszavonta. Arra hivatkozott, hogy a vádlott ténybeli beismerő vallomást tett, a terhelő ítéleti tényállás megállapítására mérlegelési jogkörben került sor.

Az elsőfokú bíróság a XXXVI.r. vádlottal szemben pénzbüntetést is alkalmazott a Btk. 50.§ (2) bekezdésére figyelemmel, mint aki a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el. Ugyanakkor az ítéleti tényállás a haszonszerzésre nem tartalmaz megállapítást. Anyagi jogszabályt sértett tehát az elsőfokú bíróság a pénzbüntetés alkalmazásakor. Ennek mellőzését indítványozta.

Arra az esetre, ha mindezt a másodfokú bíróság nem tartaná elfogadhatónak, úgy a pénzbüntetés megfizetésére többhavi részletfizetés engedélyezését kérte.

A XIX.r. vádlott védője az írásban indokolt fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet a XIX.r. vádlott tekintetében büntetőjogi értékelést lehetővé tevő tényállást nem állapított meg. Idézte az ítélet 70. oldalán rögzített történeti tényállást. Kifogásolta azt a bizonyíték értékelést is, mely szerint a vizsgabiztosok esetén nem merült fel olyan körülmény, hogy szándékosan kívánta volna őket bárki befeketíteni és ezért nem merült fel kétség a bűnösségük tekintetében.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás nem állapította meg, hogy a XIX.r. vádlott elfogadott-e bármilyen juttatást, milyen módon szegte meg a kötelezettségét, hiszen azt az ítélet sem tudta megállapítani, hogy az érintett a tanú52 ne tudta volna teljesíteni a vizsgafeladatot, erre semmilyen bizonyíték nem került elő.

Arra is hivatkozott, hogy a vezetési kartont nem a XIX.r. vádlott hitelesítette, hanem az oktató, amivel megtévesztették más esetekben is a vizsgabiztost.

A tanú52 vallomása sem támasztja alá, hogy a tanú5 által kért 200 euró összegről a XIX.r. vádlott tudott volna, kapott volna ilyen ígéretet vagy azt a tanú5 átadta volna neki. A vallomás alapján a pénzt a tanú5-nek adta, vezetett és meglett a vizsgája.

Megjegyezte, hogy XIX.r. vádlott nem a város5-ben, hanem a város6-ban vizsgáztatott.

Összegzésképpen azt fejtette ki, hogy a XIX.r. vádlott vonatkozásában a tényállás teljes egészében felderítetlen, a rendelkezésre álló okiratok kizárólag azt igazolják, hogy XIX.r. vádlott volt a vizsgabiztos és aggálytalannak tűnő vezetési karton alapján 2009. január 29-én a város6 képviselőjén a tanú52 vizsgázó teljesítményét megfeleltnek minősítette.

Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének Be. 606.§-a alapján történő megváltoztatását és a vádlott felmentését.

Másodlagosan a büntetés enyhítését kérte.

A XXI.r. vádlott védője a fellebbezését írásban is megindokolta.

Ebben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem téves, hanem valótlan, mert a vádlottat olyan tényállás alapján ítélték el, ami meg sem történt, a XXI.r. vádlott nem követett el bűncselekményt.

A 14. tényállással kapcsolatban megjegyezte, hogy a XXI. r. vádlottat a nyomozás során úgy említették, mint aki a város5-i vizsgaállomáson dolgozik, holott ő ott sosem dolgozott, hanem a város6-ban dolgozott.

Valótlannak és bizonyítékokkal alá nem támasztottnak mondta azt a megállapítást, hogy a XI.r. vádlott a vizsga alatt belenyúlt volna a kormányba, vagy a tanuló helyett kezelte volna a pedált és hogy mindezt a hátsó ülésen helyet foglaló a XXI.r. vádlott észlelte volna, és hogy anyagi ellenszolgáltatás ellenében végezte a munkáját.

A tanú53-t Romániában meghallgatták és ott vallomást tett számára ismeretlen személyekről és arról, hogy őt két rendőr vizsgáztatta. Ezzel szemben a XI.r. vádlott tagadta a bűnösségét és a XXI.r. vádlottnak sem volt semmi köze ahhoz a cselekményhez.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság rendeljen el az ügyben bizonyítást és szembesítést arra a tényre, hogy a tanú53, ha bárkinek adott is pénzt, kinek és milyen célból adta azt? Ebből azt a következtetést látta levonhatónak, hogy a XXI.r. vádlottnak sem nem ígért, sem nem adott semmilyen összeget és a XXI.r. vádlott a munkáját a jogszabályok szerint végezte.

Kifejtette azt is, hogy a román hatóságok előtt felvett jegyzőkönyv nem lehet alkalmas a magyar bíróság előtti felhasználásra, mert hiányzik a tanúnak a bíróság előtti meghallgatása és a szembesítés. Ezek nélkül pedig jogszerű, bűnösséget megállapító ítélete nem lehet hozni. A vádlott felmentését indítványozta.

Bejelentette azt is, hogy a XXI.r. vádlott a tárgyaláson nem kíván megjelenni.

A XX.r., a XXII.r. és a XXIII.r. vádlottak védője fellebbezése írásbeli indokolásában azt fejtette ki, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján konkrét jogtalan segítségre, jogtalan értékelésre vagy pénzt átadására utaló bizonyíték egyik vádlott esetében sem áll rendelkezésre.

Semmilyen bizonyíték nem merült fel arra, hogy a vizsgázók alkalmatlanok lettek volna, és az ígért jogtalan vagyoni előny ellenében tudtak csak megfelelt minősítést kapni.

A tanúvallomások ellentmondásosak, a román tanúk vallomásai igen nehezen követhetők, újbóli kihallgatásaik során az előzőekhez képest sokszor teljesen más tartalmú nyilatkozatot tettek.

Mindezek ellenére az elsőfokú bíróság kizárólag a XXVI.r. vádlott esetében hozott felmentő ítéletet, míg XX.,XXII. és XXIII.r. vádlottak esetében arra az álláspontra helyezkedett - minden indokolás nélkül - hogy a gépjárműoktatók és vizsgáztatók tekintetében semmilyen olyan adatot, körülményt nem tárt fel az eljárás, amiből arra lehetne következtetni, hogy a vizsgázóik részéről szándékos befeketítés merülne fel, valótlannul állítanák, hogy a vizsgáztatók segítettek, és vallomásaik kapcsán nem merült fel semmilyen aggály.

Az elsőfokú eljárás során a vádlottak indítványozták a kérdéses vizsgázók megidézését, de az elsőfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy erre egyrészt nincs szükség, másrészt ez elhúzná az egyébként is elhúzódó büntetőeljárást.

Ugyanakkor azt is megállapította, hogy ezeket a vallomásokat különösen körültekintően kell az eljárás egyéb bizonyítékaival egybevetni és mérlegelni.

Az elsőfokú bíróságnak tisztázni kellett volna, hogy a tanúk miért tettek ellentétes vallomást és hogy ezek közül melyiket tartják fenn.

A XXII. és a XXIII.r. vádlottak vonatkozásában a már hivatkozott vallomásokon kívül egyéb bizonyíték nem merült fel, a XX.r. vádlott esetében egy 2009. december 9-i hangfelvétel állt rendelkezésre, melyben az I.r. vádlott és a tanú54 arról beszélnek, hogy ő lesz az aznapi vizsgabiztos és az I.r. vádlott szerint lehet vele beszélni, mire a tanú54 azt feleli, hogy majd meglátja. Ez a

beszélgetés véleménye szerint minden konkrétumot nélkülöz, nem kapcsolódik a vád tárgyává tett 2009. október 20-i vizsgálóhoz és a XX.r. vádlott részéről semmilyen tevőlegességet nem igazol.

Megjegyezte, hogy a XXIII.r. vádlottat a vád tárgyává tett cselekménnyel meg sem gyanúsították.

A XX.r. vádlott vonatkozásában az ítélet azt állapította meg, hogy védekezése ellentétes a XII.r. vádlott vallomásával. Az ítélet azonban a pomázi forgalmi vizsgálóval kapcsolatban állapított meg bűnösséget, míg a XII.r. vádlott szóbeli vizsgálóval kapcsolatban nyilatkozott. Ezért a bíróság megállapítása iratellenes, ahogyan az is, hogy aznap 7 román vizsgáló tett sikeres vizsgát a XX.r. vádlottnál. A kérdéses napon 3 fő megfelelt, 2 fő sikertelenül vizsgázott, 2 fő pedig nem jelent meg a vizsgán, ahogyan azt az iratok között elfekvő forgalmi vizsga jegyzőkönyv is tartalmazza.

A XX.-,XXI. és XXIII.r. vádlottak vonatkozásában nem állnak rendelkezésre olyan egyértelmű és közvetlen bizonyítékok, amelyek cáfolnák, hogy az érintett vizsgáló vizsgálója önerőből az eljáró biztosnak juttatott előny átadása nélkül került abszolválásra.

A XXIV.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában a bizonyítékok hiányában történő felmentést célzó fellebbezését fenntartotta.

Arra hivatkozott, hogy a vádirat a 29. pont vonatkozásában bizonyítékként nem tartalmazza a tanú80 vallomását, mint ahogy nevezett vallomása a bizonyítási eljárás anyagává sem lett téve.

A XXIV.r. vádlott neve sehol máshol nem merült fel.

A bűnösséget megállapító ítéletet teljes egészében bizonyítatlannak jellemezte és az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének sem, nem fejtette ki, hogy mely tényekből következett a vádlott bűnösségére.

A XXV.r. vádlott védője írásban is megindokolta a fellebbezését.

Ebben elsőként arra hivatkozott, hogy a vád nem volt törvényes, mert nem tartalmazta azt a minimális követelményt, hogy a vád tárgyává tett cselekményt pontosan leírja. Nem tartalmazza, hogy a tényállásban említett pénzösszeget hol és mikor adta át a tanú98 a XXV.r. vádlottnak, hogy egyáltalán sor került-e az átadásra.

Törvényes vád hiányában az elsőfokú bíróságnak az eljárást meg kellett volna szüntetnie.

Ha a másodfokú bíróság nem látta lehetőséget az eljárás megszüntetésre, akkor a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta.

A vádlotti védekezéssel és a bizonyítékok értékelésével is foglalkozott.

A vádlott mindkét gyanúsított kihallgatásakor tagadta a bűncselekmény elkövetését, arra hivatkozott, hogy a fedett nyomozó1 vizsgáján a szakellenőr is részt vett. Ha ő szabálytalanságot észlelt volna, akkor ezt biztosan jelezte volna a jegyzőkönyvben, illetve a vizsgát le kellett volna állítania.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban indítványozta a szakellenőr tanúkénti meghallgatását ebben a kérdéskörben, de ennek az elsőfokú bíróság nem tett eleget és nem is indokolta.

Arra is utalt, hogy a fedett nyomozó2 bizonyára a román rendőrség hivatásos állományú tagja, és mint ilyen bizonyára rendelkezett gépjárművezetői engedéllyel és megfelelő gyakorlattal is. Így pedig a gyakorlati járműkezelési vizsga teljesítése nem okozott neki problémát, a XXV.r. vádlott jogellenes beavatkozására semmi szükség nem volt.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a fedett nyomozó2 vallomása figyelembe vehető a tényleges személy nevesítése nélkül. Biztosítani kellett volna, hogy mind a terhelt, mind a védő hozzá kérdést intézhessen.

Idézve a fedett nyomozó2 vallomását arra hivatkozott, hogy abban semmi nem utal arra, hogy a hivatkozott összeget a XXV.r. vádlott meg is kapta.

Az elsőfokú ítélet az általános indokolásában arra hivatkozott, hogy ezek a román állampolgárok nem tehettek volna sikeres vizsgát csak a vizsgán közreműködők jogellenes tevékenysége következményeként, mert nem rendelkeztek gyakorlati és elméleti ismeretekkel. Ezt pont a fedett nyomozó2 cáfolja, aki képzett, rutinos rendőrként feltehetően több éves gépjárművezetői gyakorlattal rendelkezett.

Arra is rámutatott, hogy a Kúria több ítéletében is leszögezte, hogy fedett nyomozó vesztegetési ügyben nem követhet el aktív vesztegetést, legfeljebb anyagi előny nyújtására tehet ajánlatot. Az ajánlat elfogadása után viszont haladéktalanul fel kell fednie magát és a nyílt eljárás szabályai szerint kell a továbbiakban eljárnia.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a vádlott 6 és fél éve áll a büntetőeljárás hatálya alatt és sérült azon joga, hogy a hatóság a cselekményét ésszerű határidőn belül bírálja el.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ügyet ne nyilvános ülésen, hanem tanácsülésen bírálja el és eljárást megszüntető vagy felmentő határozatot hozzon.

A XXVII.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentést célzó fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592.§ (2) bekezdés d) pontja szerint részben megalapozatlan, ezért az ítélet megváltoztatását és a vádlott felmentését indítványozta.

A nyomozás irataiból véleménye szerint nem tűnik ki, hogy pontosan mekkora összeget fizetett XXVII.r. vádlott a IX.r. vádlottnak, de az sem, hogy ezt jogtalan előnyként adta volna azért, hogy a IX.r. vádlott a kötelességét megszegje.

Arra is hivatkozott, hogy a két terhelt között 2011. június 28-án tisztázásra került az átadott összeg jogcíme.

Az nincs összecszerűen igazolva, hogy a tanfolyam egy román állampolgár számára mennyibe került legálisan és, hogy ehhez képest mennyit fizetett a XXVII.r. vádlott.

Több tanúvallomás is alátámasztotta, hogy az autósiskola a tanulók rendelkezésére bocsátott tankönyvet és oktató cd-t is, nyilván ellenérték fejében. A magyar nyelvet anyanyelvi szinten nem értő XXVII.r. vádlott az elméleti oktatás szempontjából tanfolyammentesnek minősült, felkészülését egyénileg kellett megoldania.

A tanú⁴⁴ nyilatkozott arról, hogy a 6-féle tesztlap mindenki számára rendelkezésre állt, megismételhetők voltak a kérdések, így az elsőfokú bíróság tévesen következtetett a kötelességszegés tényére is.

A gyakorlati járművezetés vonatkozásában a XXVII.r. vádlott és a IX.r. vádlott is úgy nyilatkozott, hogy megfelelő óraszámban vett részt ezeken a XXVII.r. vádlott, ennek ellenkezőjére nem lehet következtetést levonni.

Ezért indítványozta a Be. 593.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a XXVII.r. vádlott felmentését.

Azt is megfogalmazta, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a Be. 609.§ (2) bekezdés d) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Ezt tekintette egyébként elsődleges indítványának.

E körben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság pusztán ismertette a vádlotti, illetve tanúvallomások lényegét, azokat nem ütköztette egymással és a XXVII.r. vádlott előadásával, az okirati bizonyítékokat külön nem értékelte és nem adta indokát annak, hogy miből vont le következtetést a XXVII.r. vádlott bűnösségére.

Megjegyezte, hogy a vádirat sem tartalmazta kellő pontossággal azon bizonyítékok megjelölését, amelyek kifejezetten a XXVII.r. vádlott bűnösségét támasztanák alá.

Vitathatónak tartotta, hogy XXVII.r. vádlott lényegileg beismerő vallomást tett volna. Szerinte e körben figyelembe kell venni a kihallgatások körülményeit, a törvényes figyelmeztetések megértése a vádlott részéről kétségszűrő vonható, de értékelni kell a nyomozó hatóság esetleges nyomásgyakorlását is.

Arra is rámutatott, hogy a XXVII.r. vádlott csak két cselekménnyel került meggyanúsításra, míg a vádiratban már 5 cselekményt rótt a terhére az ügyészség, így ennek kapcsán felmerül a törvényes vád hiánya is.

Harmadlagos indítványként a büntetés enyhítését kérte, a szabadságvesztés és a próbaidő mértékének, valamint a kiutasítás időtartamának csökkentését. Ezzel összefüggésben a jelentős időmúlásra, újabb büntetőeljárás hiányára és a vádlott magyarországi rokonságára hivatkozott.

Későbbi beadványában bejelentette, hogy a XXVII.r. vádlott lemond a tárgyaláson való jelenlét jogáról. Mellékelte a kézbesítési megbízotti megbízási szerződést, a vádlott személyi igazolványának másolatát annak alátámasztására, hogy neve megváltozott, helyesen V. Indítványozta a nyilvános ülés XXVII.r. vádlott távollétében megtartását.

A XXVIII.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a gyanúsításban olyan adat nem szerepelt, ami arra utalt volna, hogy az egészségügyi alkalmassági vélemény, valamint a kategória bővítéséről szóló vizsgaigazolás hamis lenne. Tény, hogy az egyéb - 6 hónap itt-tartózkodás igazoláshoz kapcsolódó igazgatási - dokumentumok sem szerepeltek a gyanúsításban.

Azt is tényként állította, hogy amikor ezen iratok tárgyában XXVIII.r. vádlott önmagát terhelő nyilatkozatot tett, akkor ebben a vonatkozásban nem figyelmeztették, hogy nem köteles önmagát terhelő nyilatkozatot tenni, illetve a nyilatkozatát követően a saját vallomásából fakadó bizonyítékok alapján nem gyanúsították meg a közokirat-hamisítási bűncselekményekkel. Ez véleménye szerint oda vezetett, hogy a védekezés jogától e körben elzárták. Mindezt súlyos eljárási szabálysértésként értékelte, melynek következtében sem ezek a gyanúsítottai vallomásban szereplő bizonyítékok, sem pedig azok, amelyeket ezen bizonyítékok ismeretében szereztek be, nem használhatók fel a büntetőeljárásban, így ezeknek a kirekesztését indítványozta.

Arra is hivatkozott a védő, hogy a vád mind a történeti tényállás, mind a jogi minősítés tekintetében eltér a gyanúsítástól.

A vádlott tagadta, hogy a román jogosítványa valóban hamis lenne és e körben nem folyt bizonyítás, ám a gyanúsítás részét képezte e tényállítás.

Véleménye szerint a vádemelés előtt a román jogosítvány hamis volta miatt a nyomozást meg kellett volna szüntetni, e cselekmény érdemi vizsgálata - joghatóság hiányában - Romániában folyhatott volna.

A gyanúsításban a vesztegetés jogi minősítése nem szerepelt, a történeti tényállásban sem szerepelt olyan körülmény, amiben a vesztegetés alapja fellelhető lenne.

Amennyiben a vesztegetés gyanúja felmerült volna, őt folytatólagosan gyanúsítottként ki kellett volna hallgatni, közölni vele a megalapozott gyanút és erre nyilatkoztatni. Ez azonban nem történt meg és ezzel elvonták a védekezés jogát.

A XXVIII.r. vádlott vallomása nem tartalmazott arra adatot, hogy bárkit megvesztegetett volna vagy tudott volna arról, hogy az ő érdekében bárki is mást megvesztegetne. Ő ilyen célra pénzt nem adott senkinek.

A VI.r. vádlott és a IV.r. vádlottak vallomása általánosságban beismerésként értékelhető a hivatali vesztegetés tekintetében, azonban konkrétan a XXVIII.r. vádlottra vonatkozó ügyintézésnél semmiképpen sem.

A VI.r. vádlott elmondta, hogy nem minden okmánynál kapott pénzt, csak mintegy 40 %-ban fizetett a II.r. vádlott. II.r. vádlott azt mondta, hogy ha neki majd fizet az ügyfele, akkor fizet. A VI.r. vádlott állította, hogy amikor ő nem kapta meg a pénzt, akkor ő sem fizetett a rétsági okmányirodában a IV.r. vádlottnak.

Egyetlen vádlott vagy tanú sem nyilatkozott úgy, hogy tudna arról, hogy a XXVIII.r. vádlott adott vagy ígért volna valakinek vesztegetés céljára pénzt, ilyen nem is történt.

Nincs arra kétséget kizáró bizonyíték, hogy a XXVIII.r. vádlott az aktív hivatali vesztegetés cselekményét akár tettesként, akár bűnsegédként elkövette volna. A gépkocsiban város7-be menet vele nem közölték, hogy megvesztegetik a IV.r. vádlottat és a körülmények (a jármű menetzaja, rádiózás) figyelembevételével minden kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy ő is hallotta volna a XXVII.r. vádlottal közölteket.

Telefonlehallgatások, házkutatások sem támasztják alá a vesztegetés elkövetését.

Elsődlegesen indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a XXVIII.r. vádlott felmentését.

A bűnösség megállapítása esetére a vádlott büntetlen előéletére, az időmúlásra és a beismerésre hivatkozott. A cselekmény elszaporodottságának felhívása minden ténybeli alátámasztó adatot nélkülöz, figyelmen kívül hagyását kérte.

A XXXII.r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a vádlott következetes tagadását, a fedett nyomozók vallomásaival kapcsolatos védői észrevételeket, a védőbeszédben és a vádlott utolsó szó jogán tett felszólalásában elmondottakat, ezekre indokolásában nem is reagált.

Álláspontja szerint a fedett nyomozók törvényességi és tartalmi szempontból egyaránt súlyosan aggályos vallomását egyéb bizonyíték nem támasztotta alá, továbbá mindaddig, amíg a jelölt orvosi alkalmatlanságát a vádhatóság nem bizonyítja, nincs olyan valótlán adat, amely a vádlott hozzájárulásával került volna közokiratba, tehát tévesen került megállapítása a közokirat-hamisítás büntette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az írásbeli átiratában írtakkal egyezően szólalt fel.

Az I.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakkal egyezően tartotta meg perbeszédét.

Az I.r. vádlott egészségi állapotáról kórházi zárójelentést csatolt, mely szerint 2014. október 1-től október 10-ig állt kórházi kezelés alatt alsó végtagi vénaembólia és trombózis miatt, továbbá 2014. szeptember 11-én rosszindulatú bőrdaganat miatt esett át sebészeti beavatkozáson.

Becsatolja az IM céginformációs szolgálatától beszerzett cégmásolatot, mely szerint a Kft.-nek nem volt tulajdonosa és vezető tisztségviselője sem, az adatok szerint a Kft.-nek 2005. március 1-től 2012. április 1-ig tagja volt.

A II.r. vádlott védője felszólalásában elmondta, hogy a fellebbezésüket visszavonták és a Fellebbviteli Főügyészség indítványára pedig nem kíván reagálni.

A II.r. vádlott felszólalni nem kívánt.

A III.r. vádlott védője perbeszédét fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A III.r. vádlott csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A IV.r. vádlott védője perbeszédét a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A IV.r. vádlott csatlakozott védője által elmondottakhoz, személyi körülményeivel kapcsolatban elmondta, hogy városban értékesítőként dolgozik, havi jövedelmét 40.000 forintban jelölte meg. Korábbi lakását eladta, jelenleg lakásvásárlás előtt áll. A Budakörnyéki Bíróságon büntetőeljárás folyik vele szemben közokirat-hamisítás bűntette miatt, melyben egyébként a III.r. vádlott is érintett.

Az V.r. és a XIII.r. vádlottak védője perbeszédében a fellebbezéseket fenntartotta.

Elsődlegesen azt jegyezte meg, hogy az V.r. vádlott bizonyos módon elismerte a felelősségét, míg a XIII.r. vádlott következetesen tagadta azt.

Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában folytatta le a büntetőeljárást.

A bizonyítékok összegyűjtését és mérlegelését sem tartotta megfelelőnek. A titkos információgyűjtés eszközei, az ez által nyert bizonyítékok, a két fedett nyomozó magyarországi ténykedése jogi hiányosságokat vetett fel.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta megindokolni, hogy miért voltak egyes vallomások elfogadhatóak.

Véleménye szerint ez az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését tesz szükségessé.

Arra is rámutatott, hogy a külföldi eljárásban beszerzett okiratokat és nyilatkozatokat vett alapul az elsőfokú bíróság, holott a román nyelv sajátossága, hogy bizonyos szavak fordítása nem tökéletes, így pedig a bizonyítékok mondanivalója, felhasználhatósága is sérült.

Azt indítványozta, hogy ezen bizonyítékok felülmérlegelését tegye meg a másodfokú bíróság, ha pedig erre nem lát lehetőséget, akkor helyezze hatályon kívül az ítéletet.

Az V.r. vádlott kihallgatása során szerinte olyan nyomozati hibák történtek, amelyek alapján a vallomás felhasználása kétséges. A V.r. vádlott felelőssége egyébként is csak belső szabályzatok alapján merült fel, melyek szintje nem érte el a büntetőjogi felelősségre vonás szintjét. Véleménye szerint az elsőfokú bíróságnak szélesebb körben kellett volna vizsgálnia az V.r. vádlott felelősségét.

Arra is utalt, hogy az eljárás során ellátta a XXVI.r. vádlott képviselőjét is, aki teljesen olyan tevékenységet látott el, mint a XIII.r. vádlott.

A vádirati tényállásban rögzített segítséget fizikailag sem lehetett megtenni tolmácsként. Ennek ténye a XXVI.r. vádlottnál felmentésre vezetett, a XIII.r. vádlottnál viszont nem.

Az elsőfokú ítélet 187. oldala csak általánosságban tartalmaz megállapításokat a tolmácsokra és az elsőfokú bíróság szerint nyilvánvaló, hogy a szóbeli vizsgán a tolmács vagy a vizsgáztató szükségképpen valamilyen segítséget kellett, hogy nyújtson.

Az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe azt, hogy a tolmácsoknak elvi lehetőségük sem volt a segítségnyújtásra. Voltak olyan vizsgázók, akik azt állították, hogy a tolmács válaszolt helyettük. Ilyen nem volt, hiszen egy bekamerázott teremben ez életszerűtlen is lett volna.

Megfelelőnek tartotta az elsőfokú bíróságnak a bünszervezet kapcsán elfoglalt álláspontját, mert annak megállapításához nem volt megfelelő a szervezettségi fok.

Az ügyész súlyosítást célzó indítványát nem tartotta alaposnak.

Elsődlegesen - mind az V.r., mind pedig a XIII.r. vádlott tekintetében - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

Másodlagosan az V.r. vádlottnál a büntetés enyhítésére tett indítványt. E körben utalt idősebb korára, büntetlen előéletére, súlyosan megromlott egészségi állapotára.

A XIII.r. vádlottnál a másodlagos indítványa a vádlott felmentése volt.

A XIII.r. vádlott a felszólalásában a személyi körülményeinél elmondta, hogy a felesége elhunyt, a gyermekeit támogatja, 2.500.000 Ft jelzálog van az ingatlanán.

Az ügy érdemét illetően arra hivatkozott, hogy az érintett ügyfelek vallomásai csak közvetett bizonyítékok és azok megkérdőjelezhető körülmények között lettek beszerezve.

Felhívta a figyelmet a román igazságügyben tapasztalható mérhetetlen korrupcióra, és hogy előfordulhatott az is, hogy a kihallgatott személyek valóban nem írtak-olvastak gyorsan, így a kihallgató tiszt gépelte le helyettük a vallomásukat, amiket sürgetés hatására írtak alá.

Annak jeleit is felfedezni vélte, hogy a kihallgatott személyek kézzel írt vallomása különbözik a nyomozó tiszt által gépelt vallomástól.

Szerinte a román nyomozó hatóságok eredményt akartak produkálni, akár ilyen áron is.

Kezdetektől kérték, hogy szerezzék be a hatóságok a diktafonra felvett jegyzőkönyveket, ahol minden adat elérhető és egyértelmű lett volna.

Mindenki úgy nyilatkozott, hogy a vizsgák bekamerázott termekben zajlottak, kétszemélyes bizottsággal, diktafonnal, minden adat rögzítésével.

A bünszervezet megállapíthatóságát már csak azért is helytelennek tartotta, mert a vizsgák előtt ő nem találkozott sem az ügyfelekkel, sem az ügyintézőkkel, sem a vizsgabiztosokkal.

A tesztlapokat reggel hozták ki a raktárból - eleve csak pár lap volt összesen - amiket rotációs alapon válogattak ki. A raktár előtere is be volt kamerázva, ami mindent rögzített.

A gyakorlati vizsgán sokan bevallották, hogy már régóta vezetnek jogosítvány nélkül.

Többször is kérték a kamerára, diktafonra rögzített anyagok bemutatását a tárgyaláson, szembesítést azokkal a személyekkel, akik ellenük vallottak.

Arra is hivatkozott, hogy a román nyelvben a segíteni és a közreműködni szavak szinonimák, és a román nyilatkozatok fordításából gyakran a segíteni szó került elő.

Fontosnak tartotta a tanú56 vallomásából annak kiemelését, hogy azt állította, hogy „a személy írta be a válaszokat, anélkül hogy ő bármit is mondott volna”.

Rámutatott, hogy sem a tolmács, sem a vizsgáló nem írt a tesztlapra, utóbbi csak a személyes adatait töltötte ki, utána a lap a biztosnál maradt és ő jegyezte be a kérdésekre adott válaszokat. Egy bekamerázott teremben ezt életszerűtlennek tartotta. Az ő esetében is sokkal hosszabb egyébként a gépelt szöveg mint a kézzel írt nyilatkozat.

Hivatkozott még a tanú57, a tanú108, a tanú48, a tanú49, de a két beépített tiszt nyilatkozataira is. Ezek a tiszték több esetben is említettek egy P nevű személyt, akinek T a barátnője és akivel különböző okmányokat intéztek. Kijelentette, hogy ő nem azonos ezzel a személlyel.

Arra is hivatkozott, hogy mivel a román vizsgarendszer sokkal szigorúbb volt mint a magyar, ezért éltek sokan ezzel a lehetőséggel.

Az Antikorrupciós Hivatal szavahihetőségét is kétségbe vonta egy kb. 5 évvel ezelőtti eset felidézésével.

A két fedett nyomozóval kapcsolatban arra is rámutatott, hogy bár több különböző összeg is felmerült a vallomásaikban, az sosem derült ki, hogy az említett összegek valóban eljutottak-e a célszemélyig. Nem áll rendelkezésre se egy fénykép, se megjelölt pénz, se hangfelvétel, csak a saját bevallásuk.

A vizsgákkal kapcsolatban annyit említettek, hogy tesztlapokat kaptak tanulni a vizsga előtt, a forgalmi vizsgát pedig valamilyen összeesküvésként említették, hogy a már előre begyakorolt pályát vezették végig a vizsga napján. Romániában ugyanis csak a vizsga hozzávetőleges időtartama van előre meghatározva, az útvonal nem, míg Magyarországon hivatalosan a tanulók azokat a pályákat, útvonalakat gyakorolják, amiket a vizsgán kaphatnak.

Azt is felvetette, hogy ha ez a 17 személy olyan szabálytalanságot követett el, akkor hogyan lehetséges, hogy még mindenkinek megvan a jogosítványa, azóta is vezetnek, ráadásul balesetmentesen?

Ismeretei voltak a Romániában hozott ítéletről is, amit a másodfokú bíróság minden esetben megváltoztatott, a büntetést felfüggesztett büntetésre enyhítette.

Végül jelezte, hogy a munkájára szüksége van. Most fordítással foglalkozik. Az engedély bevonása a megélhetési lehetőségét veszi el, és azt, hogy a gyerekeit támogatni tudja, az eljárási költségeket törlessze.

A VI.r. vádlott védője az írásbeli fellebbezés indokolásával egyezően tartotta meg perbeszédét.

A VI.r. vádlott csatlakozott a védője által elmondottakhoz, személyi körülményeivel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy jelenleg méhészkedéssel foglalkozik, havi jövedelme 110.000 forint.

A VII.r. vádlott védője perbeszédét fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg. Osztotta ugyanakkor az I. és III.r. vádlottak védőinek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát is.

A VII.r. vádlott felszólalásában személyi körülményeinél elmondta, hogy 2016 tavasza óta élettársi kapcsolatban él a tanú14 magyar állampolgárral, közösen nevelik az élettárs 11 éves kislányát, valamint az ő 8 éves kisfiát is.

Azt elismerte, hogy vele szemben folyamatban volt korábbi eljárásokban voltak hasonló bűncselekményei, de ott a felhozott vádakát elismerte és együttműködött a hatóságokkal. Viszont jelen ügyben nem érzi bűnösnek magát.

Személyi körülményeinél elmondta még, hogy személyszállító cégnél van állása, mellyel kapcsolatban munkaszerződését is csatolta. Bejelentett lakcíme 5. szám alatt, a testvére tulajdonában álló ingatlanban van, viszont életvitelszerűen 2. szám alatt laknak.

Az I. és II.r. vádlottal megismerkedéséről elmondta, hogy 2011. július 12-én előzetes letartóztatásba került kábítószerrel visszaélés büntette miatt és ekkor már folyt ellene büntetőeljárás, mert erdélyi ismerőseinek segített bejelentkezni azokba az ingatlanokba, ahol ő is lakott.

2001 decemberében a zárkájukba helyezték az I.r. vádlottat, akit előtte ő nem is ismert. 6 hónap múlva I.r. vádlottat szabadlábra helyezték és 2-3 nap múlva a II.r. vádlott lett a zárkatársa, aki ismerőse volt, mert korábban együtt dolgoztak a piacon és egy autósiskolába is jártak.

Jelen ügyben a történeteket mind az I.r., mind a II.r. vádlott szemszögéből is megismerte.

2013. július 4-én hallgatták ki őt gyanúsítottként jelen ügygel kapcsolatban közokirat-hamisítás büntette miatt, de ő már akkor is elmondta, hogy neki fogalma sincs, hogy kik ezek az emberek és egyébként is szerinte az ügye már elévült.

A 2013. július 16-i beadványa alapján vele szemben befolyással üzérkedés miatt meg is szüntették a büntetőeljárást.

A későbbiek folyamán a nyomozati irat áttanulmányozásából derült ki számára, hogy van egy be nem azonosítható V vagy Z nevű személy és hogy kihallgatását megelőzően két személy a fényképes felismertetésnél őt választotta ki V. és Z-ként. Megjegyezte, hogy jelen ügyben egyébként sok V nevű személy szerepel.

Az elsőfokú tárgyaláson a taxis nem ismerte őt fel és a T nevű személy nem volt már biztos a dolgában, pedig ő 10 év alatt semmit nem változott.

Állította, hogy az ügyben szereplő román állampolgárok közül ő senkit sem ismert, nekik semmiben sem segített.

A vádiratban szerepel a postás megvesztegetése is, de a XVII.r. vádlottat soha nem ismerte és a postás sem ismerte fel benne az általa említett V nevű személyt és a személyleírásban is magas, vékony, barna hajú, barna szeműnek írta le az általa ismert V-t.

Hangsúlyozta, hogy neki nincs köze a terhére rótt bűncselekményekhez.

Hozzáfűzte, hogy a II.r. vádlottnak nincs is vallomása az ügyben, de számára eljuttatott egy nyilatkozatot 2015 decemberében, ami alátámasztotta azt, hogy az ő korábbi ismeretségük miben is merül ki, és hogy a telefonbeszélgetésekben szereplő V az nem is az ő személyét takarja. Mindezek alapján kérte a felmentését.

Az általa becsatolt munkaszerződés szerint taxi gépkocsivezetőként dolgozik, havi jövedelme 310.000 forint.

A VIII.r. vádlott védője felszólalásában elmondta, hogy a fellebbezésüket visszavonták és a Fellebbviteli Főügyészség indítványára pedig nem kíván reagálni.

A VIII.r. vádlott felszólalni nem kívánt.

A IX.r. vádlott védője perbeszédét az írásbeli beadványában írtakkal egyezően tartotta meg. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

A IX.r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által elmondottakhoz és azt hangsúlyozta, hogy semmilyen bűncselekményt nem követett el. 18 éve oktat, munkájára soha nem volt panasz, soha nem járt el jogtalanul. Azokon az utakon mentek, amik ki voltak jelölve, azokat a feladatokat teljesítették, amik elő voltak írva. Feleségével közösen nevelik a 13 éves fiukat és a 9 éves kislányukat.

A X.r. és a XXIV.r. vádlottak védője a perbeszédét az írásban benyújtottal egyezően tartotta meg.

A X.r. vádlott felszólalásában arra hivatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt. 32 éve oktat és még soha, semmi miatt nem büntették meg. Pénzt sosem fogadott el. Egy emberrel sem szembesítették, aki megvádolta.

Személyi körülményeivel kapcsolatban elmondta, hogy jelenleg nyugdíjas, havi nyugdíja 41.000 Ft. E mellett dolgozik az AutósIskolánál, ahol 150.000 Ft a havi jövedelme.

A XXIV.r. vádlott felszólalásában állította, hogy ő nem bűnös. Szerinte se a nyomozó hatóság, se az ügyészség nem törődött azzal, hogy a vádat bizonyítsa, és a vádat az elsőfokú bíróság is egy az egyben elfogadta.

Szembesítést indítványozott, mert lehet, hogy félreértették és máshogy hangzott el a tanú vallomása. Azt is gyanúsnak minősítette, hogy 100 vagy 200 eurót kért-e a tanulóktól. Ha ez így lett volna, ő már milliomos lenne, de semmilyen ingó vagy ingatlan vagyona nincsen.

Bizonyítási indítványként jelölte meg, hogy szembesítést kér a taú38.

A személyi körülményeivel összefüggésben elmondta, hogy nyugdíja 84.000 Ft, de emellett még oktat is, amiből havi 100-150.000 Ft jövedelme van.

A XI.r. vádlott védője a perbeszédét a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A XI.r. vádlott felszólalni nem kívánt.

A XII.r. vádlott védője perbeszédét a fellebbezése írásbeli indokolásával megegyezően tartotta meg.

A XII.r. vádlott felszólalásában csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Személyi körülményei változásáról is nyilatkozott, mely szerint az ingatlanukat 4.560.000 Ft jelzálog terheli. Egészségi állapota romlott, folyamatos orvosi kezelés alatt áll. Havi rendszerességgel jár kezelésre, ami havi kb. 275.000 Ft kiadást jelent. Másodéves joghallgató az Egyetemen.

A XIV.r. vádlott védője a perbeszédét a fellebbezés írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A XIV.r. vádlott csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A XV.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat fenntartotta, azzal egyezően tartott perbeszédet.

A XV.r. vádlott személyi körülményeivel kapcsolatban nem nyilatkozott, érdemben pedig azt mondta el, hogy a vizsgavezenylés azóta sem változott, és már az is kizárja a bünszervezetet. Hangsúlyozta, hogy ő nem követett el bűncselekményt.

A XVII.r., a XXI.r., a XXV.r. és a XXXVI.r. vádlottak védője a fellebbezéseik írásbeli indokolásában írtakat mindenben fenntartotta és az ott írtaknak megfelelő döntés meghozatalát kérte.

A XVII.r. vádlott felszólalásában jelezte, hogy a felesége egy éve mellrákkal küzd és csak az ő keresetéből élnek. 2017-ben megkapta a Zrt2. példakép-díját.

Arra is hivatkozott, hogy megítélése szerint ő nem önálló intézkedésre jogosult személy. A pénzt, ami elfogadott, borravalóként fogadta el. Ezt minden kollégája így csinálja. Egyebekben csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A XVI.r. vádlott védője a fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállása a Be.592.§ (1) bekezdés b/ pontja és a Be.592.§ (2) bekezdés d/ pontja alapján is megalapozatlan.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be.593.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján állapítson meg eltérő tényállást és a XVI.r. vádlottat bizonyítékok hiányában mentse fel.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra, hogy a XVI.r. vádlott mikor és kitől, illetve milyen összegű pénzt kért és kapott annak érdekében, hogy mint vizsgabiztos a vizsgázónak sikeres vizsgát igazoljon.

Ezt követően részletezte a XVI.r. vádlott terhére rótt tényállásokat és a törvényi tényállás elemeit.

Véleménye szerint a tényállásban mindenképpen rögzíteni kellett volna, hogy a XVI.r. vádlott kitől kérte a jogtalan előnyt vagy kinek az ígérletét fogadta el.

Általánosításnak tartotta azt, hogy összességében arról szól az ítéleti tényállás történeti része, hogy a szervezet úgy működött, hogy mindenki, aki egy román vizsgázóval kapcsolatba került, valamilyen módon megszegte a kötelességét. Álláspontja szerint ez nem lehet marasztaló ítélet alapja.

A XVI.r. vádlott tagadta, hogy kért vagy elfogadott volna előnyt azért, hogy a kötelességét megszegje. Ezt az állítását alátámasztotta a X.r. vádlott vallomása is, és nem tett rá terhelő vallomást az I.r. vádlott sem.

A tanú58 sem mondott olyat, hogy bármit is átadott volna a XVI.r. vádlottnak.

Mindezen logika alapján úgy látta, hogy ezek szerint elegendő egy szóbeszéd is, és máris korrupciós bűncselekmény alanya lehet bárki.

Álláspontja szerint a XVI.r. vádlott előadását a tanúk vallomása is megerősítette. Ezek közül kiemelte a tanú⁴² elmondását, miszerint csak a konkrét vizsganapon szereztek a biztosok tudomást arról, hogy rutin vagy forgalmi vizsgán vesznek-e részt. Így előre nem is tudták jelezni, hogy a „vesztegető” mikor jöjjön hozzá vizsgázni.

Kész tényként került elfogadásra a XVI.r. vádlott személye pusztán azért, mert a tanú⁵⁸ vizsgáztatásánál ő működött közre.

Arra is felhívta a figyelmet, hogy a tanú³⁹ vizsgabiztossal szemben a nyomozás során megszüntették az eljárást, holott vele szemben pontosan annyi bizonyíték állt rendelkezésre - vagyis semmi - mint a XVI.r. vádlottal szemben.

A tényállás kapcsán megemlített okirati bizonyítékok közül számos nem is köthető a XVI.r. vádlotthoz. Azon túl, hogy ő kiállította a vizsgalapot, nem látott rá a vizsgázó közigazgatási anyagára, orvosi irataira, munkaviszonyával kapcsolatos dokumentumokra.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok között felsorolta a titkos információgyűjtés anyagát is. Abban azonban semmilyen a XVI.r. vádlottat terhelő adat nem volt, azok a korábban lezajlott vizsgákhoz nem köthetők. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a hanganyagokról is csak általánosságban ejtett szót.

A tanú⁶ vallomásával kapcsolatban arra hivatkozott, hogy abból nem derül ki, hogy a XVI.r. vagy a X.r. vádlottal osztozott-e a pénzen, ha egyáltalán való az, amit a tanú⁵⁸ elmondott.

A 30-31. tényállással összefüggésben arra utalt, hogy a IX.r. vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését és arra a kérdésre, hogy a pomázi vizsgabázison kiket ismer, a XVI.r. vádlottat nem is említette. Ha pedig sem a IX.r., sem pedig az I.r. vádlott nem tudja, hogy ki is az a XVI.r. vádlott, akkor hogyan történhetett, hogy bárki is megvesztegette.

Az ítélet ezen pontjánál hivatkozott hanganyagokról is az volt a véleménye, hogy azok nem köthetők az ítéleti tényálláshoz.

Az elsőfokú bíróság ítélete nem vizsgálta meg a konkrét bizonyítékokat a XVI.r. vádlottal kapcsolatban.

Kétségesnek gondolta, hogy a másodfokú bíróság ki tudja-e egészíteni a tényállást, és azt is megfogalmazta, hogy a sejtelen nem kétséget kizáró bizonyosság és az elsőfokú bíróságnak egy esetleges hatályon kívül helyezés esetén olyan bizonyítást kellene lefolytatnia, ami nem az ő feladata. Mindezek alapján a XVI.r. vádlott felmentését indítványozta.

A XVI.r. vádlott felszólalásában a személyi körülményeiről elmondta, hogy a felesége meghalt, ő maga jelenleg is dolgozik, oktatóként helyettesít.

Tagadta a bűnösségét, mert ő a munkáját tisztességesen végezte. Végig kérte a szembesítést az öt vádoló személlyel. Ő nem kért és nem is kapott pénzt senkitől.

A XVIII.r. vádlott védője a felszólalásában arra hivatkozott, hogy az ügyészi indítványban foglaltak már az elsőfokú eljárásban cáfolatot nyertek.

Az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A XIX.r. vádlott védője a perbeszédét a fellebbezés írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A XX.r., a XXII.r. és a XXIII.r. vádlottak védője perbeszédét a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartotta meg.

A XXVII.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően tartott perbeszédet.

A XXVIII.r. vádlott védője az írásbeli fellebbezés indokolásával egyezően szólalt fel.

A XXXII.r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában írtakat kiegészítette.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete teljesen megalapozatlan, felülbírálatra alkalmatlan. A román büntetőeljárásban keletkezett vallomások jogszerűen nem tehetők a tárgyalás anyagává, ezért bizonyítékkénti felhasználásuk törvénytörő volt.

A fedett nyomozók és a Romániában meghallgatott „jelöltek” vallomását - véleménye szerint - egyéb bizonyítékok nem támasztják alá, azokat tartalmilag is súlyosan aggályosnak tartotta. Álláspontja szerint, mindaddig, amíg a jelölt orvosi alkalmatlanságát a vádhatóság nem bizonyítja, nincs olyan valószínű adat, amely a XXXIII.r. vádlott közreműködésével került volna közokiratba. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a XXXIII.r. vádlott nem kellő alapossággal végzett orvosi vizsgálattal megvalósította a közokirat-hamisítás büntetést.

A megállapított történeti tényállással, a bizonyítékok értékelésével és az indokolási kötelezettséggel összefüggésben is voltak észrevételei.

A 2., 15., 19., 20. és 27. tényállásokban a bíróság rögzítette, hogy a XXXIII.r. vádlott annak ellenére minősített alkalmasnak a jelölteket, hogy ténylegesen nem végezte el a szükséges vizsgálatokat.

A 25. pontban még azt is rögzítette, hogy az I.r. vádlott telefonon felvette a kapcsolatot a XXXIII.r. vádlottal, holott ezt semmiféle bizonyíték nem támasztotta alá, és maga az ítélet sem jelölt meg ilyen bizonyítékot.

A jelöltek sem nyilatkoztak arra, hogy voltak-e orvosi vizsgálaton vagy sem, ezt senki nem is kérdezte tőlük, ezért a XXXIII.r. vádlottat meg sem gyanúsították ezekkel összefüggésben.

Arra sem volt semmi bizonyíték, hogy az I.r. és a XXXIII.r. vádlottak valaha is kapcsolatba kerültek volna, vagy ismerték volna egymást.

Azt is megjegyezte, hogy a XXXIII.r. vádlott terhére megállapított tényállások csaknem felét semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá, ezeknél nem is volt mit értékelni.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem tényállási pontonként, hanem ömlesztve értékelte az ítélet 186. oldalának utolsó bekezdésében. Pedig, ha azokat tényállási pontonként értékelte volna, rögtön kiderült volna, hogy a 2., 15., 19., 20., és 27. tényállásokat semmiféle bizonyíték nem támasztja alá, mert a jelöltek egyike sem ejtett egyetlen szót sem orvosi vizsgálatról. Így ezek a tényállások iratellenesek is.

A 8., 18., 21. és 25. tényállásoknál is teljes egészében adós maradt az elsőfokú bíróság annak indokolásával, hogy a sosem látott román jelöltek vallomását - melyet egyéb bizonyítékok nem támasztottak alá - miért fogadta el a XXXIII.r. vádlott vallomásával szemben.

Tartalmilag már az elsőfokú eljárásban is kifogásolta a fedett nyomozók nyilatkozatait, és kérte azok kizárását is a bizonyítékok közül. A tanács elnöke maga is észlelte és jegyzőkönyvezte is a fedett nyomozók vallomásainak szó szerinti egyezőségét (még a tévedésük is azonos volt), de ígéretével

ellentétben az indokolás mégsem tért ki a tartalmi aggályok mikénti értékelésére, hogy ezek ellenére miért vette figyelembe bizonyítékként.

A fedett nyomozó2 azt állította, hogy Magyarországon nem volt orvosi vizsgálaton, de ezt az állítást semmilyen egyéb bizonyíték nem támasztotta alá. Felvetette, hogy miért a sohasem látott és talán sohasem létezett személy vallomását fogadta el az elsőfokú bíróság a XXXIII.r. vádlott vallomásával szemben. Felvetette annak a lehetőségét is, hogy esetleg helyette más személy is megjelenhetett az orvosi vizsgálaton magát a fedett nyomozó1-nek kiadva.

A fedett nyomozó1 vallomását még ellentmondásosabbnak ítélte. Azt a vallomásrészt hívta fel, hogy nevezett hogyan „észlelhette” a a tanú5 és az I.r. vádlott között folytatott telefonbeszélgetést arról, hogy az I.r. vádlott szóljon a XXXIII.r. vádlottnak, nehogy nehézségbe ütközzenek a vizsgálatok. E beszélgetés megtörténtét mobilszolgáltatói adat nem támasztotta alá.

Azt is felvetette, hogy miként észlelhette volna azt, hogy e beszélgetést követően az I.r. vádlott és a XXXIII.r. vádlott között valóban lezajlott-e a beszélgetés, amire - annak tartalmára is kiterjedően - vallomást tett. Erről a telefonbeszélgetésről semmilyen ténytudomása nem lehetett, így egyszerűen hazudott.

Az indokolási kötelezettséggel összefüggésben arra hivatkozott, hogy az ítélet a védekezésük jogi lényegét nem rögzítette, arra semmilyen módon nem reflektált.

Arra sem adott magyarázatot, hogy ha a „felületesen” megvizsgált jelölt orvosilag nem alkalmatlan, akkor miért tekinti hamisnak az okiratot?

Megjegyezte, hogy az Alaptörvényben megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja azt is, hogy a terheltnek jog van a korrekt bírói indokoláshoz, de ebben az ügyben illet a bíróság nem adott. Ezért úgy ítélte meg, hogy emiatt az ítélet sérti az ügyfél tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát.

Indítványozta a XXXIII.r. vádlott felmentését valamennyi vád alól.

A XXXIII.r. vádlott védője felszólalásában az elsőfokú eljárás során tartott perbeszédében elmondottakat fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete felülbírálatra alkalmatlan, a tényállásba a vádat átmásolta

A titkos információgyűjtés során keletkezett felvételek meghallgatása nem bizonyítási eljárás. Az lett volna helyes, ha személyesen meghallgatják azokat az embereket, akik terhelő vallomást tettek, vagy legalább a magyar eljárásjognak megfelelő vallomásaik álltak volna rendelkezésre.

A XXXIII.r. vádlott azzal védekezett, hogy nem ő végezte el a vizsgálatokat, hanem a kolléganője. Az ítélet mindössze annyit mondott, hogy a vizsgálatokat a szokás szerint neki kellett volna elvégezni, ez azonban nem igaz. Ez a vizsgálat kb. 5 perc és nem a szakma csúcsa.

Nem volt adat arra sem az eljárás során, hogy ezek a személyek egyébként ne lettek volna alkalmasak a vezetésre. Nem hallgatták meg azt a kolléganőt sem, aki elvégezte a vizsgálatokat. A bűnösséget a vádnak kellett volna bizonyítania.

Úgy látta, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésének van helye. Megváltoztatás esetén az indokolásban a bűnösség megállapítását megalapozó tényekkel szeretne találkozni.

A bejelentett kétirányú fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590.§ (1)(2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felülbírálat a Be. 590.§ (9) bekezdése alapján nem érintette a XXXI. r., a XXXV. r., a XXXVII. r. és a XXVI. r. vádlottakat, akikkel szemben az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett.

Mindenekelőtt azt kell kiemelni, hogy a másodfokú nyilvános ülés időpontjára már új eljárási törvény (2017. évi XC. törvény, továbbiakban Be.) lépett hatályba, melynek 868. § (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit - a 868-876. §-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.

A Be. 870. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály (1998. évi XIX. törvény, a továbbiakban: korábbi Be.) szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróságnak a korábbi Be. alapul vételével kellett az elsőfokú eljárás törvényességét megítélnie, míg saját eljárására az új törvény rendelkezései voltak irányadók.

Számos védői felszólalás vitatta a vád törvényességét, így először is a másodfokú bíróság az ezzel kapcsolatos álláspontját fejt ki.

A korábbi Be. 2. § (2) bekezdése szerint a vád akkor volt törvényes, ha

- vádemelésre jogosult
 - a bírósághoz intézett indítványában
 - meghatározott személy
 - pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt
 - a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezte,
- és a 332. § (1) bekezdés d) pontja szerint a bíróság az eljárást megszünteti, ha a vád nem törvényes.

Ezzel szemben az új Be. a váddal összefüggő szabályozást alapjaiban változtatta meg.

Az alapvető rendelkezések (6. §) egyáltalán nem szólnak a vád törvényességéről, hanem a vádirat tartalmi követelményei (422.§ (1) bekezdés) között a vádirat törvényes elemeiként kerültek rögzítésre az alábbiak:

A vádirat törvényes elemei:

- a) a vádlott azonosításra alkalmas megjelölése,
- b) a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírása,
- c) a vád tárgyává tett cselekménynek a Btk. szerinti minősítése,
- d) az ügyészségnek a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására, vagy a kóros elmeállapota miatt nem büntethető terhelt felmentésére vonatkozó indítványa.

Az új szabályok a d) pontban írtakat tekintve részben többlet-kötelezettséget teremtenek, de a b) és c) pont (egyébként a korábbi Be. 217. § (1) bekezdés b) és c) pontjával azonos szabályának) törvényes vád-fogalom nélkül, önmagában véve - az ítéletábra szerint - mindössze annyit jelent, hogy a vádhatóságtól nem lehet megkívánni azt, hogy a leírt történések egyúttal objektíve is a Btk.-ba ütközzenek, elegendő, hogy az ügyész jogi véleménye ez legyen.

A 492.§ (2) bekezdés d) pontja az előkészítő szakban a törvényes elemek hiánya miatti megszüntetést továbbra is lehetővé teszi, melyek azonban továbbra is csak a korábbi Be. ún. „kellékhianyos” vád következményeivel (korábbi Be. 267. § (1) bekezdés k) pont), nem pedig a már hivatkozott érdemi (332.§-on alapuló) megszüntetési lehetőséggel azonosítható rendelkezések. Az

eljárás végén az új Be. 567.§ (2) bekezdése szerint szintén lehetséges az eljárás nem ügyszűntető végzéssel történő megszüntetése, ha a vádirat nem vagy hiányosan tartalmazza a 422. § (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, és emiatt a vád érdemi elbírálásra alkalmatlan.

A másodfokú eljárásban ugyanezen következmények a Be. 607. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett állhatnak be.

A korábbi Be. a vádirat kellékein túl a pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekményt a vád törvényes elemeként írta elő, míg a jelenleg hatályos Be. csak a vád tárgyává tett cselekmény pontos leírását és annak (vádhatóság szerinti) minősítését teszi mellőzhetetlenné.

Ebből az tűnik ki, miszerint elegendő a bírósági eljárás megindításához az, hogy a vádemelő ügyésznek az a jogi meggyőződése, miszerint a tényállásban leírtak az általa meghatározott Btk. tényállást merítik ki.

Ha ezek közül bármelyik hiányzik, az ügyésznek joga van azt pótolni, és csak annak elmulasztása eredményezheti az eljárás (nem ügyszűntető végzéssel történő) megszüntetését. Ellenben, ha a bíróság jogi álláspontja eltér a vádhatóságtól, vagyis úgy látja, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem büncselekmény, nem a Be. 492. § (2) bekezdés d) pontja, hanem a 492.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - vagyis büncselekmény hiányában - szüntetheti meg az eljárást, az eljárása végén pedig ugyanilyen okból csak felmentő ítéletet hozhat (606.§).

Ebből értelemszerűen következnek a másodfokú bíróság lehetőségei is: csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek és az eljárás megszüntetésnek, ha a vád nem tartalmazta a tényállást, vagy a vádhatóság szerinti jogi minősítést. Büncselekmény hiányára már csak az elsőfokú bíróság által a vád (és tettazonosság) keretei között megállapított tényállás alapján vonhat következtetést.

Részben a vád törvényessége, részben pedig a tisztességes eljárás követelményeinek meg nem feleléssel összefüggésben hivatkoztak a védők arra az egyébként tényszerű körülményre, hogy több vádlottat sem gyanúsítottak meg teljes körűen a nyomozás során valamennyi olyan cselekménnyel, amelyek miatt a későbbiekben ellene vádat emeltek.

Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy kétségtelenül nem mindenben felel meg a tisztességes eljárás követelményeinek, ha valaki ellen úgy emelnek vádat, hogy előzően nem gyanúsították meg teljes körűen, de a bíróság eljárásának alapját kizárólag a vád képezi, így nincs jelentősége annak, hogy mi volt korábban a gyanúsítás szövege.

A gyanúsítás elmaradásával a védelmi jogok nem csorbultak, hiszen a büntetőjogi felelősségről a bírósági eljárás eredményeként dönt a bíróság, ahol a védelmi jogok kiteljesedhetnek, érvényre juthatnak.

A korábbi Be. az alapvető rendelkezések között szabályozta a védelem jogát, de az ott írtakból sem vezethető le, hogy a gyanúsítás mikénti megtörténte összefüggésben lenne a védelem jogának korlátozásával.

Az eljáró bíróságnak a bizonyítékok értékelése során a korábbi Be.78.§ (4) bekezdése alapján csak olyan kötelezettsége volt, hogy nem értékelhette bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság büncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. Ilyen bizonyíték azonban a gyanúsítás elmaradása miatt nyilvánvalóan nem keletkezett, így ehhez a mulasztáshoz nem is fűződhet eljárásjogi következményként a védelem által szorgalmazott eljárás megszüntetése.

Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta, az eljárása során figyelemmel volt arra is, hogy az ügy a korábbi Be.554/B.§ d/ és e/ pontjai szerint kiemelt jelentőségű ügynek minősült és a XXVIII/A. fejezetben írt eljárási szabályok voltak irányadók. A tárgyalás folytonossága az 554/L.§ alapján biztosított volt.

Több esetben is előfordult a törvényszék eljárása során, hogy ügyvéd helyetteseként ügyvédjelölt járt el a korábbi Be.44.§ (5) bekezdés 2. mondat alapján, de ilyen esetekben az elsőfokú bíróság mindig megkövetelte a gyakorlati idő igazolását.

Az elsőfokú bíróság nem kifogásolhatóan - figyelemmel az ügy terjedelmére és a vádlottak nagy számára - az első kitűzött tárgyaláson a vád ismertetésére kerített sort, majd az újabb határnapokat rögtön kitűzve, azokra ütemezve idézte a vádlottakat. Az első tárgyaláson meg nem jelent 4 vádlottat (VI.r., XXVII.r., XXIX.r. és XXX.r.), továbbá a VI.r. és XXX.r. vádlottak védőit ismételtlen megidézte, melyek közül a VI.r. vádlott és védője a távolmaradását előzetesen kimentette.

A következő tárgyaláson a vádlottak személyi adatait vette fel és a törvényes figyelmeztetéseket követően nyilatkoztatta őket, hogy tesznek-e vallomást.

Ezen a tárgyaláson pótlólag ismertetésre került a korábbi tárgyalásról távolmaradt VI.r. és XXVII.r. vádlottakkal szemben benyújtott vádiratrész is.

Törvényesen került sor a vádlotti nyilatkozatok függvényében a vallomástételt megtagadó vádlottak nyomozás során tett vallomásának felolvasására a korábbi Be.291.§ (1) bekezdése alapján.

A vallomást tevő, vagy a kérdésekre válaszoló vádlottak meghallgatását követően a korábbi Be.291.§ (4)(5) bekezdéseinek helyes alkalmazásával került felolvasásra e vádlottak nyomozás során tett vallomása is.

A vádlottak kihallgatását követően - nyilatkozatuk függvényében - a korábbi Be.279.§ (3) bekezdés II. fordulata szerint széles körben engedélyezte a további tárgyalásról való távolmaradásukat.

Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns és az ügyészség által felajánlott bizonyítékokat beszerezte, megvizsgálta.

A vádlottakat, tanúkat a törvényes figyelmeztetéseket követően a tárgyaláson kihallgatta, a szükséges okirati bizonyítékokat a tárgyalás anyagává tette, a román hatóságoktól jogsegély keretében beszerzett tanúvallomásokot felolvasta és ugyanígy járt el a már a nyomozás során beszerzett, a román büntetőeljárásban gyanúsítottként szereplő személyek vallomásával is.

Így alaptalan a védői hivatkozás, hogy egyes vallomások úgy kerültek bizonyítékként értékelésre, hogy azokat az elsőfokú bíróság elmulasztotta felolvasással tárgyalás anyagává tenni.

Ezen vallomások felhasználhatóságát is több fellebbezési támadás érte, melyeket a másodfokú bíróság csak kisebb részben talált megalapozottnak.

Nyilvánvaló, hogy jelen ügyben az ún. „vizsgálók”, még ha Romániában gyanúsítottként is vonták őket felelősségre, csak tanú pozícióban lehettek.

Ebből következően kellett állást foglalni megidézhetőségük, illetve a román büntetőeljárásban tett, többnyire gyanúsítottai vallomásuk felhasználhatóságáról.

Először is nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezeket a román állampolgárokat az elsőfokú tárgyalásra nem idézte meg, hanem részben már a nyomozás során, részben pedig a tárgyalási szakban, bűnügyi jogsegély keretében beszerzett vallomásaikat felolvasás útján tette a tárgyalás anyagává a korábbi Be.296.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján. Ezen személyek megidézése azért sem lett volna célszerű, mert a bűnügyi jogsegély keretében a megjelenésük nem lett volna kikényszeríthető.

A román eljárásban gyanúsítottként meghallgatott személyek vallomásai a korábbi Be.296.§ (4) bekezdés alapján jelen ügyben bizonyítékként értékelhetők voltak.

E szabályozás szerint ha a tárgyaláson tanúként kihallgatandó személyt az eljárás korábbi szakaszában gyanúsítottként vagy vádlottként hallgatták ki, a hozzájárulása nélkül a korábbi vallomása vagy vallomásának csak az a része ismertethető vagy olvasható fel, amelyre nem vonatkozik a 82.§ (1) bekezdésében biztosított mentességi joga.

A korábbi Be.82.§ (1) bekezdése szerint a tanúvallomást megtagadhatja

a/ a terhelt hozzátartozója,

b/ az, aki a (4) bekezdés esetét kivéve magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az ezzel kapcsolatos kérdésben, akkor is, ha a tanúvallomást az a/ pont alapján nem tagadta meg.

A többi bekezdésnek jelen kérdés eldöntésénél nincs relevanciája.

A román eljárásban gyanúsítottként szereplő személyek esetében nincs adat arra, hogy bármelyik vádlottal hozzátartozói kapcsolatban lennének.

A korábbi Be.82.§ (1) bekezdés b/ pontja pedig relatív mentességi okot fogalmazott meg, mivel csak abban a kérdésben volt megtagadható a tanúvallomás, amelyben saját magát vádolná bűncselekmény elkövetésével, de nem volt megtagadható a tanúvallomás a vádlott-társ cselekvőségére.

Mindezekből következően nem volt olyan mentességi ok, ami akadályát képezhette volna ezeknek a román eljárásban keletkezett gyanúsítottai vallomások felhasználásának.

Az új Be. 177. § (5) bekezdése pedig még ennél is szélesebb felhasználhatósági lehetőséget teremt.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az ítélet 143. oldal 2-3. bekezdésében írt érvelést az alábbiak miatt:

A román büntetőeljárásban keletkezett gyanúsítottai jegyzőkönyvek a magyar büntetőeljárásban előírttal a lényegét illetően azonos figyelmeztetéseket tartalmaznak, tehát, hogy nem kötelesek vallomást tenni, amit elmondanak, az bizonyítékként felhasználható. Hogy ezek a figyelmeztetések nem szó szerint egyeznek meg, a felhasználhatóság szempontjából nem bírnak jelentőséggel.

A román hatóság által megküldött iratok között kétségtelenül voltak olyan kihallgatási jegyzőkönyvek is, amelyek semmilyen figyelmeztetést nem tartalmaztak, azokból még az sem volt eldönthető, hogy az adott személy milyen eljárási pozícióban került kihallgatásra.

Ezek a jegyzőkönyvek nyilvánvalóan nem értékelhetők okirati bizonyítékként sem, hiszen ez az értelmezés az eljárási szabályok egyértelmű megkerülését szolgálná.

Ezek alapján nem lehet figyelembe venni és értékelni a tanú59 2010. április 23. napján felvett jegyzőkönyvét (nyom. ir.16. kötet 79-85. oldalai), tanú60 nyilatkozatát (nyom. ir.16. kötet 107-109. oldalai), a tanú29 tanúvallomását (nyom. ir.16. kötet 375-383. oldalai). Ezeket a személyeket - a tanú29 kivételével - gyanúsítottként is meghallgatták, mely vallomásuk a korábban írtak alapján felhasználható.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor fedett nyomozók vallomásait és az azokkal egyező jelentéseit olvasta fel és nem adott helyt személyes meghallgatásuknak.

Először is nem állja meg a helyét az a védői érvelés, hogy a két fedett nyomozó Magyarországon, a magyar hatóságok tudta nélkül működött volna, és így bűncselekményt követtek volna el.

A nyomozati iratok 13. kötet 3-41. oldalain található Románia 2009. szeptember 16. napján kelt jogsegélykérelme, mely szerint a Korruptióellenes Igazgatóság folytat büntetőeljárást a tanú5 és a tanú6 ellen folytatólagos befolyással üzérkedés miatt és még 17 név szerint is megjelölt személlyel

szemben befolyás vásárlása bűntény elkövetése miatt. Leírják az általuk felderített tényállást, hogyan jutott a 17 személy törvénytelenül Magyarországon gépjárművezetői engedélyhez. A felderítéshez lehallgatást is igénybe vettek és fedett nyomozó alkalmazását, közös nyomozócsoportot is terveztek. Már ekkor közölték az I.r. vádlott telefonszámát is.

A nyomozati iratok 1. kötet 261. oldalán található, 2010. február 15. feljelentésből az is megállapítható, hogy a magyar hatóságok 2009. október 21-től már titkos információgyűjtést folytattak.

Tudomásuk volt tehát a román fedett nyomozók magyarországi tevékenységéről.

Az akkor hatályos Be. is ismerte a fedett nyomozó alkalmazásának lehetőségét. A 178.§ (2) bekezdés szerint a nyomozó hatóság az adatszerző tevékenysége során az ügyész engedélyével a nyomozó hatóság olyan tagját is igénybe veheti, aki e minőségét leplezi (fedett nyomozó).

A (3) bekezdés szerint a nyomozó hatóságnak az a tagja, aki az adatszerzést végezte, erről jelentést készít. A jelentés tartalmára a 168.§ (2)(3) bekezdésének rendelkezései az irányadók. A (2) bekezdés szerinti adatszerző tevékenységről szóló jelentést a nyomozó hatóság vezetője írja alá.

A (4) bekezdés értelmében, ha az ügyész a nyomozó hatóság adatszerző tevékenységének eredményét bizonyítékként kívánja felhasználni, az arról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz. A nyomozó hatóság adatszerző tevékenységéről készített jelentés a nyomozás irataihoz történő csatolást követően az okiratra (116.§) vonatkozó szabályok szerint használható fel bizonyítékként.

Ez a szabályozás tehát bizonyos részleteit illetően hasonlóságot mutat a román fedett nyomozókra vonatkozó szabályozással.

A román fedett nyomozók is engedély alapján jártak el, adatszerző tevékenységükről jelentést készítettek. Ezek a jelentések a román hatóságok által megküldésre kerültek.

Annak a védelem által kifogásolt körülménynek, hogy az együtt végzett tevékenységről készült két jelentés azonosan fogalmaz, nincs a bizonyító erejüket lerontó hatása, mert azt nyilván a két fedett nyomozó közösen készítette. Ezen túlmenően a különálló magatartásukról is tartalmaztak adatokat a jelentéseik, ahol természetesen egyező megfogalmazások nem voltak.

Ezt meghaladóan a két fedett nyomozó a magyar hatóságok jogsegélykérelme alapján tanúként is meghallgatásra került 2010. november 8. napján, ahol nem kifogásolhatóan a jelentéseikkel azonosan tettek vallomást.

A kihallgatásuk előtt a titoktartás alól az ORFK-tól felmentést kaptak és figyelmeztették mindkettőjüket a Be.81.§ (2)(3), 82.§ (1) bekezdés a/, b/ és c/ pontjára, továbbá a hamis tanúzás következményeire.

Mindkettőjük kihallgatására a Fővárosi Főügyészség jogsegélykérelme alapján 2013. november 13. napján is sor került, ahol a magyar büntetőeljárás törvény szerinti teljes körű figyelmeztetés után tették meg a tanúvallomásukat.

Mindezek alapján további meghallgatásuk, főként a tárgyalásra a személyes megidézésük, indokolatlan lett volna.

Az elsőfokú bíróság egyébként nemcsak az ügyész által felajánlott bizonyítást folytatta le, de több, a védelem részéről felmerült bizonyítási indítványnak is helyt adott.

Így került sor a XII.r. vádlott és védője indítványára a tanú35, míg a III.r. vádlott védőjének indítványára a tanú9 tanúkénti megidézésére és kihallgatására.

További tanúk kihallgatására, a fedett nyomozók felkutatására és idézésére, hangmérnök-szakértő és írásszakértő bevonására (XVIII.r. védő indítványa) irányuló bizonyítási indítványokat elutasította.

Az elutasítás indokait az ítélet 188. oldal 5. bekezdésében, a korábbi Be.258.§ (3) bekezdés f/ pontjának megfelelően kifejtette, azokkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

A további - az eljárás során ki sem hallgatott - tanúk felkutatása és megidézése egyrészt a vádat megalapozó bizonyítás lett volna, másrészt pedig - román állampolgárokról lévén szó - sikere megkérdőjelezhető, és valóban az eljárás elhúzódását szolgálta volna.

Az elsőfokú bíróság a szükséges részletességgel az ügyben rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat azok ismertetésével a tárgyalás anyagává tette. Ennek során részben tényállási pontok szerint haladt.

Rendkívül részletesen - 8 tárgyalási napon - hallgatta meg az ügyben beszerzett titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés során lehallgatott beszélgetések hanganyagát.

Ismertetésre kerültek az engedélyező határozatok is.

Tény, hogy az elsőfokú bíróság az általa megvizsgált bizonyítékokat csak részben mérlegelte egyenként és egymással is összevetve helyesen.

Az indokolási kötelezettség megsértésével összefüggő védői érvelésre röviden - és e helyen kizárólag perjogi megközelítésből - reflektálva le kell szögezni, hogy a korábbi szabályozás e tekintetben megváltozott.

Az új Be. 609. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását vonja maga után, ha a 607.§ (1) bekezdésében, valamint a 608.§ (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértésnek minősül különösen, ha d/ a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény Btk. szerinti minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem vagy csak részben tett eleget.

Ha az elsőfokú bíróság a vádhoz kötöttség keretein belül a lefolytatott bizonyítás alapján állapítja meg a történeti tényállást, a bizonyítékokat számba veszi, egyenként, és a kellő mélységben összességében is értékeli, az alkalmazott anyagi és eljárási jogi szabályhoz vezető következtetéseit, azaz jogi álláspontját felvázolja, okfejtése minden releváns tekintetben követhető, és ezáltal ellenőrizhető, az indokolási kötelezettségét is teljesítette a szükséges és elégséges mértékben. (vö. Kúria Bfv.192/2017/7.)

A jelen esetben a fenti követelmények alapvetően teljesültek, a felmerülő hiányok pótolhatók, a hibák korrigálhatók voltak az ítélet egészéből kiindulva, ezért az indokolási kötelezettség részben történő elmulasztása nem eredményezhette az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert az hiányos, részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes az ügyiratok tartalmával és a elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. [(Be.592.§ (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjai]

Ezt a részbeni megalapozatlanságot azonban a Be.593.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján a másodfokú bíróság kiküszöbölhetőnek látta, mert a helyes tényállás az ügyiratok tartalma alapján

kiegészítéssel, helyesbítéssel megállapítható, az ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés alapján eltérő, a vádlott felmentésére vagy részbeni felmentésére vezető tényállás állapítható meg az alábbiak szerint:

- A 38. oldal 8. bekezdésében az I.r. vádlott személyi körülményeit annyiban pontosítja, hogy a Kft.-nek nem volt tulajdonosa csak tagja.

A 2014-ben lezajlott trombózisos megbetegedése kapcsán gyógyszeres kezelés alatt áll.

- A 39. oldal 2. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a Fővárosi Főügyész helyettes a 2017. október 13. napján kelt KÜO.5994/2013/149-I. számú vádiratával a III. r. vádlottal szemben 3 rendbeli, a Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vádat. A cselekmények elkövetési ideje 2009. november 26., 2010. február 15. és 24.

A fenti vád alapján a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt 16.B.2051/2017. szám alatt folyik büntetőeljárás.

- A 39. oldal 3. bekezdését azzal javítja ki, hogy a IV. r. vádlott jelenleg értékesítőként bevallása szerint havi 40.000 forint jövedelemmel rendelkezik, lakását eladta.
- A 39. oldal 6. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a IV. r. vádlott 2018. augusztus 24. napja óta reintegrációs őrizetben tartózkodik, visszatérés esedékes 2019. május 4-én, szabadulása feltételelesen 2019. május 5.
- E bekezdést követően a IV. r. vádlott személyi körülményeit azzal egészíti ki, hogy a Fővárosi Főügyész helyettes a 2017. október 13. napján kelt KÜO.5994/2013/149-I. számú vádiratával a IV. r. vádlottal szemben 23 rendbeli, a Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vádat. A cselekmények elkövetési ideje 2009. november 23- 2011. május 12.
- A 39. oldal 9. bekezdését azzal pontosítja, hogy a VI.r. vádlott méhészkedéssel foglalkozik, melyből havi 110.000 forint havi jövedelme van.
- A 40. oldal 2-3. bekezdését a VII. r. vádlottnál azzal javítja ki, hogy taxivezetőként havi 310.000 forint jövedelemmel rendelkezik, élettársi kapcsolatban él, közös háztartásban nevelik az élettársa és saját kiskorú gyermekét is.
- A 40. oldal 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy a VII. r. vádlottat a Budai Központi Kerületi Bíróság 93 rendbeli, a Btk. 274.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző, 1 esetben tettesként, 92 esetben bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt ítélte el.
- A 40. oldal 11. bekezdését azzal javítja ki, hogy a X. r. vádlott jelenleg már nyugdíjas, havi nyugdíja 41.000 Ft. Emellett továbbra is dolgozik az Autós Iskolában gépjármű szakoktatóként és havi 150.000 Ft a jövedelme.
- A 41. oldal 4-5. bekezdését a XII. r. vádlott személyi körülményei tekintetében azzal pontosítja és egészíti ki, hogy ingatlanukat 4.560.000 Ft jelzálog terheli. Egészségi állapota rosszabbodott, havi rendszerességgel jár orvosi kezelésre, ami havi kb. 275.000 Ft kiadást jelent. Jelenleg másodéves joghallgató az Egyetemen.

- A 41. oldal 6. bekezdését a XIII. r. vádlott személyi körülményeinél azzal módosítja, hogy a volt felesége elhunyt, a gyermekeit támogatja, 2.500.000 Ft jelzálog van az ingatlanán.
- A 42. oldal 2. bekezdését a XVI. r. vádlott személyi körülményeinél azzal javítja ki, hogy a vádlott felesége elhunyt.
- A 43. oldal 6. bekezdését azzal javítja ki, hogy a XXIV. r. vádlott nyugdíja 84.000 Ft. Emellett oktatással foglalkozik, melyből havi 100-150.000 Ft jövedelme van.
- Az ítélet 45. oldal 1. bekezdés 3. sorában a „tulajdonosaként” szó helyett „tagjaként” szót illeszti.
- A 62. oldal utolsó bekezdésében (1. tényállás) a regisztrációs igazolás száma 6, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma L. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 63. oldal 1. bekezdésében szereplő vezetői engedély száma: 07. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 63. oldal utolsó bekezdés alulról 2. sorába az „ismeretlen körülmények” után beilleszti a „között” szót.
- A 67. oldal 1. bekezdésében (5. tényállás) a regisztrációs igazolás száma: 1., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 2.
- A 67. oldal 2. bekezdésében a vezetői engedély száma: 10. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 71. oldal 3. bekezdés alulról a 3. sorában (8. tényállás) az V. r. vádlottként jelöli meg.
- A 71. oldal 4. bekezdésében szereplő gépjárművezetői engedély száma: 4. (nyom. ir. 26. kötet 240. old.).
- A 71. oldal utolsó bekezdés (9. tényállás) első sorában a tanú57 nevét követően feltünteteti születési évét.
- A 72. oldal 4. bekezdésében szereplő regisztrációs igazolás száma: 29.
A lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: L, a vezetői engedély száma: 1. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 74. oldal 1. bekezdésében (10. tényállás) szereplő regisztrációs igazolás száma 53., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: UI. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 74. oldal 2. bekezdésben szereplő vezetői engedély száma: 03.
- A 75. oldal utolsó bekezdésében (11. tényállás) a regisztrációs igazolás száma 43., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: L. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 76. oldal 1. bekezdésében a vezetői engedély száma: C. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 77. oldal. 2. bekezdés 1. mondatában a tanú5 helyett közvetítőként a tanú6-t jelöli meg.

- A 78. oldal utolsó bekezdése és a 79. oldal 1. és 2. bekezdése helyébe az alábbiakat illeszti:
„A tanú104 2009. február 13. napját megelőzően felvette a kapcsolatot a tanú98 azzal, hogy magyar jogosítványt szeretne szerezni. A tanú98 bemutatta az I. r. vádlottnak. Az I. r. vádlott jelentkezési lapot töltött ki, vezetési kartont állított ki, egészségi alkalmassági véleményt szerzett be, amelyet a XXXII. r. vádlott - pontosan meg nem állapítható körülmények között - készített el. A tanú104 az elméleti vizsgát a 9. szám alatt tette le, tolmácsként a XII. r. vádlott volt jelen. Oktatóként a X. r. vádlott működött közre a gyakorlati vizsgán, kötelelességhez terhére nem volt bizonyítható.”

- A 79. oldal 3. bekezdésében (15. tényállás) a vezetői engedély száma: 22. (nyom. ir. 16. kötet 3. old.).
- A 80. oldal utolsó bekezdésében (16. tényállás) a vezetői engedély száma: 08. (nyom. ir. 16. kötet 3. old.).
- A 81. oldal 2. bekezdés utolsó előtti sorában (17. tényállás) a „járműkezelési” szó után a „vizsgán” szót illeszti.

Az utolsó bekezdésben szereplő regisztrációs igazolás száma: 51.

- A 82. oldal 1. bekezdésében (18. tényállás) a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 2UL., a vezetői engedély száma: 36. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- Ugyanezen oldal 2. bekezdésében tanú57 neve után feltünteteti születési évét .
- A 83. oldal 1. bekezdésében a regisztrációs igazolás száma: 46., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: L.
- A 83. oldal 2. bekezdésében a vezetői engedély száma: 60. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 84. oldal 2. bekezdésében (19. tényállás) a vezetői engedély száma: 70. (nyom. ir. 16. kötet 3. old.).
- A 85. oldal 2. bekezdésében (20. tényállás) a vezetői engedély száma: 07. (nyom. ir. 16. kötet 3. old.).
- A 86. oldal 3. bekezdésében (21. tényállás) a regisztrációs igazolás száma: 04., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 2I.
- A 86. oldal utolsó bekezdésében szereplő vezetői engedély száma 40. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 87. oldal 2. bekezdése előtt (22. tényállás) feltünteteti, hogy „A Fővárosi Főügyészség KÜÖ.4328/2010/249-I. számú vádirata szerint:”
- A 87. oldal 3. bekezdése után az alábbiakat rögzíti: a másodfokú bíróság az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségét a fenti cselekményben nem látta minden kétséget kizáróan megállapíthatónak.
- A 87. oldal 4. bekezdés első mondatát azzal egészíti ki, hogy „aki a vizsgálatot elvégezte”.

- A 88. oldal 3. bekezdés 5. sorában (23. tényállás) a Nemzeti Közlekedési Hatóság után a „nevében,” szót is beilleszti.

- A 88. oldal utolsó bekezdésében a regisztrációs igazolás száma: 08.

A lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: UL.

- A 89. oldal 1. bekezdésében szereplő vezetői engedély száma: C4. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 89. oldal 2. bekezdés 2. sorában (24. tényállás) a „segítségével jogosítványt” szó után a „tud” szót illeszti.
- A 90. oldal 1. bekezdésben szereplő vezetői engedély száma: C02. (nyom. ir. 26. kötet 197-199. old.).
- A 91. oldal utolsó bekezdésében (25. tényállás) a VII. r. vádlottként jelöli meg.
- A 92. oldal 2. bekezdésében a regisztrációs igazolás száma: 20., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 1UL., a vezetői engedély száma: C8. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.)
- A 92. oldal utolsó bekezdés utolsó mondatát kirekeszti.
- A 93. oldal 1. bekezdés 1. sorának (26. tényállás) utolsó szava helyesen „vádlottat”.
- A 93. oldal 3. bekezdés 2. sorának (27. tényállás) első szava helyesen „vádlottat”.
- A 94. oldal 2. bekezdésében a regisztrációs igazolás száma: R3., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 2UL., a vezetői engedély száma: C0. (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 94. oldal 4. bekezdés 3. mondatát kirekeszti.
- A 95. oldal 3-5. és 96. oldal első bekezdésében foglalt 29. tényállási pontot teljes egészében kirekeszti és helyébe az alábbiakat illeszti:

„A tanú38, a tanú6 és a tanú5 közvetítésével 2009. október 30., napja körüli időben állapotodott meg az I. r. vádlottal abban, hogy a Kft.-n, mint képzőszerven keresztül magyar gépjárművezetői engedélyt szerez. Az I. r. a megállapodás alapján 400 eurót vett át a tanú38-tól 2009. október 30. napja körüli időben.

Az elméleti vizsgán - 2009. október 30. napján -, amely 39. szám alatt volt, a XII. r. vádlott tolmácsolt.

A 2009. november 9. napján, 3.helyrajzi szám alatt megtartott járművezetési vizsgán a XXIV. r. vádlott volt a vizsgabiztos.

A tanú38 a vizsgát megfelelt eredménnyel letette.

Azt nem lehetett bizonyítani, hogy az I. r., a XII. r. és a XXIV. r. vádlott ígért vagy kapott jogtalan vagyoni előnyért kötelességszegő magatartást tanúsított volna.

- A 99. oldal 3. bekezdés 2. sorában (30-31. tényállás) a XVIII. r. vádlottként jelöli meg.

- A 101. oldal 2. bekezdésében a fedett nyomozó1 nevére kiállította regisztrációs igazolás száma: 25., vezetői engedély száma: 04., a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 6UL. (nyom. ir. 26. kötet 209-215. old.).
- A 101. oldal 3. bekezdés első és második mondatában a tanú36 helyett a tanú5 nevét illeszti.
- A 102. oldal 2. bekezdésében (32. tényállás) szereplő regisztrációs igazolás száma: 39, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: L
- A 102. oldal. 3. bekezdésében a vezetői engedély száma: C6 (nyom. ir. 14. kötet 1-9. old.).
- A 102. oldal utolsó bekezdés alulról 3. sorában (33. tényállás) A tanú73 név helyett Ioan Stelian Serbannak nevet illeszti.
- A 103. oldal 2 bekezdés 2. sorában a X. r. vádlottat után a megbízta szót illeszti.
- A 104. oldal 2-5. bekezdéseit és 105. oldal 1-2. bekezdésében lévő 35. tényállási pontot kirekeszti és helyette az alábbiakat illeszti (a 105. oldal 3. bekezdésében foglaltak érintetlen hagyása mellett):

„A vádlottak román anyanyelvű társa 2009. október végén, pontosan meg nem határozható időpontban közvetítők nélkül kereste fel az I. r. vádlottat jogosítvány szerzés céljából.

Az I. r. vádlott ezután beiskolázta őt, vezetési kartont állított ki számára, egyúttal orvosi vizsgálatra küldte az alkalmassági vélemény kiállítása céljából, majd 2009. november 6. napjára ütemezte be az elméleti vizsgát.

A vádlottak társa a 9. szám alatti épületben az elméleti vizsgát először sikertelenül, majd 2009. november 16-án megfelelt eredménnyel abszolválta. Az I. r. vádlott oktatóként a IX. r. vádlottat jelölte ki a vádlottak társának. Az első járművezetési vizsga sikertelen lett, 2009. december 15. napján azonban a város5-i vizsgabázison vizsgája megfeleltre sikerült. A forgalmi vizsgáját 2011. november 3. napján megfelelt eredménnyel zárta.

- A 105. oldal 4-5. bekezdését - 36. tényállási pont - kirekeszti és helyére az alábbiakat illeszti:

„A vádlottak romániai társa 2009. november 27. napját megelőzően az I. r. vádlottal megállapodott abban, hogy a Kft.-n, mint képzőszerven keresztül magyar gépjárművezetői engedélyt szerez.

A vádlottak társa a vizsgákat sikeresen letette.”

- A 106. oldal 3. bekezdés 5. sorában (37. tényállás) az Irodájába szó után a vitte szót illeszti.
- A 107. oldal 3. bekezdés 3. sorában a IV.r. vádlottként jelöli meg.
- A 108. oldal 3. bekezdés közepén (38. tényállás) a 2013. évszámot 2011. évre cseréli.
- Ugyanezen bekezdésben szereplő regisztrációs igazolás száma 6, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány száma: 1L (nyom. ir. 44. kötet 849. oldal).
- A 110. oldal 4. bekezdésében szereplő vezetői engedély száma 90 (nyom. ir. 539. oldal).

- A 110. oldal 5. bekezdésében, a 111. oldalon és a 112. oldal 1. bekezdésében található felsorolásból az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 49., 50. 51., 52., 53., 54., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68. sorszám alatt megjelölt nevek és dátumok tekintetében azt állapítja meg, hogy e személyek esetében az I.r. vádlott büntetőjogi felelőssége nem volt minden kétséget kizáróan megállapítható.

- A 112. oldal 3. bekezdéséből 1-5 alatti nevek és az első mondat kivételével a 40. pontban foglalt tényállás többi részét kirekeszti és helyette az alábbi illeszti:

„A fenti 5 román állampolgár sikeres vezetői vizsgát tett.”

A IX.r. vádlott büntetőjogi felelőssége nem volt minden kétséget kizáróan megállapítható.

- A 114. oldal 1. bekezdésében (41. tényállás) írt felsorolásból az 50. sorszám alatt feltüntetett a tanú63-t mellőzi, mivel 48. sorszám alatt már szerepel.
- A 114. oldal első bekezdésében megjelölt nevek közül az 50/ alatti mellőzi (ugyanaz, mint a 48. alatti).
- A 114. oldal utolsó bekezdés első mondata (42. tényállás) helyesen úgy hangzik, hogy a II.r. vádlott a keresőtevékenység igazolására a XXXI. r. vádlottat kérte fel....
- A 115. oldal 4. bekezdésének 3. sorában (43. tényállás) az időtartam végét 2010. február 24. napjában jelöli meg, a 6. sorban az Okmányirodájába szó után a „vitte” szót illeszti.
- A 116. oldal utolsó és a 117. oldal 1. bekezdésében megjelölt időtartamot (45. tényállás) a későbbi felsorolás adatai alapján 2010. március 10. - 2010. december 21-re helyesbíti és az utolsóként felsorolt személy után a részére szót is illeszti.
- A 123. oldal 5. bekezdését megelőzően feltünteti az 5. tényállási pontot.
- A 126. oldal 2. bekezdés 3. sorában (III/10. tényállás) a szükséges szó után a „formanyomtatványt” szót is beilleszti.
- A 128. oldal 1. bekezdés (III/15. tényállás) utolsó sorában a „hónapos” szó előtt a „hat” szót is feltünteti.

Az így kiegészített, pontosított tényállás a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult és a Be. 593. § (3) bekezdés alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A felmentést célzó fellebbezések - szűkkörű eseteket kivéve - a mérlegelést támadják. A vádlotti védekezések elfogadását célozzák, amely azonban megalapozott tényállás mellett másodfokon nem vezethet eredményre.

Általánosságban elmondható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének túlnyomó részt eleget tett. Ugyanakkor a bizonyítékok értékelése nem volt teljes körű, nem minden vallomás került bemutatásra és az idézett tanúvallomások sem voltak hiánytalanok és pontosak. Ezeket a hiánypótlásokat, kiegészítéseket a másodfokú bíróság elvégezte.

A tanú64 (2. tényállás) román eljárásban gyanúsítottként tett vallomását (2010. február 25., nyom. ir. 405-419) az ítélet 176. oldal 7-8. bekezdései tartalmazzák, de nem a szükséges és indokolt részletességgel.

Vallomásában elmondta, hogy 2008-ban ajánlotta a tanú36, hogy segít, mert vannak kapcsolatai jogosítványokkal foglalkozó ügyintézők között. Elmondta azt is, hogy az autósiskola 1.200 euróba kerül. 3-4 hónap múlva mondta a tanú36, hogy meg van a vizsga időpontja. Budapesten bemutatta őt az iskola vezetőjének, az I.r. vádlottnak, aki egy irodában kitöltött néhány iratot, majd elkísérte egy terembe, hogy letegye az elméleti vizsgát. Ott egy tolmács és 2 ügyintéző volt. A tolmács fordította a kérdéseket, az ügyintéző írta a válaszait. Átment a vizsgán és adott 400 eurót a tanú36-nak.

A rutin-vizsgát pénzhiány miatt többször is elhalasztotta.

A tanú36 vitte el őt egy Budapest melletti helységebe, ahol bemutatta a a X.r. vádlott nevű oktatónak és egy vizsgabiztosnak. Nem sikerült a vizsgája.

2009 őszén próbálkozott újra. A tanú36 vitte el ekkor is ugyanarra a pályára. Ekkor átment. 300 eurót adott a tanú36. Láta, hogy odaadja az I.r. vádlottnak.

A forgalmi vizsga előtt a X.r. vádlottal, az oktatóval, vezetett néhány órát Budapesten. Másnap átment a forgalmi vizsgán. Adott az I.r. vádlottnak 400 eurót.

Még aznap egy férfi elvitte egy budapesti intézménybe, ami külföldiekkel foglalkozó iroda lehetett. 400 eurót kért, de nála csak 250 euró volt. Néhány órán belül megkapta a regisztrációs igazolást. A lakcímkártyát és a vezetői engedélyt már nem kapta meg.

Sosem volt tartózkodási helye Magyarországon. Nem vett részt gépjárművezetési oktatáson.

A tanú102 (5. tényállás) román eljárásban gyanúsítottként tett vallomását (nyom. ir. 14. kötet 381. old.) az ítélet a 177. oldal 2-3. bekezdéseiben részletezte, de nem kellő alapossággal.

Vallomásában elmondta, hogy 600 eurót fizetett az autósiskolában, melyről számlát is kapott. Itt végezte a tanfolyamot is. Az orvosi alkalmasságit egy budapesti orvosnál csináltatta. Állította, hogy ő egyedül iratkozott be vizsgára. Három alkalommal tette le az elméleti vizsgát. A tolmács két kérdésben segített, a többit egyedül válaszolta meg. Ő segítségért pénzt nem adott. Az I.r. vádlott nem kért tőle pénzt a vizsgabiztosoknak. Neki saját erőből sikerültek a vizsgái. 400 eurót fizetett a tartózkodási engedélyért. a tanú6 mutatta be egy Z nevű magyar állampolgárnak, aki a lakcímeikkel foglalkozott. A közintézményben Z mondta, hogy ha kérdezik, mondja, hogy dolgozik és 80.000 forintot keres.

Folytatólagosan gyanúsítottai vallomásában 2010. április 23-án (nyom. ir. 14. kötet 395. oldaltól) elmondta, hogy 1 hónapig járt tanfolyamra, napi 4-5 órát. Egy a XI.r. vádlott nevű oktatónál.

Az elméleti vizsga előtt a tolmács adott egy kérdőívet, azt, amit később a vizsgán is megkapott. Ő magyar nyelven tette le a vizsgát. Itt már azt állította, hogy a tolmács egy kérdésben sem mondta meg a választ.

Elmondta, hogy az I.r. vádlott autósiskolájában nem járt KRESZ tanfolyamra. Nem fizetett az orvosi vizsgálatért. Állította, hogy a vizsgák idején ő nem ismerte a tanú6-t. Ő az I. r. vádlottól tudta meg, hogy 400 eurót kell fizetni a XI.r. vádlottnak, hogy az okmányokkal foglalkozzon. Neki csak 2009 őszén sikerült megszereznie a pénzt és akkor a tanú5-höz fordult. A tanú5 és az I. r. vádlott is mondta, hogy lakcím nélkül nem adják ki a vezetői engedélyt.

Az elméleti vizsga előtt megállapodott a tolmáccsal, ha nem tudja a választ, egy előre megbeszélt módon jelez a tollával.

Állította, hogy a rutin és a forgalmi vizsgát saját erőből tette le. Vezetés közben az oktató mondta, ha gondolja lennének, segít neki, de erre nem volt szükség, mert ő tud vezetni. A rutin és a forgalmi vizsga előtt az oktató végigvitte a vizsgára kijelölt útvonalon. Elmondta azt is, hogy nem tud olvasni magyarul.

A tanú⁵² (8. tényállás) gyanúsítottként tett vallomásait (nyom. ir. 14. kötet 463-473. oldal 2010. február 19. és 487-489. oldal 2010. április 19.) az elsőfokú bíróság az ítélet 178. oldal 8-9. bekezdéseiben mutatta be, de leírása nem pontos és teljeskörű.

Nevezett elmondta, hogy köztudott volt, hogy Magyarországon könnyebben szerezhethet jogosítványt. A tanú⁵ neki azt mondta, hogy 1000 euró az iskola költségeire kell. 200 eurót fizetett a beiratkozásért. Nem vett részt autóvezetői tanfolyamon, csak a rutin és forgalmi vizsga előtt vett néhány órát. Nem volt orvosi vizsgálaton sem és erre pénzt sem adott a tanú⁵. 2-3 héttel a beiratkozás után kapott időpontot az elméleti vizsgára. A tanú⁵ nem mondta, hogy pénzt kell adjon, hogy átmenjen, ezért első alkalommal nem is sikerült a vizsgája.

Nem járt KRESZ tanfolyamra és nem tud magyarul. A tanú⁵ kért 200 eurót, amit átad a vizsgáztatónak.

A második elméleti vizsga előtt a tanú⁵ mondta, hogy a tolmács a tollával majd jelzi a helyes választ. A tolmács segített is megválaszolni a kérdéseket.

Utána beírták őt rutinvizsgára, de ott kétszer megbukott.

A tanú⁵ mondta, hogy ha át akar menni, 200 eurót kell adnia a vizsgáztató „rendőrnek” és az oktatónak. Miután ezt odaadta, sikerült is a rutinvizsga.

A forgalmi vizsgát háromszorra tette le. A tanú⁵ és a tanú¹⁵ az oktató 300 eurót kért, hogy átadják a vizsgabiztosnak, hogy az őt átengedje.

Később a tanú⁵ 400 eurót kért, hogy elkészítse a tartózkodási engedélyt.

A lakcímmel egy Z nevű fiú foglalkozott.

Az autósiskola vezetője az I.r. vádlott volt.

Ő 2009-ben nem tartózkodott sokat Magyarországon. Hallotta, hogy több személy is kapott jogosítványt, aki írni-olvasni sem tudott.

A folytatólagos vallomásában a korábbi vallomását fenntartotta. Arról beszélt, hogy az 1000 euró egy részét közvetlenül az I.r. vádlottnak adta. Ezenkívül 200 eurót adott a tanú⁵-nek az elméleti vizsgára, 200 eurót a rutinra és 300 eurót a forgalmira. A tartózkodási engedélyre 400 eurót kért a tanú⁵, amit a XIII.r. vádlottnak kellett odaadni, de ő ezt nem adta oda.

A tanú⁶⁵ (9. tényállás) 2010. február 22-én tett gyanúsítottai vallomását (nyom. ir. 15. kötet 49-61. old.) az ítélet 177. oldal utolsó két bekezdése és a 178. oldal első bekezdése részletezi, de ez esetben sem teljeskörű a vallomás ismertetése, több lényeges rész abból kimaradt.

Nevezett a vallomásában elmondta, hogy mielőtt az elméleti vizsgára bement, megállapodott a tolmáccsal, hogy az a tollával jelzi a helyes válaszokat.

Állította, hogy a rutin és a forgalmi vizsgái saját erőből sikerültek.

Vallotta, hogy ő nem jött Magyarországra vezetői vagy KRESZ tanfolyamra, a rutinvizsga előtt adott az oktató néhány órát, a forgalmi előtt végig vezette az útvonalon. Az autósiskola vezetője az I.r. vádlott volt és egy másik L nevű személy intézte a tartózkodási engedélyt. Elismerte, hogy ő sosem lakott Magyarországon és csak egy pár szót tud magyarul. A tanú⁶ hozta haza a jogosítványát. Vallomásában az elsőfokú ítélettel szemben a XI.r. és a XXIII.r. vádlott konkrétan nincs is megemlítve.

Beszélt emellett fia jogosítványszerzéséről is. Úgy tudta, hogy a tolmács segített neki az elméleti vizsgán. A fia sem beszél magyarul.

A tanú⁴⁶ (10. tényállás) 2010. február 23-i gyanúsítottai vallomása (nyom. ir. 15. kötet 89-97. old.) sokkal részletesebb annál, amit az elsőfokú ítélet 178. oldal utolsó két bekezdése és a 179. oldal 1. bekezdése abból kiemelt.

Nevezett elmondta, hogy köztudott volt az, hogy a tanú5 magyar jogosítványokkal foglalkozik. Vannak neki emberei akik segíthetnek átmenni. Elmondta, hogy nem vitték el őt orvosi vizsgálatra. Vallomása szerint elsőre letette az elméleti vizsgát. A tolmács segített, megmondta a helyes válaszokat, az ujjával jelezte. A tanú5-nek adott 100 eurót, hogy sikerüljön az elméleti vizsga. Az első rutinvizsgálata nem sikerült, a tanú5 mondta, hogy ha nem ad pénzt, nem megy át a vizsgán. Másodszorra 200 eurót kért, miután megkapta, sikerült is a vizsga. A forgalmi vizsgálata elsőre sikerült, erre 400 eurót adott, ha nem adja, nem sikerült volna. A tartózkodási engedélyre a tanú5 400 eurót kért, egy Z nevű személy foglalkozott ezzel. A vezetői engedélyt a tanú5 hozta el neki. Állította, hogy ő nem vett részt sem vezetési, sem KRESZ órákon, nem beszél magyarul. Vallomásában azt is említette, hogy a tanú5 neki azt mondta Magyarországon biztosan megszerzi a jogosítványt, még akkor is, ha nem járt iskolába. Állította, hogy sose olvasta el a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat. Elmondta, hogy elsőre ő úgy értette, hogy az átadott pénz különböző díjakra kell, nem pedig azoknak, akik vizsgáztattak. Állította, hogy ő otthon készült fel a gyakorlati vizsgákra. Megjegyezte, hogy sose dolgozott és nem is lakott Magyarországon.

Szemben az ítélet 179. oldal 1. bekezdésével a tanú46 vallomásában nem merült fel XXIII. r., XV. r., XIX. r., VII. r. vádlott neve.

A tanú47 (11. tényállás) gyanúsítottként tett vallomásait (2010. február 15-i, nyom. ir. 15. kötet 1-5. old., 2010. február 17-i folytatólagos kihallgatás, nyom. ir. 15. kötet 23-33. old.) az elsőfokú ítélet 4-5. bekezdése ismertette.

Az ismertetés számos lényeges elemet illetően hiányos, annak kiegészítését látta szükségesnek a másodfokú bíróság.

Nevezett az első gyanúsított vallomásában elmondta, hogy 2008 nyarán hallotta a tanú6-tól, hogy kb. 100.000 forintért részt lehet venni egy autósiskola tanfolyamán Magyarországon. Ő mutatta be neki az iskola vezetőjét I.r. vádlottat. A 100.000 forintot 3 részletben fizette ki. Az I.r. vádlott hozta össze egy férfival, aki elintézte a tartózkodási engedélyt, 4-5 millió lei-ért. Feketén még munkát is adott neki.

2009 júniusában kb. 30-35 órát vezetett egy X.r. vádlott nevű oktatóval, vele több órát vezetett a rutinpályán is. KRESZ tanfolyamon nem volt.

Az I.r. vádlott vagy a X.r. vádlott egy budapesti orvosi rendelőhöz irányította, ahol elvégezték a szükséges vizsgálatokat. Utána az I.r. vádlott betette elméleti vizsgára. A tolmács segített átmenni.

A rutinon a X.r.vádlott segített, ha hibázott, kezelte a pedálokat. Ezen egy rendőr is részt vett, aki hátul ült.

A városi vizsgát önerőből sikerült megcsinálnia.

Nehezen tud írni-olvasni, magyarul pedig egyáltalán nem.

Folytatólagos vallomásában arról beszélt, hogy a tanú5 és a tanú6 ajánlotta, hogy elintézik a magyar jogosítványt. Köztudott volt, hogy ők pénz ellenében magyar hatósági kapcsolataik révén jogosítványt intéznek.

2008-ban a tanú6 javasolta a magyar jogosítványt 1000 euróért, amit az oktátónak kellett volna adnia. Később még kért 400 eurót azoknak, akik részt vesznek a vizsgán. Az I.r. vádlott, az oktató 400 eurót kért azoknak, akik a lakcímmel foglalkoztak. Összesen 1700 eurót adott, 100 euróval még adós maradt.

A tanú6 azt mondta, hogy az elméleti vizsgán a tolmács fog segíteni, jelzi majd a helyes válaszokat. Úgy tűnt a vizsgán a „rendőrök” megállapodtak a tolmáccsal, hogy nem figyelnek oda hogy felel a kérdésekre. Megbeszélte vizsga előtt a tolmáccsal, hogy a tollal jelzi majd a helyes választ. Az

elméleti vizsga előtt a tanú6 50 vagy 100 eurót kért, hogy odaadja az oktatónak, amiért segít megoldani a feladatokat.

Nem ment orvosi vizsgálatra Magyarországon, a tanú6 foglalkozott ezzel, benne volt az 1000 euróban.

A rutinvizsgáért nem kértek pénzt, csak a forgalmiért.

A rutinon az oktató segített, ha hibázott.

A forgalmi előtt végigment az oktatóval az útvonalon és ott már nem segített az oktató.

A forgalmi vizsga előtt az I.r. vádlott mondta, hogy adjon 400 eurót, hogy átmenjen a vizsgán.

Nem vett részt KRESZ tanfolyamon és csak 2-3 órát vezetett a vizsgák előtt.

A rutinvizsga a város5-ben volt.

A magyar állampolgár, aki a lakcímekkel foglalkozott, elmondta mit mondjon, ha kérdezik az ügyintézők.

Elmondta azt is, hogy a tanú68 és a tanú69 is így szerzett jogosítványt.

Említette még a tanú66 és a tanú67-t. Utóbbi elmondta, hogy a tolmács segített neki és a gyakorlati vizsgán is kapott segítséget.

Elmondta még azt is, hogy korábban nem mondott igazat, mert megijedt. Romániában ötször bukott meg a vizsgán, nem tud jól írni-olvasni.

A tanú53 (14. tényállás) 2010. február 22-i gyanúsítottai vallomását (nyom. ir. 15. kötet 321-327. old.) az elsőfokú ítélet 178. oldal 6-7. bekezdése mutatja be rendkívül hiányosan.

Nevezett elmondta, hogy 1700 euróból 1300 euró az iskoláé, 400 euró pedig a lakcímre kellett.

Az elméleti vizsga előtt a tanú5 bemutatta őt az I.r. vádlottnak, ő volt a magyarországi kapcsolata. Ők ketten adtak neki egy feladatlapot és a tanú5 megmondta a helyes válaszokat. A teremben két „rendőr” és egy tolmács volt. Az egyik „rendőr” értésére adta a válaszokat és a helyeseket pipálta ki. Sikert a vizsgája, bár KRESZ-t nem tanult. A szóbelin a „rendőr” mutatta meg a helyes válaszokat, így a tolmácsnak már nem kellett lefordítani a kérdéseket.

A tanú5-nek előtte adott 1000 eurót. Azt nem tudta, hogy ebből adott-e a rendőrnek, tolmácsnak.

A rutinvizsga előtt a tanú5 és a tanú6 bemutatta egy oktatónak. Vele és egy „rendőrrel” tette le a vizsgát. Az oktató kezelte a pedálokat és egyszer a kormányt is. Ő vezetni sem tanult.

Ugyanazzal az oktatóval és „rendőrrel” tette le a forgalmi. 45 percig kellett vezetnie a városban. Állítása szerint ez saját erejéből sikerült, az oktató nem segített.

A lakcím bejelentést végül is nem csinálta meg, mert letartóztatták.

A tanú5 mondta, hogy mondják azt a kihallgatáskor, hogy csak 100.000 forintot fizettek a jogosítványért.

A tanú29 (15. tényállás) tanúvallomását (nyom.ir. 16. kötet 375-383. old.) az elsőfokú ítélet 179. oldal 6-7. bekezdése említi azzal, hogy az lényeges adatot nem tartalmaz.

Megállapítható, hogy a kérdéses tanúvallomás semmiféle figyelmeztetést nem tartalmazott, így azt értékelni egyébként sem lehetett volna.

A tanú105 (16. tényállás) vallomásának értékelését az elsőfokú bíróság ítélete egyáltalán nem tartalmazta, bár azt az elsőfokú bíróság a 155. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint felolvasta.

A tanú105 2010. április 15. napján a Romániában indult büntetőeljárásban gyanúsítottként került kihallgatásra (nyom. ir. 15. kötet 145-155. old.). Vallomásában a 16. tényállási pont 1. bekezdése szerint nyilatkozik az ügyről.

Elmondta azt is, hogy a vizsgát a tolmács segítségével tette le, aki a válaszait beírta anélkül, hogy ő bármit mondott volna, de csak másodikra ment át. Arra nem emlékezett mennyi pénzt kért a tanú98. Összesen kb. 10 vezetési órát vett.

Elmondta, hogy a rutin és a forgalmi vizsgája elsőre sikerült, mindig átadta a tanú98 a kért összeget. Biztos volt benne, hogy a pénzt a hivatalnokoknak adta, mert láthatóan jó viszonyban voltak.

A tanú98 vitte Pestre őt, amiatt is, hogy megszerezze a tartózkodási engedélyt. Ő sosem lakott a feltüntetett címen.

2009 novemberében a tanú98 elvitte őt Budapestre egy hivatalba és ott átvette a jogosítványt.

A tanú78 (17. tényállás) 2010. február 19-i gyanúsítottai vallomását (nyom. ir. 15. kötet 109-115. old.) az ítélet 179. oldal 2-3. bekezdésében mutatta be az elsőfokú bíróság, de korántsem teljeskörűen.

Nevezett elmondta, hogy a tanú6 2000 euróért ajánlott magyar jogosítványt. Az elméleti vizsgája 2009. júliusban volt. A tanú5 előtte bemutatta a tolmácsnak, aki mutatott egy kérdőívet. Azt mondta, ha nem tud felelni, ő majd az ujjával jelzi a helyes választ. A tolmács 4-5 kérdésnél segített és ugyanez volt a kérdőív.

A rutinvizsga előtt a tanú5 bemutatta egy oktatónak és kb. 15 percig gyakoroltak a rutinpályán. Átment a vizsgán anélkül, hogy az oktató segített volna.

Elmondta azt is, hogy korábban még sosem vezetett gépkocsit.

A forgalmi vizsga előtt a tanú5 bemutatta őt az oktatónak. A vizsgán egy „rendőr” ült a hátsó ülésen. Állította, hogy 30 percet vezetett az oktató segítségével.

Mielőtt levizsgázott, a tanú6 elvitte egy orvosi rendelőbe, ahol megvizsgálták a szemét, fülét, vért vettek, megröntgenezték, megvizsgálták a reflexeit is.

A tanú6 nem kért pénzt ezekért a vizsgálatokért.

A lakcím miatt a tanú6-tal együtt elment az önkormányzathoz, aki beszélt valakivel, odaküldte az egyik ablakhoz, ahol az ügyintéző aláíratott vele valamit. Ő sosem lakott és nem is dolgozott Magyarországon.

Ő is beszámolt arról, hogy a tanú5 rokonai megfenyegették a családját. Elmondta azt is, hogy nem tud írni-olvasni.

A tanú57 (18. tényállás) 2010. február 15-i gyanúsítottai vallomását (nyom. ir. 15. kötet 247-251. old.) bár a tárgyaláson azt felolvasta, az elsőfokú bíróság ítéletében egyáltalán nem értékelte.

Nevezett elmondta, hogy 2009 második felében a tanú6 és a tanú5 ajánlotta, hogy segítenek magyar jogosítványt szerezni 1000 euróért, mert megvannak az embereik.

Állította, hogy a tolmács nem segített az elméleti vizsgán és a gyakorlati vizsgán sem segített senki, ahol csak negyedszerre ment át. Állította, hogy sohasem lakott Magyarországon.

A pénzt az apja adta oda a tanú5-nek és a tanú6-nak. Ők mondták, hogy beszélnek a vizsgáztatókkal, ezért kérték az 1000 eurót.

Folytatólagos gyanúsítottai vallomásában (nyom. ir. 15. kötet 253-257. old.) arról számolt be, hogy az apja 2000 eurót adott. Nem volt Magyarországon orvosi vizsgálaton.

Itt már elismerte, hogy az elméleti vizsgán a tolmács segített, megmondta a válaszokat.

Beszélt arról is, hogy Magyarországon nem járt vezetői tanfolyamra, a gyakorlati vizsgák előtt az oktatóval vezette a kocsit.

Az elméleti vizsga előtt odajött a tolmács egy 3 lapos kérdőívvel, hogy tanulja meg.

A lakcím miatt az I.r. vádlott vitte el egy közintézménybe. Ezért ő 400 eurót fizetett a tanú5-nek.

Ő is megemlítette, hogy a tanú5 és a tanú75 megfenyegették őt is, hogy ne mondják el az igazat.

A tanú59 (19. tényállás) a Romániában indult büntetőeljárás során két alkalommal hallgatták meg a román hatóságok a megküldött iratok szerint. Első kihallgatási jegyzőkönyvéből (2010. április 23., nyom. ir. 16. kötet 79-85. old.) nem derül ki, hogy kihallgatására milyen minőségben került sor, a jegyzőkönyv semmiféle figyelmeztetést nem tartalmaz.

Még ugyanezen a napon 2010. április 23-án gyanúsítottként is kihallgatták a gyanúsítottakra vonatkozó figyelmeztetést követően (nyom. ir. 16. kötet 87-91. old.).

E vallomást az ismertetés ellenére az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza, holott az mellőzhetetlen lett volna.

Nevezett vallomásában a 19. tényállási pont 1. bekezdésében írtak szerint mondta el a történetek kezdetét.

Elmondta azt is, hogy az elméleti vizsgán ő a tolmács segítségével válaszolt a kérdésekre.

Egy héttel később volt vallomása szerint a vezetési vizsga és megjegyezte, hogy A tanú98 jól ismerte a vezető oktatót.

Beszélt arról is, hogy az utolsó vizsga után megkapta a bizonyítványt. Kb. júniusban hívta őt a tanú98, hogy nála van a jogosítványa, vigyen még 1700 eurót.

A tanú98-at fényképről fel is ismerte és kiválasztotta, mint aki segített neki a jogosítvány megszerzésében.

Arról is beszámolt, hogy két alkalommal, amikor Magyarországra utaztak, az unokaöccse A tanú60 is elkísérte őket, aki hozzá hasonlóan szintén a tanú98 segítségével szerezte meg a vezetői engedélyt és aki 4700 eurót fizetett nekik.

A tanú60 (20. tényállás) vallomását az elsőfokú bíróság - bár az felolvasásra került a tárgyaláson - az ítélet indokolásában egyáltalán nem értékelte.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a nyomozati iratok 16. kötet 107-109. oldalain is szerepel nevezettől egy vallomás, de abból nem derül ki, hogy azt milyen minőségben tette és az figyelmeztetést egyáltalán nem tartalmaz.

Emellett a nyomozati iratok 16. kötet 111-121. oldalain szerepel nevezett 2010. április 23. napján kelt gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyve is. Ebben elmondta, hogy Romániában ő már kétszer tett elméleti vizsgát sikertelenül. Nagybátyja - A tanú59 - ismert valakit, akinek vannak ismerősei a magyar hivatalnokok körében, utalt arra, hogy ez a személy a tanú98 volt, aki biztosította, hogy jó ismerősei vannak és 3000 euró fejében közbenjárnak. Ő azt hitte, hogy ez a tanfolyam ára. Át is adta a kért iratokat és a 3000 eurót.

Nem kellett tanfolyamra járni, egy hét múlva már meg is kapta a bizonyítványt.

Az elméleti vizsgát a fordító segítségével tette le, aki lefordította a feleleteit.

A rutin és a forgalmi vizsgái is első próbálkozásra sikerültek.

Az oktatót a tanú98 mutatta be.

A rutinvizsgák előtt 2 órát vezetett is Budapesten.

Kétszer utazott Budapestre a tartózkodási engedély megszerzése miatt. Az illetékes hivatalnál a tanú⁹⁸ közbenjárt.

2009 júniusában kapta meg a tanú⁹⁸-tól a vezetői engedélyt, aki még 1700 eurót kért.

A tanú¹⁰⁸ (21. tényállás) vallomását az elsőfokú ítélet szintén nem értékelte.

Nevezett 2010. február 15. napján gyanúsítottként hallgatták meg a Romániában indult büntetőeljárásban (nyom. ir. 15. kötet 141-147. old.).

Vallomásában arról beszélt, hogy a tanú⁵ azt mondta, hogy 850-950 euróért szerez jogosítványt. Ismeri az egyik autósiskola vezetőjét, aki a kapcsolatai révén segít.

400 eurót váltott forintra és azt átadta a tanú⁵-nek, aki odaadta az autósiskola vezetőjének. A tanú⁵ átadott egy KRESZ könyvet, hogy abból készüljön.

Tartózkodási engedélyt kellett szerezni, ezért a tanú⁵ Budapestre mentek és egy férfival ezt elintézte egy bizonyos összegért. Ő sose lakott azon a címen.

Később a tanú⁵-tel elment egy budapesti orvosi rendelőbe, ahol megvizsgálták. Ezúttal is adott forintot a tanú⁵-nek.

Magyarországon nem járt KRESZ tanfolyamra, a vizsga előtt az oktatóval vezetett a pályán és Budapest más részein is.

Az elméleti vizsgán a tolmács két helyes választ jelzett neki és egy „rendőrtől” megkapta a fénymásolt kérdőívet is a helyes válaszokkal.

A gyakorlati vizsgája is sikerült, a tanú⁵-től kapta meg a jogosítványt és ekkor adott neki 950 eurót.

Folytatólagos gyanúsított kihallgatása alkalmával (nyom. ir. 15. kötet 157-167. old.) 2010. február 24. napján azt mondta, hogy 2000 eurót kellett adni a tanú⁵-nek. Az elméleti vizsgára is a tanú⁵ hozta őt át. Itt egy személy adott neki egy kérdőívet. A vizsgán az egyik „rendőr” magyarul felolvasta a kérdéseket. A tolmács csak 2-3 kérdésnél segített. Nem ugyanaz a kérdőív volt, amit korábban kapott.

Egy-két héttel később jött a rutinvizsgára, ahol a tanú⁵ bemutatta őt az oktatónak, akivel 20-30 percet vezetett. A rutinvizsga saját erőből sikerült, az oktatónak nem kellett segítenie.

Egy-két hét múlva volt a forgalmi vizsga, ekkor az oktatóval fél órát vezetett a városban, ezt a vizsgát is önerőből tette le.

Egy héttel később a tartózkodási engedély miatt jött Magyarországra a tanú⁵-tel, aki bemutatott egy férfit, aki ezt intézte. A tanú⁵ mondta, hogy 400 euró az I.r. vádlotté a lakcímre.

Ő nem vett KRESZ vagy vezetési órákat, sose volt magyarországi lakcíme, nem dolgozott itt, itt már azt állította, hogy sosem volt orvosi vizsgálaton.

A tanú⁴⁸ (23. tényállás) vallomásait szintén nem értékelte az elsőfokú bíróság, bár az a tárgyaláson felolvasásra került.

Nevezett a Romániában indult büntetőeljárásban 2010. február 19. napján tett vallomásában (nyom. ir. 15. kötet 175-181. old.) elmondta, hogy 2009. június elején a tanú⁵ mondta, hogy 2000 euróért magyar jogosítványt lehet kapni. Állította, hogy ő egyébként tudott vezetni.

2009. június 15-én a tanú⁵ elkísérte őt Budapesten egy orvosi rendelőbe, ahol megvizsgálták. Ekkor 300 eurót adott a tanú⁵-nek.

Egy hét múlva volt az elméleti vizsga, ekkor újra adott a tanú⁵-nek 200 eurót.

A tanú⁵ bemutatta az iskola vezetőjének, aki egy összeg fejében elkészíti a bizonyítványt és igazolja, hogy elvégezte a tanfolyamot.

Ő nem tanult KRESZ-t és nem is tud magyarul.

Az elméleti vizsga után a tanú⁵ 200 eurót kért a vizsgára, de nem részletezte, hogy az a tolmácsnak kell-e. A tolmács egyébként az ujjával mutatta a helyes választ.

A gyakorlati vizsgára a tanú⁵ 200 eurót kért, hogy odaadja valakinek, hogy átmenjen a vizsgán.

A tanú5 a forgalmi vizsgára 300 eurót kért a vizsgáztatóknak. Miután odaadta a pénzt, sikerült is a vizsga.

A tanú5 400 eurót kért a tartózkodási engedélyre azzal, hogy azt a XIII.r.vádlottnak adja, azt ő intézi.

Folytatólagos gyanúsított kihallgatása során (nyom. ir. 15. kötet 191. old.) arról beszélt, hogy a tanú83 az apósa, ő is a tanú5 révén jutott vezetői engedélyhez. Elmondta, hogy amikor ő a forgalmi vizsgán volt, a tanú83-nak akkor volt a rutinvizsgálója. Egyiküknek sem sikerült.

A tanú4 (24. tényállás) tanúként tett vallomását ismertette az elsőfokú bíróság az ítélet 175. oldal utolsó és 176. oldal 1. bekezdésében. Ugyanakkor rendelkezésre állt a román eljárásban gyanúsítottként tett vallomása is (nyom. ir. 16. kötet 519-525. old.), amit az elsőfokú bíróság az ítélete indoklásában nem szerepeltetett.

Ebben a tanú4 elmondta, hogy 2009 augusztusában találkozott a tanú36 nevű személlyel, akiről tudta, hogy lehetősége van Magyarországon jogosítványt intézni. Tudta, hogy több személyt is elvitt Budapestre és kapcsolatai révén megszerezte nekik a gépjárművezetői engedélyeket. Mondta, hogy ő is szeretne jogosítványt kapni. A tanú36 azt felelte, hogy tud segíteni, mert sok igazgatót ismert Budapesten. 900 eurót kért ezért a szolgáltatásért, megígérte, hogy a jogosítvány legális lesz, nem lesznek problémái.

2009. szeptember 8. vagy 9-én a város9-ben találkoztak. A tanú36 mondta, hogy készítsen 500 eurót és még aznap este elmennek Budapestre. Ott a tanú36 őt és még 3 másik személyt elvitt egy orvosi rendelőbe, ahol vért vettek. A rendelőből a tanú36 elvitte őket egy budapesti autósiskolába, ahol átadta mindannyiukat egy a tanú11 nevű férfinak, aki az iskolának a vezetője volt. A tanú11 500 eurót kért, de nála csak 200 euró volt, azt elvette és adott egy beiratkozási lapot.

Kb. egy héttel később a tanú36 Budapestre mentek az I.r. vádlotthoz, aki mondta, hogy most meglesz az elméleti vizsga és ekkor 250 eurót kért tőle. Az volt a benyomása, hogy az I.r. vádlott elfogja intézni a vizsgáját.

Az elméleti vizsgát ugyanazon a napon tette le. Volt ott egy tolmács és két ügyintéző. A tolmács lefordította az egyik ügyintéző által feltett kérdéseket és meg is mondta a helyes válaszokat, majd a végén közölték, hogy átment.

Egy újabb hét múlva az I.r. vádlott szervezésében megjelent a rutinvizsgán, ahová ugyancsak a tanú36 vitte el őt gépkocsival. Egy pálya egy Budapest melletti helységben volt, ahol az I.r. vádlott és egy V nevű oktató várta őket. Egy férfi jelenlétében vizsgázott le, akiről úgy tudta, hogy rendőr és néhány perc múlva közölték vele, hogy átment.

Ő Budapesten nem vett vezetési órákat, de tudott vezetni, mert odahaza már gyakorolt.

Egy héttel később letette a forgalmi vizsgát is.

A vizsga napján elment az autósiskolába, ott találkozott a tanú36-tal, aki miután beszélt az oktatóval és a vizsgáztató rendőrrel azt mondta, hogy most le fog vizsgázni. Ez a vizsgálója nem sikerült, de kapott egy új időpontot 7 nappal későbbre és akkor már átment.

Négy nap múlva ismét elvitte a tanú36 Budapestre, hogy megkapja a tartózkodási engedélyt. Egy intézménybe vitte, ahol a tanú36 ismerte az ügyintézőket és még aznap megkapta a regisztrációs igazolást. Hogy megkapja ezt az iratot, a tanú36 bemutatta az intézmény vezetőjének, akit szintén tanú11-nek hívtak és akinek átadott 300 eurót. Hivatalosan ő sosem dolgozott Magyarországon és a lakhelye sem volt itt. A vezetői engedélyt személyesen vette át.

Kijelentette, hogy nem érti és nem beszél a magyar nyelvet.

A tanú58 (25. tényállás) vallomásának értékelése az elsőfokú ítélet 179. oldal 4-5. bekezdésében található, de az nevezettnek a román eljárásban 2010. február 15-én gyanúsítottként tett vallomása (nyom. ir. 15. kötet 517-519. old.) alapján kiegészítésre szorul.

Elmondta, hogy ő nem járt iskolába és neki tanú6 mutatta meg, hogy írja le a nevét, anyja nevét, születési helyét. A vizsgán a tolmács mondta, hogy a tollal fog segíteni.

A vizsga előtt a tanú6 kért 300 eurót egy tanú11 nevű személynek. Azt nem tudta, hogy a tolmács kapott-e pénzt.

A rutinvizsga előtt a tanú6 bemutatta az oktátónak, aki 350 eurót kért, hogy segítsen átmenni. Mondta, hogy egy részét átadja a vizsgáztató „rendőrnek”. Ő odaadta ezt a pénzt és át is ment a vizsgán.

A forgalmi vizsga előtt ugyanaz az oktató megint 350 eurót kért, de nála csak 300 euró volt azt adta oda. Az oktató elégedetlen volt, nem is sikerült a vizsga, mert nem segített. Másodszorra már odaadta a 350 eurót, ekkor segített és ő átment. Ezen a vizsgán egy másik „rendőr” volt. Azt nem tudta, hogy ő kapott-e a pénzből.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a tanú58 2009. szeptembertől novemberig a román hatóság által rendelkezésre bocsátott iratok szerint még többször meghallgatták, de ezekből a jegyzőkönyvekből nem derül ki, hogy milyen minőségben és a jegyzőkönyvek semmilyen figyelmeztetést nem tartalmaznak.

Ugyanehhez a vádponthoz kapcsolódik a román eljárásban gyanúsítottként meghallgatott a tanú71 vallomása is (2010. február 15. gyanúsítottai vallomás, nyom. ir. 15. kötet 503. old.).

Nevezett a tanú71 anyja. Elmondta az ügyel kapcsolatban, hogy ő kereste meg tanú6-t, hogy az írni-olvasni nem tudó fia kaphatna-e jogosítványt. A tanú6 mondta, hogy nem probléma, vannak kapcsolatai, le tudja fizetni a magyar ügyintézőket. Ekkor 300 euró előleget adott neki. Beszámolt arról is, hogy fiát a tanú6 és a tanú5 is többször vitte Magyarországra és fia sikeresen letette a vizsgákat, megszerezte a jogosítványt. A fia 2500 eurót fizetett, plusz még 500 eurót költött az utazásra.

A tanú24 (27. tényállás) vallomását az elsőfokú bíróság ítélete nem értékelte, bár az felolvasásra került. Nevezett a Romániában indult büntetőeljárásban 2010. február 22-én gyanúsítottként tett vallomást (nyom. ir. 15. kötet 195-203. old.).

Ebben elmondta, hogy Romániában már ötször vizsgázott sikertelenül. 2009-ben a tanú6 ajánlotta, hogy 2000 euróért segít magyar jogosítványt szerezni.

2009 telén Budapestre mentek egy orvosi rendelőbe, ahol az orvos a szívét meghallgatta, de más vizsgálat nem volt.

A 2000 euró az autósiskola kifizetésére kellett.

Az elméleti vizsga előtt megkereste a tolmács és mondta, hogy minden rendben lesz.

Állítása szerint anélkül vizsgázott le, hogy a tolmács vagy a „rendőrök” segítettek volna.

A rutinvizsga előtt az oktatóval vezetett kb. 30 percet. Saját erőből tette le a vizsgát.

A forgalmi vizsga előtt 30 percig gyakoroltak a városban.

A vizsga nem sikerült. Egy-két héttel később viszont már igen, mert állítása szerint ő tud vezetni.

Elmondta, hogy nem tud magyarul, nem vett részt KRESZ vagy vezetési órákon, nem dolgozott Magyarországon és nem is lakott itt.

Azt nem tudta, hogy a tanú6 adott-e pénzt oktátóknak, rendőröknek, tolmácsnak, csak azt mondta neki, hogy pénzt kell adni az autósiskola vezetőjének.

A tanú37 (28. tényállás) vallomását az elsőfokú bíróság az ítéletében - a felolvasás ellenére - nem értékelte. Nevezett a román büntetőeljárásban 2010. február 23. napján gyanúsítottként hallgatták meg (nyom. ir. 16. kötet 447-453. old.).

Vallomásában elmondta, hogy az elmúlt 4 évben többször sikertelenül vizsgázott Romániában. 2009 nyarán beszélt a XI.r. vádlottal, akinek vannak ismerősei a vezetői engedélyt kibocsátó magyar

ügyintézőknél. Ígérte, hogy 1600 euró fejében segít. Októberben fel is vitte őt Budapestre, átadta az autósiskola igazgatójának, az I.r. vádlottnak. 200 eurót adott a tanú98-nak, aki azt mondta, hogy az I.r. vádlottnak kell.

Még aznap letette az elméleti vizsgát és állította, hogy nem segítették a kérdőív kitöltésénél.

2-3 hét múlva a XI.r. vádlott egy Budapest melletti helyre vitte másik három személlyel együtt, ekkor 200 eurót adott át a XI.r.vádlott fiának, mondván azt oda kell adni az ügyintézőnek, akivel vezetni fog. Sikerült ez a vizsgája.

7 nap múlva volt a forgalmi vizsga Budapesten, ezért 350 eurót adott a XI.r. vádlott fiának. Ennyit kért az ügyintézőknek, akikkel vizsgázni fog, hogy a vizsga sikerüljön.

Nem látta, hogy kinek adta tovább a pénzt.

Állította, hogy ő egy vezetési órát sem vett.

Novemberben a a XI.r. vádlott Budapestre vitte, hogy megkapja a tartózkodási engedélyt, még aznap meg is kapta a regisztrációs igazolást. Ezért 450 eurót fizetett a XI.r. vádlottnak. Néhány nap múlva a XI.r. vádlott elhozta a lakcímkártyát. Állította, hogy ő sosem lakott Magyarországon.

A tanú73 (32. tényállás) elsőfokú bírósági eljárásban egyébként felolvasott vallomását sem értékelte az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában.

Nevezettet a román büntetőeljárás során 2010. február 15-én gyanúsítottként hallgatták meg (nyom.ir. 15. kötet 125-131. old.).

Elmondta, hogy felajánlották neki, hogy Magyarországon könnyebb jogsit szerezni, ezért 1500 eurót kértek. 2009 novemberében a tanú5-tel jött fel Budapestre. Elmentek egy autósiskolába, bemutatták neki annak a főnökét. Ő foglalkozik a szükséges akták összeállításával. A főnök azt mondta, hogy 2 hét múlva jelenjen meg az elméleti vizsgán.

A kérdőívet tolmács fordította, ő egyedül felelt a kérdésekre, a vizsgája csak másodszorra sikerült, de akkor sem segített senki.

A rutin és forgalmi vizsgája is másodszorra sikerült.

Az autósiskolában nem járt elméleti órákra.

A tartózkodási engedélyben szereplő címet nem is ismeri, munkahelye nincs, orvosnál nem volt.

A tanú104 (33. tényállás) vallomását sem értékelte az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában, annak ellenére, hogy azt a tárgyalás anyagává tette felolvasással.

Nevezettet a román büntetőeljárás során 2010. február 18. napján gyanúsítottként hallgatták meg (nyom. ir. 16. kötet 305-309. old.).

Vallomásában elmondta, hogy 2009. december elején ismerkedett meg a XI. vádlottal, akinek vannak ismerősei a jogosítványt kiállító hivatalnokok körében. Ismeri az egyik budapesti autósiskola vezetőjét is, ahol 800 eurót kell fizetni.

Felmentek Budapestre, ahol a XI.r. vádlott bemutatta őt a tanú11 nevű igazgatónak, aki bekísérte egy terembe és a tolmács segítségével kitöltöttek egy kérdőívet. Ezzel átment a vizsgán. Ekkor 300 eurót adott az I.r. vádlottnak.

2010 januárjában ismét Budapestre utazott, az I.r. vádlott elvitte egy Budapest melletti helységbe, ahol letette a rutinvizsgát. Jobb oldalán egy rendőr ült, a hátsó ülésen egy románul beszélő oktató.

Ekkor 400 eurót adott az I.r. vádlottnak.

Egy-két hét múlva újra Budapestre utazott, ekkor letette a forgalmi vizsgát. Ugyanaz a románul beszélő oktató és civil ruhás „rendőr” volt velük. A sikeres vizsga után átadta az I.r. vádlottnak az eurót.

Hét nap múlva a XI.r. vádlott bemutatta őt tanú106-nak, aki elkísérte egy intézménybe, ahol elkészítették a tartózkodási engedélyt. 400 eurót adott ekkor a tanú106-nak.

A vezetői engedély átvételére már nem került sor.

A tanú⁷⁴ (34. tényállás) vallomását az elsőfokú ítélet - ismertetés ellenére - nem értékelte, nem mutatta be.

Nevezettet a Romániában indult büntetőeljárás során 2010. február 15. napján gyanúsítottként hallgatták meg (nyom. ir. 14. kötet 413-417. old.).

E vallomásában először is kijelentette, hogy nem ért egyet az ellene felhozott vádakkal. Elmondása szerint a tanú⁵, azaz a tanú⁵ elmagyarázta hogyan járhat a magyar autósiskolába, de nem említette, hogy tartózkodási engedéllyel is kell rendelkeznie ahhoz, hogy jogosítványt kapjon. A tanú⁵ azt is mondta, hogy az autósiskola az orvosi vizsgálatokkal és utazással együtt kb. 100.000 forintba kerülne. Ő ebbe beleegyezett.

2010 januárjában a tanú⁵-tel volt Budapesten, hogy beiratkozzon az autósiskolába, ekkor találkoztak az I.r. vádlottal az autósiskola vezetőjével.

Állította, hogy nem volt orvosi vizsgálaton Budapesten, azt valószínűleg a tanú⁵ intézte el neki.

Az autósiskolában találkozott az I.r. vádlottal, aki megígérte, hogy segít. Az I.r. vádlott bevitte a vizsgára, megmutatott egy kérdőívet, megkérdezte letudja-e írni a nevét és a szülei nevét. Ezt saját kezűleg ráírta a kérdőívre, mire kijelentette, hogy sikerült a vizsgája. Még aznap visszamentek Romániába, mivel elvégezte a sofőriskolát.

Elmondta, hogy csak nagyon keveset tud magyarul, nem tud magyarul írni-olvasni.

A tanú⁵ megígérte, hogy segít elvégezni a sofőriskolát, de nem említette, hogy kinek adja a pénzt, kik fognak segíteni, hogy jogosítványt szerezzen.

Nem tudott semmit arról, hogy letelepedési engedélyre is szüksége lett volna Magyarországon.

Állította, hogy 2010. január 29. napja óta nem is ment vissza Budapestre, hogy letegye a rutin és forgalmi vizsgákat, mert beteg volt. Elmondta, hogy a mai napig sem szerzett jogosítványt és nem adott több pénzt a tanú⁵-nek.

A 2010. február 23-i gyanúsítotti vallomásában (nyom. ir. 14. kötet 423-429. old.) elmondta, hogy 2008 őszén ismerkedett meg a tanú⁵-tel és a tanú⁶-tal, ő úgy tudta, hogy ezek ketten magyar jogosítványok megszerzésével foglalkoznak. 2000 euróért Magyarországon segítenek elvégezni a sofőriskolát, elintézik az orvosi vizsgálatokat, a jogosítványhoz szükséges vizsgát, mert elmondásuk szerint több olyan személyt ismernek, aki segít jogosítványt szerezni. Neki akkor nem volt pénze, de 2009 őszén ők ketten megint megjelentek, hogy olyan személyeket keressenek, akik magyar jogosítványt szerettek volna szerezni. Ő ebben az időben többektől is hallotta, hogy több személynek is segítettek B kategóriás jogosítványt szerezni. Végül elfogadta a tanú⁵ és a tanú⁶ ajánlatát, hogy 2000 euró fejében magyarországi ismerőseik révén segítenek megszerezni a B kategóriás jogosítványt.

Megállapodtak, hogy 2000 eurót fokozatosan adja majd át nekik.

2009 decemberében átadott a tanú⁵ 400 eurót, hogy tegye be őt az orvosi vizsgálatra és a sofőriskolába.

2010. január elején a tanú⁵-tel Budapestre mentek, ahol egy orvosi rendelőben megtörtént az orvosi vizsgálat és alkalmasnak ítélték. A gépkocsit ekkor a tanú⁷⁵ vezette. Mielőtt Budapestre mentek volna, még adott a tanú⁵-nek 200 eurót, vagyis összesen 600 eurót, amiről ő azt állította, hogy továbbadja a sofőriskolának és az orvosi vizsgálatra. Csak a sofőriskola vezetőjét az I.r. vádlott említette név szerint. Egy héttel az orvosi vizsgálat után a tanú⁵-tel és a tanú⁷⁵-tel ismét Budapestre mentek, ahol őt bemutatták az autósiskola vezetőjének, az I.r. vádlottnak, aki több nyomtatványt is aláíratott vele, majd másnap letette az elméleti vizsgát, ahol adtak egy kérdőívet, amiből meg kellett tanulnia a válaszokat és a vizsgán egy tolmács jelezte a helyes válaszokat. Egy golyóstoll

segítségével mutatta a helyes válaszokat, úgy hogy ha függőlegesen tartotta a válasz jó, ha vízszintesen akkor rossz volt.

Elmondta, hogy nem beszél magyarul és nem is tanulta meg a magyar közlekedési szabályokat. A vizsgát az I.r. vádlott és a tolmács segítségével tette le.

Megjegyezte, hogy a tanú5 elmagyarázta, hogy a pénz egy részét az I.r. vádlottnak és annak a tolmácsnak kell adni, aki segített a vizsgán, de azt nem látta, amikor a tanú5 odaadta nekik a pénzt.

Miután sikerült az elméleti vizsga, adott még a tanú5-nek 300 eurót, tehát összesen 900 eurót. Megbeszélte vele, hogy beteszi a rutin és forgalmi vizsgákra, de csak akkor, ha majd lesz pénze. Ezt követően már nem járt többet Magyarországon, mert beteg volt és pénze sem volt a jogosítványra.

Elmondta, hogy nem kapott jogosítványt és a megbeszélte 2000 euróból is csak 900 eurót adott át a tanú5-nek és a tanú6-nak.

Elmondta azt is, hogy sofőriskolában nem vett részt a magyar tanfolyamokon.

Az ügyészség számtalan tényállási pont tekintetében ajánlotta fel bizonyítékként a tanú6 vallomását és az elsőfokú bíróság is 23 tényállás vonatkozásában hivatkozott rá bizonyítékként.

A tanú6 a román büntetőeljárásban tett vallomását az elsőfokú ítélet 176. oldal utolsó és 177. oldal 1. bekezdésében mutatta be, de a vallomás ismertetése nélkülözte az egyes személyekre, meghatározott cselekményekre vonatkozó konkrétumokat, így e vallomás bemutatása is jelentős kiegészítésre szorult a másodfokú bíróság részéről.

A tanú6-t a román büntetőeljárásban többször is meghallgatták gyanúsítottként. Ezek a vallomások a nyomozati iratok 15. kötet 369- 447. oldalain olvashatók.

A 2010. február 22. napján tett gyanúsítottai vallomásában nevezett elmondta, hogy közel egy éve a tanú5 mondta neki, hogy ő Magyarországon járt autósiskolába és ott szerezte meg a jogosítványát, és ebben az országban az nem olyan nehéz, mert nem kérnek igazolást, hogy megvan-e a minimum 4 osztály. A tanú5 elmondta azt is, hogy az iskola igazgatója az I.r. vádlott javasolta, hogy szerezzen klienseket Romániából, hozza fel őket Magyarországra, hogy itt szerezzék meg a jogosítványukat. Kezdetben nem mondta meg, hogy minden vizsgázó után részesedést kap. Egyetértett azzal, hogy ő is beszáll az üzletbe, hogy segítsen a megyei roma származásúaknak.

Amikor az első klienseket vitte az autósiskolába akkor derült ki, hogy ő is részesedést kap a pénzből.

Az iskola költségként 1.000-1.500 eurót számolt fel.

Az első alkalommal, amikor klienseket vitt, megtudta az igazgatótól, hogy azokat a vizsgázókat, akik nem tudnak írni-olvasni, vagy kevés ismerettel rendelkeznek a közlekedési törvényről, azokat egy tolmács fogja segíteni az elméleti vizsgán.

A gyakorlati vizsgák esetén nem állította biztosan, hogy a vizsgázók segítve lettek volna. meg volt győződve, hogy a többségüknek megvolt a kellő ügyessége, hogy elvezessenek egy személygépkocsit.

A tartózkodási engedélyről az I.r. vádlott elmondta, hogy van két embere, az I.r. vádlott és Z, akiket be is mutatta neki. Ők állították össze a szükséges dokumentumokat a jogosítvány megszerzése érdekében.

Elmondta, hogy ő 2009 júliusában kezdett együtt dolgozni a tanú5-tel és sok roma származású személyt toborzott, hogy Magyarországon szerezzék meg a jogosítványt.

Azoknak, akiket ő szervezett be, elmondta, hogy vannak Magyarországon olyan embereik, akik fognak tudni segíteni az elméleti-és gyakorlati vizsgákon, mivel ezek addig nem voltak hajlandók pénzt adni, amíg nem voltak biztosak abban, hogy megkapják a jogosítványukat. Elmondta nekik azt is, hogy ez 1.500-2.000 euróba fog kerülni, de ezt nem kell egyben odaadni, hanem részletekben, jelezve, hogy mikor mennyibe kerülnek a vizsgák.

A szükséges orvosi vizsgálatokra város10-be mentek és nem adtak pénzt az orvosnak a vizsgálatért.

Elmondta, hogy az elméleti vizsgákon az ügyfeleket tolmácsok segítették. Az egyiküket éppen I.r. vádlotként jelölte meg, a többi tolmács nevére nem emlékezett. A vizsga előtt az iskola vezetője hátrahagyott néhány kérdőívet, amiket ő és a tanú5 is elmagyarázott a vizsgázóknak, mielőtt bementek volna az elméleti vizsgára.

Az elméleti vizsga alatt a tolmácsok segítettek azokban a kérdésekben, ahol a vizsgázó nem tudta a választ. Néhány esetben a vizsgák előtt megegyeztek bizonyos jelzésekben. A tolmácsoknak 50-100 eurót adtak. Voltak esetek, amikor az ügyfél egyenesen a tolmácsnak adta a pénzt.

Ha a vizsgázó nem ment át az elméleti vagy a gyakorlati vizsgán, akkor azt állították, hogy azért, mert nem adtak elég pénzt.

Amikor az ügyfelek nem adtak pénzt azért, hogy átengedjék őket a vizsgákon, akkor megbuktatták őket, és csak azután engedték át, miután kifizették a megfelelő összeget, azaz 100-300 eurót.

A lakcímkártyák megszerzésével nem ő foglalkozott, a tanú5 jobban ismerte azokat a magyar állampolgárokat, akik ezen okmányok megszerzésével foglalkoztak.

Állítása szerint a tanú53-t (14. tényállás) a tanú5 vitte, a tanú65-t (9. tényállás) és fiát (18. tényállás) ő is és a tanú5 is fuvarozta.

A tanú24 (27. tényállás) azt mondta, hogy ő is neki és a tanú5-nek köszönheti Magyarországon a jogosítványát.

Ugyanezt állította a tanú48-ról (23. tényállás), a tanú46-ról (10. tényállás), a tanú47-ről (11. tényállás), a tanú74-ről (34. tényállás), a tanú79-ről (39., 41. és 43. tényállás). Ugyanilyen helyzetben voltak a tanú108, a tanú78 (17. tényállás), a tanú81 (8. tényállás) és a tanú102 (5. tényállás) is, akiket a tanú5 hozott.

A tanú107 nem emlékezett. A tanú109 (39., 41., 42.,43. tényállás) a tanú82 hozta el hozzájuk, és őt a tanú5 és ő is kivitték Magyarországra.

A fenti személyekkel kapcsolatban megjegyezte, hogy nem volt végig velük és egy részük meghosszabbította az autósiskola elvégzését, mert nem volt pénzüik.

A tanú49 (25. tényállás) azt mondta, hogy tőle is elkérte az 1.500-2.000 eurót, hogy megszerzik neki a jogosítványt. A tanú5 és ő is segítettek neki megszerezni a jogosítványt.

A tanú83 (3. tényállás) azt állította, hogy ő utaztatta ki Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzen. A tanú110 (39, 41,42. tényállás) a tanú5-tel együtt utaztatták. a tanú86 (39. és 41. tényállás), a tanú84 (7. tényállás), a tanú85 (39. tényállás) 1.500-2.000 eurót fizettek neki.

A tanú48 (23. tényállás) a tanú5 segítségével szerzett jogosítványt, ugyanúgy mint a többiek.

A tanú73 (32. tényállás), a tanú110 (39. tényállás) és a veje a tanú5 egyik rokona - a tanú87 - segítségével szerezték meg a jogosítványukat.

Mindegyik kliens esetében 100-300 euróban állapodtak meg.

A 2010. március 14. vallomásában arról beszélt, hogy a tanú65 (9. tényállás) felkereste és megkérte, hogy segítsen magyar jogosítványt szerezni. Az ő esetében is ugyanaz a folyamat zajlott le, mint a többiekénél. Ő és a tanú5 is vitte a tanú65-t Magyarországra. A rokonával, a tanú66-tal (6. tényállás) ment, aki szintén jogosítványt akart szerezni.

A tanú88 is beszélt (39. tényállás), aki a tanú82 révén került hozzá. Tudott arról, hogy Budapestre vitték, a pénzt pedig a tanú82-nek és a tanú5-nek adta. Később eljött hozzá, hogy vigye el a debreceni autósiskolába, mert a budapesti túl messze volt. Elmondta, hogy addig 6-700 eurót fizetett.

A 2010. március 16-i vallomásában azt mondta, hogy 2008 teléig 4 személynek segített jogosítványt szerezni Magyarországon a tanú89-nek (4. tényállás), a tanú83-nak (3. tényállás), a tanú84-nek (7. tényállás), valamint egy V nevű alaknak.

Őket személyesen vitte Budapestre. Mindegyiktől 1.500-1.600 eurót kapott, melyből 400 eurót a lakcím miatt fizettek egy tanú11 nevű román állampolgárnak, 1.000 eurót átadott I.r. vádlottnak az autósiskolaért, 100-200 euró pedig nála maradt. A tolmács segített a fenti említett 4 személynek, hogy átmenjenek a szóbeli vizsgán. A vizsga előtt I.r. vádlott a tolmáccsal együtt odajött a kocsijukhoz, átadta a kérdőívet a vizsgára készülő személynek, a tolmács lefordította neki a kérdéseket és jelezte a helyes válaszokat, de ő is segített a feladatok megoldásában. Ez a négy személy 2008 telén kapta meg a magyar jogosítványt.

2009 januárjától augusztusig nem foglalkozott magyar jogosítványokkal, akkor a tanú5 foglalkozott ezzel.

Emlékezett még a tanú26 (13. tényállás), és fivérére a tanú90-re (39. tényállás), akiket szintén magyar jogosítvány megszerzése miatt vitt Budapestre. nekik 2.000 eurót kellett fizetniük. Egyikük elmondta, hogy Romániában többször is próbált jogosítványt szerezni, de nem sikerült az elméleti vizsgája. nekik elmondta, hogy a szóbeli vizsgán a tolmács segíteni fog a kérdések megválaszolásában, megmondja a helyes válaszokat.

Az I.r. vádlottal folytatott beszélgetéséből tudta, hogy az iskola a következő politikát követi: az ügyfél fizetett, a tolmács segített átmenni az elméleti vizsgán. Az I.r. vádlott elmondta azt is, hogy a rutin-és forgalmi vizsgákon az oktatók is segítik a vizsgázókat.

A két fivér apja a tanú26 is csatlakozott hozzájuk és Budapesten bemutatta őket az I.r. vádlottnak. Az egyik testvér a jelenlétében adott az I.r. vádlottnak 2-300 eurót, míg a bátyja nem adott semmi pénzt.

A tanú26 is letette a három vizsgát, mivel mind az elméleti, mind a rutin-és forgalmi vizsgán kapott segítséget. A tanú90 is adott 100-200 eurót az I.r. vádlottnak, de már nem vett részt a vizsgákon és nem kapta meg a jogosítványt.

A tanú79 (39., 41., 43. tényállás) annyit mondott, hogy ő részt vett az elméleti vizsgán és a rutinon is, de később visszalépett. Őt a tanú5-tel együtt vitte, és tudja, hogy 3-400 eurót adott az iskolában.

A tanú112 (39., 41., 42., 43. tényállás) a tanú87-tel (15. tényállás?) együtt végezte el az autósiskolát. A tanú110 (6. tényállás) úgy szerzett jogosítványt Magyarországon, hogy ő és a tanú5 vitte oda, kb. 2.000 eurót adott több részletben, melyből 400 euró az I.r. vádlotthoz került a lakcímre, 1.200 eurót az autósiskolának fizetett, az I.r. vádlottnak, 100 eurót fizetett a tolmácsnak, 100 eurót adott az oktátónak, aki a rutinvizsgát vezette és 200 eurót a forgalmi vizsgát vezető oktató kapott. Neki és a tanú5-nek fejenként 200 eurót adott.

A tanú48 (23. tényállás) rajta és a tanú5-n keresztül jutott magyar jogosítványhoz, de azt nem tudta, hogy mennyit fizetett. 2008 végén kezdte el az autósiskolát és 2009-ben kapta meg a jogosítványt.

A tanú95 (39. tényállás) és a tanú68 (39., 41., 43. tényállás) a tanú5 vitte Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzenek. Nem tudta, hogy ők mennyit fizettek, mert ő nem kapott belőle.

A tanú111 nagyobbik fia (39. tényállás) is a tanú5 révén szerzett jogosítványt, de nem tudta, hogy mennyit fizetett érte.

A tanú91 (39. tényállás) elmondta, hogy a tanú5 segített volna neki megszerezni a jogosítványt, beíratta az autósiskolába, de nem jelent meg egy vizsgán sem. 2010. január elején telefonon beszélt vele, és akkor megtudta, hogy 600 eurót adott a tanú5-nek.

A tanú23 (26. tényállás) is elmagyarázta, hogyan lehet magyar jogosítványt szerezni, fel is íratta elméleti vizsgára. Akkor adott nekik 500 eurót, hogy beiratkozzon az autósiskolába, amit ő a jelenlétében át is adott az I.r. vádlottnak. A vizsga előtt az I.r. vádlott hozott neki 2-3 kérdőívet, ami megmutatott a tanú23-nak és elmagyarázta a tartalmukat, mert nem tudott magyarul. Mivel már nem volt pénze a tolmácsra, nem sikerült a vizsgája, és rájött, hogy mi lehet ennek az oka. Újra felíratta vizsgára és a megbeszélte napon megint Budapestre jöttek. I.r. vádlott most is hozott 2-3 kérdőívet, de ezúttal sem sikerült az elméleti vizsga, mert nem adott pénzt a tolmácsnak. Harmadszor is felíratta őt vizsgára és a vizsga előtt ő adott 50-100 eurót a tanú23-nak, hogy adja a tolmácsnak, mert ő segíthet, hogy sikerüljön. A jelenlétében adta oda a pénzt a tolmácsnak és sikerült is a vizsgája. A következő időszakban beíraták rutin-és forgalmi vizsgákra, melyek saját erőből sikerültek neki. Ennek ellenére nem kapta meg a jogosítványt, mert nem adott több pénzt az iskolának, sem a laccímre.

A tanú38 (29. tényállás?) a tanú5-tel együtt vitte Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzen. 400 eurót kapott tőle, melyet az I.r. vádlottnak adott. Ezt követően beszél még vallomásában a tanú113, a tanú127, de őket a város11-i autósiskolához kötötte, akivel szintén megállapodott minden ügyfél után, vizsgák után kap 100-200 eurót. Itt említi a tanú92 és a tanú77, a tanú93, a tanú70.

A 2010. március 17-i gyanúsítottai vallomásában elmondta, hogy az I.r. vádlott autósiskolájának oktatói a Magyarországra vitt ügyfelek többségével a gyakorlati vizsgák reggelén végig vezettek a rutinpályán. Akik nem tudtak jól vezetni a vizsgák előtt 1-2 napig elvitték, hogy megtanuljanak. Az odavitt ügyfelek nem végezték el a magyar KRESZ tanfolyamot.

A tanú94 (17. tényállás?) elképzelhető, hogy a tanú5-nél látta, de nem beszélt vele.

A tanú109 (39., 41., 41., 43. tényállás) a tanú82 hozta és megkapta a magyar jogosítványt.

A tanú107 (39. tényállás) a tanú5 hozta Magyarországra I.r. vádlott iskolájába. Ő csak egy alkalommal volt vele az elméleti vizsgáján, ami nem sikerült neki, mert semmit nem tudott a KRESZ-ről.

A tanú95 (39. tényállás) a tanú5-tel ment Magyarországra az autósiskolába.

A tanú72 (39. tényállás) és a tanú55 (39., 41., 45. tényállás) nem emlékezett.

A tanú80-t (29. tényállás?) a tanú5 vitte Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzen, de emlékezete szerint nem kapta meg, mert nem volt pénze.

A tanú61-t (39. tényállás) nem ő vitte Magyarországra.

Ugyanezt állította a tanú96-ról (39., 41., 42., 44. tényállás) is.

A tanú97-t (41., 42. tényállás) is a tanú5 vitte.

A tanú107-t (39. tényállás) ő is és a tanú5 vitte Magyarországra, de leginkább a tanú5 foglalkozott vele.

A tanú79-t (39., 41., 43. tényállás) ő is és tanú5 is vitték Magyarországra, de a pénzt tanú5-nek adta.

A tanú68 (39., 41. 43. tényállás) fényképről felismerte és elmondta, hogy őt a tanú5 vitte Magyarországra a jogosítvány végett.

Ugyanígy a tanú69 (39. tényállás) is.

A Marghita környéki helyi közösségben köztudott volt, hogy egy bizonyos pénzösszegért meg lehet szerezni a magyar jogosítványt, akkor is, ha az illető személyek nem ismerték a KRESZ-t és vezetni sem tudtak.

Elmondta, hogy ő összesen kb. 2000-2500 eurót kapott, a többit a tanú5 és pl. az I.r. vádlott, aki a tartózkodási engedéllyel foglalkozott, az I.r. vádlott, az autósiskola vezetője és kapta meg. A cselekménybe bevont tolmácsok között is volt egy I.r. vádlott, aki 30-35 év körüli volt és egy 50 év körüli személy is.

A 2010. április 12-i vallomásában elmondta, hogy 2009 szeptemberében, amikor visszatért a Roma közösségbe többen is megkérték, kísérje el őket Magyarországra, hogy ne csapják be őket és biztosan megkapják a jogosítványukat. Tudták, hogy korábban, 2008-ban másoknak is segített magyar jogosítványt szerezni.

Megállapodott a tanú5-tel, hogy az illetők anyagi helyzetétől függően 1500-2000 eurót kérnek a jogosítványokért. Mindegyikükkel elbeszélgettek és megegyeztek, hogy mennyit kell fizetni. A pénz nagy részét a tanú5 gyűjtötte be.

A pénzből 1000-1200 eurót átadott az I.r. vádlottnak az autósiskola vezetőjének, 400 eurót Z vagy az I.r. vádlott kapott a lakcímért, 50 eurót adtak a tolmácsnak, aki segített az ügyfeleknek az elméleti vizsgán, 100-150 euró az oktatót illette, amiért segített a rutinvizsgán és 200 eurót a forgalmi vizsgát felügyelő oktatónak. Minden ügyfél után 100-300 euró maradt meg neki, amit elosztott a tanú5-tel. 2008 telén, majd 2009 szeptemberétől 15-20 személyt vitt Magyarországra jogosítványszerzés céljából.

A tanú5 gyanúsítottként tett felolvasott vallomását az elsőfokú bíróság ugyancsak több tényállási pont tekintetében használta fel bizonyítékként, de az ítélet 176. oldal 4-6. bekezdéseiben leírt vallomás ismertetés hiányos, konkrét személyeket terhelő adatokat sok esetben nem tartalmaz.

A 2010. február 15-i gyanúsítottai vallomásában (nyom. ir. 15. kötet 453-459. old.) arról számolt be, hogy kb. 2 évvel ezelőtt Magyarországon részt vett I.r. vádlott autósiskolájának a tanfolyamán és ekkor az iskola vezetője megkérte, hogy vigyen neki ügyfeleket. Magyarországon könnyebb volt elvégezni az iskolát. 100-300 eurós részesedést ajánlott.

2009. júliustól decemberig 10-15 ügyfelet vitt Magyarországra, akik meg akarták szerezni a magyar jogosítványt. A 2.000 eurós összegben benne volt az autósiskola ára, az orvosi vizsgálat, a tolmács, a KRESZ oktató, valamint a tartózkodási és munkavállalási engedélyek.

Ő nem ígért olyat, hogy a magyar hatóságok körében szerzett ismerősei révén csalással jogosítványt intéz nekik. Vagyis, hogy a vizsgáztatók segítenek az elméleti és gyakorlati vizsgájukon.

Állította, hogy ebben az üzletben a tanú6 javaslatára kezdett dolgozni. A tanú6 se ígért olyat, hogy jogosítványokkal foglalkozó ismerősei révén segít nekik.

A két fedett nyomozótól (30., 31. tényállás) az autósiskola nevében kértek pénzt, amit a vizsgáztatóknak, az elméleti vizsgán résztvevő tolmácsnak, valamint a rutin és forgalmi vizsgáztatóinak adtak. Állította, hogy a gyanúsításban megjelölt többi személynek sem a maga, sem az I.r. vádlott nevében nem kért pénzt, a tolmács, valamint a vizsgáztató személyek részére.

Mielőtt a vizsgázók bementek az elméleti vizsgákra, az I.r. vádlott átadta a kérdéseket és válaszokat tartalmazó lap fénymásolatát, amelyeket a vizsgán kellett, hogy megoldjanak.

Az ügyfelek Magyarországra szállítására a tanú116 segítségét kérte, személyenként 100 lejért.

A tanú²⁶ (41., 42., 44. tényállás) azt mondta, hogy ő többé-kevésbé törvényesen tett szert a magyar jogosítványra. Az apja - a tanú¹⁷ - kereste fel és adta át a pénzt.

A tanú⁶⁵ apja volt az, aki beszélt tanú⁶-tal, ő a pénzt egyenesen az I.r. vádlottnak adta oda. Ő és a tanú⁶ 100 eurót kértek a tanú¹¹⁸-tól (30. tényállás), hogy ne menjen Magyarországra orvosi vizsgálatra. Az orvosi papírok hamisak.

A 2010. február 15-i vallomásában (nyom. ir. 15. kötet 469. old.) teljes mértékben fenntartotta gyanúsítottai vallomását.

A 2010. március 17-i kihallgatásakor (nyom. ir. 15. kötet 487-497. old.) arról beszélt, hogy 2008-ban több romántól is hallotta, hogy hivatalosan 1700 euró fejében jogosítványt szerezhetne az I.r. vádlott iskolájában (I. r. vádlott) Ő fel is vette a kapcsolatot vele és megígérte, hogy megszerzi neki a jogosítványt, mert aki az iskolájában járt tanfolyamra mind megkapták. Mondta, ha rövidebb idő alatt akarja megszerezni, akkor többbe kerül.

Az elején 1000 eurót mondtak. Nem kapott számlát az átadott pénz után. Délután 3-4 órás vezetési tanfolyamra járt. Sosem járt KRESZ tanfolyamra.

Az I.r. vádlott 100 %-ra ígérte, hogy elintézi neki a jogosítványt.

Miután megkapta a jogosítványt, unokaöccse a tanú¹⁰² (5. tényállás) és az apja is elment az I.r. vádlotthoz, hogy jogosítványt szerezzenek.

A vezetési tanfolyamot a a XI.r. vádlottal csinálta, aki román állampolgár, de Budapesten dolgozik. Kb. 10 vezetési órát vett, de előtte is tudott vezetni. A magyar KRESZ-t nem ismerte. 4 óra rutinvezetést vett.

Az elméleti vizsgát XIII.r. vádlott tolmáccsal tette le. A teremben a tolmács két rendőr és ő volt jelen. Vizsga előtt az I.r. vádlott odaadta a vizsgán megoldandó kérdőív fénymásolatát. A tolmács nem segített a vizsgán.

Miután kijött az elméleti vizsgáról, az I.r. vádlott kért tőle 50 eurót, hogy kifizesse a tolmácsot.

A rutinvizsgára kb. 2 héttel később került sor és az elsőre sikerült. Az I.r. vádlott ekkor 10.000 forintot kért, hogy odaadja a tolmácsnak. Az I.r. vádlott nem mondta, hogy pénzt kell adni ahhoz, hogy átmenjen a rutinvizsgán.

A forgalmi vizsgát 3 vagy 4-re tette le, azért nem sikerült, mert eredetileg az I.r. vádlott azt mondta, hogy 200 eurót kell adni, hogy segítsen átmenni. Ő úgy értette, hogy a pénz a vizsgáztatónak kell. Mivel nem volt pénze és nem tudta odaadni, háromszor is megbukott. Negyedszerre sikerült a vizsga. Az autósiskolának 1300 eurót fizetett az I.r. vádlottnak, aki a pénz átvételekor átadta a bizonyítványát.

Az I.r. vádlott az iskola vezetője azt mondta, hogy a jogosítványhoz meg kell csináltatni a lakcímet és a regisztrációs kártyát. Adnom kell 400 eurót egy másik tanú¹¹ nevűnek. Először 200 eurót adtam ennek a tanú¹¹nevűnek, aki elvitt egy intézménybe (Bevándorlási Hivatalba). Aláírt egy nyomtatványt, amit egy bizonyos tanú¹¹⁹ nevű adott, aki kapcsolatban állt az I.r. vádlottal. Mielőtt bementek az intézménybe, a tanú¹¹⁹ nevű azt mondta, ha kérdezik, mondja azt, hogy egy budapesti szállodában dolgozik és egy másik szállodában lakik. A tanú¹¹⁹ nevű 1-2 héttel később adta át a tartózkodási engedélyét. Ő sosem lakott az okmányon szereplő címen. A maradék 200 eurót a tanú¹¹⁹ nevűnek adta át. A jogosítványt a tanú¹¹⁹ nevűnek vette át a magyar hatóságoktól.

Nem tudott arról, hogy jogosítvány megszerzéséhez bizonyítania kell, hogy legalább 6 hónapja Magyarországon lakik, de azt tudta, hogy lakcím nélkül nem kaphat jogosítványt. Az I.r. vádlott az autósiskola vezetője felvetette, hogy Romániában keressen olyan személyeket, akik magyar jogosítványt szeretnének és ezért személyenként 100-200 eurót adott volna.

2009-ben ezt a javaslatot megbeszélte a tanú6-tal, aki azt mondta, hogy több személy is van, akik jogosítványt szeretnének.

Megjegyezte, hogy ő nem mondta ezeknek a személyeknek, hogy ismerősei vannak Magyarországon, akik bizonyos pénzösszeg fejében segítenek nekik az elméleti és gyakorlati vizsgákon. Azt azonban mondta, hogy mindez 1700-2000 euróba kerül, amiben benne van az utazás és szállás is.

Az köztudott volt, hogy a tolmács és az autósiskola vezetője egy bizonyos pénzösszegért cserébe segít azoknak, akik nem ismerik a KRESZ-t, vagy nem tudnak jól vezetni.

Az orvosi vizsgálat kötelező volt, erre egy pomázi orvosi rendelőben került sor és 100 euróba került. Azt nem tudta megmondani, hogy ő hány személyt vitt Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzenek.

A tanú120, a tanú75, a tanú116 és a tanú82 is részt vett a szállításban és fejenként 200 lejrt kértek az ügyfelektől.

A tanú121 is tudta, hogy ő pénzt kér azoktól, akik nem voltak képesek teljesíteni a gyakorlati és elméleti vizsgákat, hogy segítsenek neki.

Felsorolta azokat a személyeket, akiket ő a tanú6-tal együtt Magyarországra vitt: a tanú53 (14. tényállás), a tanú65 (9. tényállás), a tanú57 (18. tényállás), a tanú26 (?), a tanú24 (27. tényállás), a tanú48 (23. tényállás), a tanú99 (39. tényállás), a tanú122 (21. tényállás), a tanú46 (10. tényállás), a tanú78 (17. tényállás), a tanú47 (11. tényállás), a tanú52 (8. tényállás), a tanú74 (34. tényállás), a tanú79 (39., 41., 43. tényállás).

A tanú79 kb. 1 hónappal azelőtt szerzett jogosítványt, hogy behívták volna a hatóságok.

A tanú99 egy időben szerzett jogosítványt a tanú48-cal.

A tanú102-t nem ő vitte az autósiskolába, ő csak a lakcím miatt Magyarországra, amiért 400 eurót kapott.

A tanú109-t (39., 41., 42., 43. tényállás) a tanú82 hozta.

Arról is beszélt, hogy a két fedett nyomozónak tanú6 és ő szerzett jogosítványt.

A tanú58-t (25. tényállás) a tanú6 találta meg, de volt, amikor ő vitte el vizsgázni. Nem ő vette el tőle a pénzt.

Fényképről felismerte a tanú68-t (39., 41., 43. tényállás), akit Magyarországra vitt, hogy jogosítványt szerezzen és meg is kapta.

A tanú69 (39. tényállás) a tanú123-mal ment Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzen.

A 2010. március 24-i gyanúsítottai vallomásában (nyom. ir. 15. kötet 499. old.) azt mondta el, hogy a tanú65 eredetileg a tanú6-tal lépett kapcsolatba, hogy megszerezze a magyar jogosítványt. Köztudott volt, hogy 2000 eurót kellett ezért fizetni.

Amikor beiratkozott, akkor ő vitte el és később is, amikor különböző vizsgákat tett le, de nem ő kapott tőle pénzt. A tanú65 is ugyanolyan körülmények között szerezte a jogosítványát, mint a többi vádlott.

Ő azt hitte, hogy a budapesti iskola törvényes.

A tanú114 Romániában felvett gyanúsítottai vallomását (nyom. ir. 14. kötet 439-455. old.) az elsőfokú bíróság ítéletében - ismertetés ellenére - nem értékelte.

A 2010. február 15-i vallomásában elmondta, hogy 2009. december végén fivére a tanú6 kérésére segített néhány személyt Magyarországra szállítani, mert neki felfüggesztették a jogosítványát. A tanú6 azt állította, hogy minden törvényes. Mondta, hogy a jogosítvány 1500 euróba kerül és az az autósiskola és a tartózkodási engedély költségeit fedezte. Arról nem mondott semmit, hogyan szerezték meg a magyar jogosítványt.

2010. január elején, amikor testvérét a tanú6-t kórházba beutalták, ő is jelen volt, amikor átadott a fedett nyomozó1-nek (31., 32. tényállás) 2 db jogosítványt.

2010. február 15-én kellett volna a tanú72-vel (39. tényállás) Magyarországra menniük, meg kellett volna csináltatni a tartózkodási engedélyét.

Úgy gondolta, hogy a tartózkodási engedélyeket fiktív módon készítették el, azoknak, akik magyar jogosítványt akartak, mert nem hitte, hogy ezek a személyek 6 hónapig laktak ott.

A 2010. március 19-i vallomásában korábbi vallomásait fenntartotta. Testvére, a tanú6 neki azt mondta, hogy a magyar jogosítványok megszerzése törvényesen történik, hogy akiket odavisz, az ottani autósiskola tanfolyamaira járnak. Nem mondott semmit arról, hogy bármilyen módon segítenék őket az elméleti vagy gyakorlati vizsgákon.

Ezzel szemben a következő mondatában már arról beszélt, hogy a tanú6 elmondta, hogy vannak kapcsolatai az elméleti vizsgákon résztvevő tolmácsok körében és ezek segítenek a vizsgázóknak, akik nem tudnak válaszolni a kérdésekre. Azt is elmondta, hogy az ügyfeleknek az elméleti vizsga előtt megmutat néhány kérdőívet, melyeket meg kell tanulniuk. Azt említette, hogy ezek azonosak-e a vizsgán kapott lapokkal.

A helyi közösségben köztudott volt, hogy fizetni kellett bizonyos összeget a vizsgabiztosoknak, ellenkező esetben nem sikerültek a vizsgák.

A testvérétől tudta, hogy 1400 eurót kértek a magyar jogosítványért, a lakcímért meg 400 eurót.

Hallomásból tudta, hogy a magyarországi autósiskola vezetőjét I.r. vádlottnak hívták, azt a személyt pedig, aki a lakcímetek intézte, a tanú119-nek.

Állítása szerint ő kb. négyszer volt Budapesten, amikor a tanú72-t vitte el, aki végül visszalépett, mert nem sikerült az elméleti vizsgája.

Elmondta azt is, hogy amikor a hatóságok letartóztatták, akkor három a tanú72 nevű személyt kellett volna a város11-be vinnie, de a teljes nevüket nem tudta.

2010 januárjában a kórházban volt fivérével, látta, hogy az a folyosón a fedett nyomozó2 nevű személlyel beszélt. Átadott neki 2 jogosítványt. Jelen volt közöttük lezajlott beszélgetésen. Fivére odaadott neki 100 lejt a fedett nyomozó2-től kapott pénzből, mert ő ment el autóval Magyarországra, hogy kiváltsa a két jogosítványt.

A tanú6 azt is mondta a fedett nyomozó2-nek, hogy keressen olyan személyeket, akik szeretnének magyar jogosítványt szerezni. Ő jelen volt a tanú6 és az utolsó ügyfelek közötti beszélgetéseken is, azt a tanú6-nak nem is kellett mondania, hogy Magyarországon vannak emberek, akik segítenek az

elméleti és gyakorlati vizsgákon, a tartózkodási engedély megszerzésében, mert ez köztudott volt, azoknak a körében, akik jogosítványt akartak szerezni.

A rendelkezésre álló bizonyítékok fenti tartalmi kiegészítése után, mielőtt azok konkrét értékelésére sor kerülne, szükségesnek látta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolásának általánosságban történő véleményezését, a bizonyítékok értékelése általános, a másodfokú bíróság által követett elveinek meghatározását.

E körben a következők voltak megállapíthatók:

A vádlottak státusának meghatározása szempontjából releváns jogszabályi rendelkezéseket, szerződéseket, munkaköri leírásokat az elsőfokú bíróság az ítélete tényállásában helyesen rögzítette és értékelte. A tényállásnak ezt a részét nem is érte fellebbezési támadás.

Okirati bizonyítékok - a Nemzeti Közlekedési Hatóság ügyadatlapjai, vizsgajegyzőkönyvek - alapján lehetett megállapítani, hogy melyik vizsgázó, melyik napon, milyen összetételű vizsgabizottságnál vizsgázott, ki volt a vizsgabiztos és a tolmács.

A XII.r. vádlott védekezését a másodfokú bíróság a későbbiekben fogja értékelni.

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának (KEKKH) okmánytári iratai és a vezetési kartonok másolatai támasztották alá, hogy az egyes vizsgázók részére melyik oktató állította ki és milyen tartalommal a vezetési kartonokat.

E körben sem volt az okiratokat vitató védekezés.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az okirati bizonyítékokat a mérlegelő tevékenysége során elfogadta.

A regisztrációs igazolások, lakcímkártyák, vezetői engedélyek kiállítását szintén okirati bizonyítékok igazolták. Az is megállapítható volt, hogy okmányirodai ügyintézőként mikor és ki működött közre a gépjárművezetői engedélyek kiállításában.

Ezek nem képezhették és nem is képezték az eljárás során vita tárgyát.

A VII.r. vádlott kivételével a fenti közokiratok kiállításában közreműködő vádlottak a részvételüket elismerték, a VIII.r. vádlott esetében a közreműködését írásszakértői vélemény is alátámasztotta.

A VII.r. vádlott védekezését helyesen vetette el az elsőfokú bíróság. A kiegészített tanúvallomásokból is megállapítható, hogy őt több román tanú terhelte, „román állampolgárságú Lként” azonosította az okmányok intézése során, két esetben pedig határozottan felismerték és beazonosították.

E körben kicsit részletesebben kell megemlíteni ezen felismerő tanúk nyilatkozatait.

A tanú100 a 2013. június 27. napján tartott fényképes felismertetés alkalmával kiválasztotta a VII.r. vádlottat mint aki az okmányirodában és az oktatásnál is közreműködött románok magyar vezetői engedélyének megszerzésében. (nyom. ir. 31. kötet 63-65. oldalai)

A tanú114 2013. június 27-i vallomásában úgy nyilatkozott, hogy lakcímkártya ügyben az I.r. vádlotton keresztül kereste a tanú11 nevű, aki azt mondta, hogy a tanú11 nevűt nem tudja adni, de a II.r. vádlott telefonszámát meg tudja adni. Elmondta a tanú azt is, hogy az I.r. vádlottat személyesen ismeri, le is írta őt. Egy falubelinek akart vele lakcímet intéztetni. (nyom. ir. 31. kötet, 69-72. oldalai)

Rendelkezésre áll egy lehallgatott beszélgetés is (2010. január 7.) az I.r. vádlott és a tanú124 között, melyben az I.r. vádlott arról beszél, hogy már tavaly is együtt dolgozott az I. és a II.r. vádlott (nyom. ir. 31. kötet 74-76. oldalai)

Ezen túlmenően a tanú124 fényképes felismertetés során is kiválasztotta a VII.r. vádlottat mint aki közreműködött románoknak magyar lakcímkártya megszerzésében (nyom. ir.31. kötet 77-79. oldalai). Ilyen fokú ismeretség esetében nem vehető komolyan a tanú124-nek az ítélet 170. oldal 5. bekezdés utolsó mondatában idézett tárgyalási nyilatkozata, hogy a VII.r. vádlott észrevételére reagálva őt sosem látta.

A fenti okirati bizonyítékokon túlmenően a vádlotti magatartásokat - és az ahhoz kapcsolódó konkrét okirati bizonyítékokat - két csoportra lehet bontani.

Az egyik csoportba azok a vádlottak tartoznak, akik a

- jogosítvány megszerzéséhez kapcsolódó elméleti és gyakorlati vizsgák megszervezésében, lebonyolításában
- egészségügyi alkalmasságot igazoló okiratok beszerzésében és kiállításában vettek részt.

E körben jutottak szerephez a román vizsgázók gyanúsítottai vallomásai, a fedett nyomozók nyilatkozata, az ügyadatlapok, vizsga-jegyzőkönyvek, okmánytári iratok, vezetési kartonok, orvosi szignóval ellátott alkalmasságot igazoló okiratok.

Ezen okiratok hitelt érdemlően tanúsították a vizsgákon jelenlévő vádlottak személyét, az okiratok kiállítóit, beleértve a tolmács személyét is.

Így a XII. r. vádlott védekezése - egyetértve az elsőfokú bíróság 187. oldal 4-5. és 188. oldal első bekezdésében írottakkal - nem fogadható el a másodfokú bíróság álláspontja szerint sem.

E vádlotti körhöz tartozó bizonyítékokról és azok értékeléséről általánosságban az alábbiak mondhatók el:

Több román állampolgárságú vizsgázó részéről volt a vádlottakat terhelő vallomás a magyarországi beiskolázásuk, a vizsgák konkrét lefolyása, ebben egyes vádlottak közreműködése, az orvosi igazolások és egyéb okiratok megszerzésének körülményeiről.

Számtalan esetben azonban nem került sor a román állampolgár vizsgázók tanúkenti meghallgatására. E körben az ügyészség az okirati bizonyítékokat és egyes közvetítők (a tanú6 és a tanú5) vallomásait ajánlotta fel bizonyítékként.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási kötelezettsége kapcsán fontos itt felhívni a korábbi Be.75.§ (1) bekezdését, mely szerint a bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére, és megvizsgálására.

Mindebből az következik, hogy az elsőfokú bíróság nem volt köteles a vádlottak terhére eső bizonyítás lefolytatására, ügyészi indítvány hiányában.

Helyesen járt el, amikor nem tett intézkedést az egyes vizsgázók tanúkenti megidézésére, az erre vonatkozó bizonyítási indítványt elutasította, lévén azt nem az ügyész terjesztette elő.

A vád álláspontja az volt, hogy azok a román állampolgárok, akik a Kft.-nél jelentkeztek vizsgára, vagy tettek vizsgát, azok valamennyien jogellenesen, korrupciós bűncselekmény útján kívántak gépjárművezetői engedélyt szerezni.

Az elsőfokú bíróság - a konkrét felelősség-megállapításokból kikövetkeztethetően - ezen ügyészi koncepció alapján állapította meg - a két felmentett vádlott kivételével - szinte szó szerint a vádirati tényállást.

E körben megalapozottak voltak a védői érvelések.

A konkrét büntetőjogi felelősség megállapításához azonban nem elegendő az általános jellegű indokolás, hanem tényállásokra és vádlottakra lebontva kell a bizonyítékokat értékelni, mérlegelni. Így kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy a vádlotti védekezéssel szemben milyen személyi és tárgyi (okirati) bizonyítékok fogadhatók el és milyen okból. Mindezekből pedig miért lehet a vádlotti felelősségre, vagy annak hiányára következtetést levonni.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal az elsőbírői állásponttal, hogy a konkrét vizsgáló személy vallomása hiányában, pusztán okirati bizonyítékok és/vagy közvetítő személyek - kizárólag a vizsgáló magyarországi utazására korlátozódó - nyilatkozata alapján is lehetőséget látott a vádlottak büntetőjogi felelősségre vonására.

Ezekben az esetekben az egyes vizsgákon történetekre a vádlottak védekezésével szemben konkrét, közvetlen bizonyíték nem állt rendelkezésre, a felelősség megállapítására feltételezés alapján került sor.

Az egyébként meghallgatott román állampolgár vizsgálók vallomásai is csak abban a körben voltak elfogadhatók, amiben azt más bizonyítékok is alátámasztották és nem voltak ellentétesek az ésszerű gondolkodással vagy nem cáfolta azt más bizonyíték.

A kihallgatott vizsgálók vallomásaikban túlnyomórészt terheltek egyes vádlottakat. A konkrét vádlotti magatartások ezekben a vallomásokban nagyfokú egyezést mutattak (pl. a tolmácsok segítő magatartásának formái, az oktatók gyakorlati vizsgán tanúsított segítő magatartása, a vizsgabiztosok tevékenysége, a szükséges okiratok beszerzésének körülményei).

A konkrét kihallgatott vizsgálók vallomásait valóban megerősítették a közvetítő személyek nyilatkozatai is.

Az okirati bizonyítékok alapján pedig az adott tényállási ponttal érintett vádlotti kör egyértelműen megállapítható volt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyett tényállási pontonként értékelte a rendelkezésre álló személyi és tárgyi bizonyítékokat és összefoglalóan az alábbiakat állapította meg:

Az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 23., 25., 26., 27., 28., 30-31., 32., 33., 34., 37., 38., részben 39. tényállási pontok esetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az érintett vádlottak büntetőjogi felelősségére megnyugtatóan lehetett következtetni.

Nem volt ilyen egyértelmű a rendelkezésre álló bizonyítékokból levonható következtetés a 15., 22., 24., 29., 35., 36., 39. egy része, 40. tényállási pontokban.

1. tényállás

A tanú5 a 2010. március 17-ei vallomásában egyértelműen terhelte az I. r. és a VII. r. vádlottakat a tényállásban írt bűncselekmények elkövetésével.

Abból a körülményből pedig, hogy előadása szerint a magyar KRESZ-t nem ismeri, a vizsga előtt megkapta a vizsgán megoldandó kérdőív másolatát és a tolmácsnak fizetendő 50 eurót az I. r. vádlott elkérte tőle, egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a tanú5 az elméleti vizsgát is a tolmács jogellenes segítségével tette le. Az okirati bizonyítékok alapján pedig kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vizsgán tolmácsként a XII. r. vádlott volt jelen.

Így a másodfokú bíróság az I. r., a VII. r. és a XII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét bizonyítottanak láttá.

2. tényállás

A tanú⁶⁴ gyanúsított vallomásaiban terhelően nyilatkozott az I. r. és a X. r. vádlottra.

Abból, hogy nem vett részt gépjárművezetési oktatáson és a forgalmi vizsgája előtt mindössze néhány órát vezetett Budapesten, egyértelműen következik, hogy a vizsgákat kizárólag az érintett vádlottak segítségével, jogtalan ellenszolgáltatás fejében tette le.

Nyilatkozata nem tartalmazza, hogy részt vett volna orvosi vizsgálaton, de vallomása szerint az iskola vezetője biztosította a szükséges iratokat. Az okirati bizonyítékok alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy az egészségügyi alkalmassági véleményt a tanú⁶⁴ részére a XXXII. r. vádlott állította ki 2008. augusztus 28-án.

A másodfokú bíróság az I. r., a X. r. és a XXXII. r. vádlott bűnösségét bizonyítottanak láttá.

3. tényállás

A tanú¹⁰¹ román állampolgárságú vizsgázót a Romániában folyt büntetőeljárásban nem hallgatták ki sem gyanúsítottként, sem tanúként, így vallomás sem állt a bíróság rendelkezésére.

Ugyanakkor a tanú⁶, aki közvetítőként szervezte és Magyarországra utaztatta a román állampolgárságú vizsgázókat, a 2010. február 22-i és 2010. március 14-i vallomásaiban részletesen beszámolt a tolmácsok által nyújtott segítségről, az egyezményes jelekről, az oktatók és a vizsgabiztosok ellenérték fejében nyújtott segítségéről. I.r. vádlottként és II.r. vádlottként jelölte meg azokat a személyeket, akik a jogosítványok megszerzéséhez szükséges dokumentumokat beszerezték.

Több nevet említett, akiknek ily módon segített jogosítványt szerezni és közöttük volt a tanú¹⁰¹ is.

A tanú⁶ vallomása és az okirati bizonyítékok alapján az I. r. és a VII. r. vádlott büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság bizonyítottanak láttá.

4. tényállás

A tanú⁸⁹ román állampolgárságú vizsgázótól szintén nem állt rendelkezésre vallomás, de a tanú⁶ a 2010. március 4-i vallomásaiban név szerint megjelölte a vizsgázót, utalt a tanú¹¹ nevű román állampolgár segítségére, aki 400 euró fejében segített beszerezni a szükséges dokumentumokat. A 2010. február 22-i nyilatkozatában pedig az általa közvetített személyek vizsgájának lefolyásáról, az ott ellenérték fejében nyújtott segítségről vallott.

Ebbe a személyi körbe tartozik a tanú⁸⁹ is.

Így a tanú⁶ vallomása és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a X. r. és a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság is bizonyítottanak láttá.

5. tényállás

A tanú¹⁰¹ vallomásaiban a tolmács által nyújtott segítséget ismerte el, illetőleg azt, hogy az oktatója felajánlotta a vizsgán a segítségét.

Vallotta, hogy magyarul nem tud olvasni, így feltételezhető, hogy a magyar KRESZ-t sem ismerte. Az oktatója a rutin és a forgalmi vizsgája előtt végigvitte a vizsgára kijelölt úton, a XI.r. vádlott volt az oktatója.

A tanú5 pedig a 2010. március 17-i vallomásában akként nyilatkozott, hogy „unokaöccse, tanú102 és az apja is elment az I.r. vádlotthoz, hogy jogosítványt szerezzenek (...) az köztudott volt, hogy a tolmács és az autósiskola vezetője egy bizonyos pénzösszegért cserébe segít azoknak, akik nem ismerik a KRESZ-t, vagy nem tudnak jól vezetni."

A tanú5 fenti vallomásából és abból a tényből, hogy a tanú102 az I.r. vádlotthoz fordult a tanú5 tanácsára, hogy jogosítványt szerezzen, helytálló - az okirati bizonyítékok tükrében is - az I. r. és a XI. r. vádlottak bűnösségére vont következtetés.

6. tényállás

A tanú103 román állampolgárságú vizsgázót a Romániában folyó eljárásban nem hallgatták meg, így vallomás nem áll rendelkezésre.

Ugyanakkor a tanú6 a 2010. március 14-én kelt vallomásában beszámolt arról, hogy „a tanú65 azzal kereste fel, hogy segítsen magyar jogosítványt szerezni. Az ő esetében is ugyanaz a folyamat zajlott le, mint a többiekkel. A rokonával, a tanú103-mal ment, aki szintén jogosítványt akart szerezni."

Utal még a másodfokú bíróság a tanú5 azon vallomására, melyben tolmács és az autósiskola vezetőjének ellenérték fejében történő segítségéről nyilatkozik.

A tanú65 pedig megemlíti az I.r. vádlottat, aki a lakcímet intézte 400 euróért.

Az okirati bizonyítékok alapján pedig a XI. r. vádlott volt beazonosítható oktatóként.

A másodfokú bíróság az I. r., a VII. r. és a XI. r. vádlottak bűnösségét bizonyítottanak látta.

7. tényállás

A tanú84 a romániai eljárásban nem hallgatták ki, így vallomás nem állt rendelkezésre.

Ugyanakkor a tanú6 a 2010. március 14-i vallomásában név szerint említi meg a tanú84-t, mint aki ellenérték fejében, segítséggel szerzett jogosítványt. E körben utal egy tanú11 nevű román állampolgárra is, akinek 400 eurót fizettek a lakcím miatt.

A fenti vallomás és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a X. r. és a VII. r. vádlottak bűnösségét a másodfokú bíróság is bizonyítottanak látta.

8. tényállás

A tanú52 vizsgázó gyanúsítottai vallomásában részletesen beszámolt arról, hogy kinek, milyen összegeket adott azért, hogy a tanfolyam (autóvezetés) megkerülésével, a tolmács, az oktató és a vizsgabiztos segítségével szerezzen jogosítványt. Elmondta azt is, hogy nem volt orvosi vizsgálat és az autósiskola vezetője „az I.r. vádlott volt". Nyilatkozatát a tanú6 is megerősítette a 2010. február 22-i vallomásában.

Nyilatkozatait az okirati bizonyítékokkal együtt értékelve megnyugtató következtetés volt vonható az I. r., az X. r., a XIX. r., a XIV. r. és a XXXII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére.

9. tényállás

A tanú65 kiegészített gyanúsítottai vallomásaiban beszámolt az ellenszolgáltatás fejében történő a tolmács általi segítségről, a csupán néhány órai vezetésről tanfolyam nélkül, az orvosi vizsgálat elmaradásáról és arról, hogy az autósiskola vezetője az I.r. vádlott volt, és egy másik a tanú11 nevű személy intézte a tartózkodási engedélyt.

Vallomását megerősítette a tanú6 2010. március 14-i nyilatkozata, amely szerint a tanú65 esetében is „ugyanaz a folyamat zajlott le, mint a többiekénél”.

A tanú65 nevét hasonló konstellációban a tanú5 is megemlíti a 2010. március 17-i vallomásaiban.

Az okirati bizonyítékok alapján pedig az egyes vádlotti érintettségeket egyértelműen meg lehetett állapítani.

Így az I. r., a XXXIII. r., a XI. r. és a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság is bizonyítottan látta.

10. tényállás

A tanú46 vizsgázó gyanúsítottai vallomásaiban részletesen beszámolt arról, hogy nem volt orvosi vizsgálaton, a tolmács az ujjával jelezte a helyes válaszokat, a rutin és a forgalmi vizsgája csak azért sikerült, mert 200, illetve 400 eurót adott. Nem vett részt vezetési órákon, a KRESZ-t sem ismerte.

Nyilatkozatát a tanú5 és a tanú6 vallomása is megerősítette.

Az okirati bizonyítékok alapján pedig egyértelműen beazonosítható volt a vádlottak közül az oktatók, a vizsgáztatók és az igazolást kiállító orvos személye.

Ekként az I. r., a XXXIII. r., a XV. r., a XX. r. vádlottak büntetőjogi felelőssége a másodfokú bíróság álláspontja szerint is bizonyított volt.

11. tényállás

A tanú47 gyanúsítottai vallomásaiban beszámolt arról, hogy orvosi vizsgálaton nem vett részt, az elméleti vizsgán a tolmács segítette, KRESZ tananyagról nem számolt be, összesen 2-3 órát vezetett, az oktató - a X.r. vádlott - kezelte a pedálokat. Vallomását a tanú6 és a tanú5 is megerősítette, amikor beszámoltak a vizsgák szabálytalan lefolyásáról és nevesítették - többek között - a tanú47-t, akinek a vizsgája során közvetítőként jártak el.

Az okirati bizonyítékokkal együttesen értékelve pedig egyértelmű következtetés volt levonható az I. r., a XXXIII. r., a X. r., a XI. r., a XV. r., a VII. r. vádlottak bűnösségére.

12. tényállás

A tanú67 a Romániában folyt eljárásban nem hallgatták meg, így vallomás nem állt rendelkezésre.

Ugyanakkor a tanú47 a 2010. február 15-én kelt gyanúsítottai vallomásaiban elmondta, hogy a tanú67 vizsgáját a tolmács segítette és a gyakorlati vizsgán is kapott segítséget. A tanú6 és a tanú5 pedig a vizsgák szabálytalan lefolyását általánosságban is megerősítették vallomásaikban.

E vallomás és az okirati bizonyítékok alapján az I. r. és a X. r. vádlottak felelőssége megállapítható.

13. tényállás

A tanú²⁶ román állampolgárságú vizsgázót a romániai eljárásban nem hallgatták meg gyanúsítottként, így vallomása nem állt rendelkezésre.

Ugyanakkor a tanú⁶ a 2010. március 14-i vallomásában konkrétan emlékezett a tanú²⁶ra és fivérére, tanú⁹⁰-re. 2.000 eurót kellett fizetniük. a tanú²⁶ mindhárom vizsgán kapott segítséget. I. r. vádlottnak az ő jelenlétében adott 200-300 eurót. Az I. r. vádlott elmondta, hogy az iskola a következő politikát követi: az ügyfél fizetett, a tolmács segített átmenni az elméleti vizsgán. A rutin és a forgalmi vizsgákon az oktatók is segítik a vizsgázót.

A fenti vallomás és az okirati bizonyítékok alapján az I. r. és a XI. r. vádlottak bűnössége bizonyított volt.

14. tényállás

A tanú⁵³ a gyanúsítottként tett vallomásában a romániai hatóságok előtt részletesen beszámolt arról, hogy KRESZ-t nem tanult, segítséggel tette le az elméleti vizsgát. Vezetni sem tanult, az oktató kezelte a pedálokat, a vizsgabiztosnak is észlelnie kellett volna. A tanú⁵-nek előtte 1.000 eurót adott.

Vallomásában a tanú⁵ is konkrétan megemlíti a tanú⁵³-t, mint akit a tanú⁶-tal együtt Magyarországra vitt.

A fenti vallomások és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a XI. r., a XXI. r., a X. r. vádlott büntetőjogi felelőssége bizonyítást nyert a másodfokú bíróság álláspontja szerint.

15. tényállás

A tanú²⁹ vizsgázó meghallgatásáról készült jegyzőkönyv figyelmeztetést egyáltalán nem tartalmaz, így a bizonyítékként történő értékelés legalapvetőbb garanciális szabálya hiányzik. A bizonyítékok általános indokolása körében kifejtettek jelen tényállási pontra is irányadók.

Az ügyészség e tényállási pontnál bizonyítékként ajánlotta fel továbbá a nyomozati irat 16. kötet 23. oldalán a tanú³⁶ vallomását, aki tagadta a bűncselekmény elkövetését, így érdemi információval nem szolgált.

Felajánlotta a XXXII. r. vádlott vallomását, aki az eljárás alatt nem ismerte el büntetőjogi felelősségét (nyomozati irat 37. kötet 59. old.).

Nem tartalmaznak a titkos információgyűjtés során lehallgatott telefonbeszélgetések sem olyan konkrét adatokat, amelyekből e tényállási pontban a vádlottak büntetőjogi felelőssége megnyugtató módon megállapítható lenne. Ilyen bizonyítékok tükrében pedig ítéleti bizonyossággal nem lehetett tisztázni a tanú²⁹ elméleti és autóvezetői vizsgája letételének részleteit, a szükséges egészségügyi alkalmassági vélemény és az egyéb okiratok beszerzésének körülményeit.

A másodfokú bíróság az I. r., a XXXII. r. , a XII. r., a X. r. vádlottak bűnösségét nem látta a Be. 7. § (4) bekezdés helyes értelmezésével megállapíthatónak, így őket felmentette a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

16. tényállás

A tanú¹⁰⁵ gyanúsítottai vallomásaiban elmondta, hogy az elméleti vizsgát a tolmács segítségével tette le, és összesen kb. 10 órát vezetett. A rutin és a forgalmi vizsgájakor XI.r. nevű közvetítőnek a kért pénzüsszegeket átadta, biztos volt benne, hogy ezt az összeget a „hivatalnokoknak” továbbította.

A vallomást összevetve az okirati bizonyítékokkal, az érintett vádlottak beazonosíthatók voltak. Így az I. r., a XIII. r., a X. r., a XIV. r. vádlottak büntetőjogi felelőssége volt megállapítható.

17. tényállás

A tanú⁷⁸ gyanúsítottai vallomásaiban beszámolt arról, hogy 2.000 euró fejében szeretett volna magyar vezetői engedélyhez jutni. Beszámolt részletesen a tolmács segítségéről, a rutinvizsgáról azzal, hogy előtte, 15 percig gyakorolt, de még sosem vezetett gépkocsit. A fogalmi vizsgán kb. 30 percet vezetett az oktató segítségével nélkül.

Ez utóbbi kijelentése a tanú⁷⁸-nak erősen vitatható, mert ellentmond minden ésszerűségnek, hogy egy vezetni nem tudó személy 15 perc gyakorlás után, külső segítség nélkül elsőre hibátlanul abszolválja a rutin és a forgalmi vezetői vizsgát.

Ezt a következtetést támasztja alá a tanú⁶ vallomása, aki részletesen beszámolt az ellenszolgáltatás fejében nyújtott vizsgasegítségéről és állítása szerint a tanú⁷⁸ is ugyanilyen helyzetben volt.

A fenti vallomások egybevetve az okirati bizonyítékokkal az I. r., a XI. r., a X. r., a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság is bizonyítottan látta.

18. tényállás

A tanú⁵⁷ gyanúsítottai vallomásaiban elismerte az ellenszolgáltatás ellenében a tolmács segítségét és állította, hogy nem volt orvosi vizsgálaton.

A lakcím miatt „az I.r. vádlott” vitte el egy közintézménybe.

Előadását megerősítette a tanú⁶⁵ nyilatkozata, a tanú⁵ és a tanú⁶ vallomása, akik a tanú⁵⁷-re név szerint hivatkoztak, mint aki segítséggel tette le az elméleti és gyakorlati vizsgáit.

A személyi és a tárgyi bizonyítékok összevetéséből az I. r., a XXXII. r., a XIII. r., a XI. r. és a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére vonható egyértelmű következtetés.

19. tényállás

A tanú⁵⁹ gyanúsítottai vallomásaiban beszámolt arról, hogy a tanú³⁶ közreműködése mellett 3.000 euró fejében segítséggel szerezte meg vezetői jogosítványát.

Arról nem nyilatkozott, hogy részt vett volna orvosi alkalmassági vizsgálaton.

Az okirati bizonyíték alapján a cselekményben érintett vádlotti kör pedig megállapítható volt. Így a másodfokú bíróság az I. r., a XXXII. r., a X. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét megállapíthatónak látta.

20. tényállás

A tanú⁶⁰ gyanúsítottai kihallgatási jegyzőkönyvében beszámolt arról, hogy a tanú³⁶ segítségével, aki biztosította, hogy jó ismerősei vannak, 3.000 euró fejében segítséggel szerzett magyar vezetői engedélyt. Arról nem tett említést, hogy orvosi vizsgálaton is részt vett volna. Nyilatkozatát megerősítette a tanú⁵⁹ vallomása, aki állította, hogy unokaöccse is a tanú³⁶ segítségével szerezte meg a vezetői engedélyét.

Így a másodfokú bíróság az okirati bizonyítékokat is értékelve, az I. r., a XXXII. r. és a X. r. vádlottak bűnösségét bizonyítottanak láttá.

21. tényállás

A tanú108 gyanúsított vallomásaiban részletesen beszámolt arról, hogy 2.000 eurót adott a tanú5-nek, nem vett részt KRESZ tanfolyamon, tolmács segítette az elméleti vizsgán, és nem járt vezetési órákra sem, valamint sosem volt orvosi vizsgálaton. 400 eurót fizetett az I.r. vádlott személynek, aki tartózkodási engedélyt intézett.

Alátámasztotta nyilatkozatát a tanú5 vallomása, aki a tanú108 név szerint említette, mint akit a tanú6-tal együtt Magyarországra hozott a vezetői engedély megszerzése érdekében.

A fenti vallomások és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a XXXII. r., a XIII. r., a XI. r. és a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét a másodfokú bíróság is bizonyítottanak láttá.

22. tényállás

A tanú26 román állampolgárt a Romániában folyt büntetőeljárásban nem hallgatták meg, így vallomás nem állt rendelkezésre.

Az ügyészség az elsőfokú eljárás során e vádpont bizonyítására a tanú78, tanú5, a tanú49 és a XI.r. vádlott gyanúsított vallomását ajánlotta fel bizonyítékként.

A XI. r. vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését. A tanú5 vallomásaiban nem említi meg a tanú26-t. De nem tartalmaz e tényállási pont vonatkozásában konkrét érdemi információt a további két román személy nyilatkozata sem.

Ugyanezen megállapítás érvényes a titkos információgyűjtés eredményére is.

Az okirati bizonyítékok pedig önmagukban a vizsga lefolyását nem igazolják, arra nem alkalmasak, hogy rájuk történeti tényállást lehessen alapítani.

Egyéb bizonyíték hiányában pedig az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségét ítéleti bizonyossággal a másodfokú bíróság nem látta megállapíthatónak.

23. tényállás

A tanú48 gyanúsított vallomásaiban beszámolt arról, hogy KRESZ-t nem tanult, a tolmács segített az elméleti vizsgán. A gyakorlati vizsgák előtt 200 és 300 eurót kért a tanú5 a vizsgáztatóknak, és miután odaadták a pénzt, a vizsga sikerült.

Vallomását a vizsgák lefolyását illetően a tanú6 és a tanú5 vallomása is megerősíti, akik név szerint emlékeztek tanú48-ra.

A fenti vallomások és az okirati bizonyítékok alapján megállapíthatóvá vált az érintett vádlotti kör. A másodfokú bíróság az I. r., a XIII. r., a XV. r., a XXII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségét megállapíthatónak láttá.

24. tényállás

A tanú⁴ vizsgázó gyanúsított vallomásaiban terhelte az I. r. vádlottat, mint aki megszervezte ellenszolgáltatás fejében a segítséggel történő vizsgáztatást. Beszámolt a tolmács közreműködéséről, a a X.r. vádlott oktatóról és az okmányokat intéző tanú¹¹ nevű tevékenységéről. Vezetési órákat előadása szerint nem vett.

Vallomása és az okirati bizonyítékok az I. r., a XI. r., a VII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására alkalmasak.

Ugyanakkor sem a vádirat, sem pedig az ítéleti tényállás nem tartalmazza, hogy az I. r. vádlott utasította volna a XI. r. vádlottat arra, hogy a kötelező óraszám igazolását tartalmazó vezetési katonra valótlán adatokat jegyezzen be és azt adja át a vizsgabiztosnak. Így terhére - ítéleti bizonyossággal - az 1 rendbeli felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége [Btk. 345. §] nem volt megállapítható.

Ezért a másodfokú bíróság e bűncselekmény alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján az I. r. vádlottat felmentette.

25. tényállás

A tanú⁴⁹ a 2010. február 15-én tett gyanúsított vallomásaiban beszámolt részletesen az általa kifizetett pénzeszegekről, az oktatónak és a vizsgabiztosnak juttatott ellenértékről a vizsga sikere érdekében, a tolmács segítségéről.

Vallomását megerősítette anyja, a tanú⁷¹ nyilatkozata.

„A tanú⁶ mondta, hogy vannak kapcsolatai, le tudja fizetni a magyar ügyintézőket.”

A tanú⁶ is hivatkozott arra vallomásaiban, hogy a tanú⁵-tel együtt segítettek megszerezni a jogosítványt a tanú⁴⁹-nek. Utóbb ezt a körülményt a tanú⁵ is igazolta.

A terhelő vallomások és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a XXXII. r., a XIII. r., a X. r., a XVI. r., a XV. r., a VII. r. vádlottak bűnösségét a másodfokú bíróság megállapíthatónak látta.

26. tényállás

A tanú²³ vallomásaiban arra hivatkozott, hogy a vezetői engedélyét szabályos vizsgák keretében, 2-3 hónapig tartó tanfolyamot követően szerezte meg.

Vallomásának azonban ellentmondott a tanú⁶ azon nyilatkozata, hogy az I. r. vádlottnak az ő jelenlétében adott 500 eurót és az elméleti vizsga is csak akkor sikerült, amikor a tolmácsnak 50-100 eurót juttatott a tanú²³

Nem volt elfogadható azon nyilatkozata sem, hogy a rutin és a forgalmi vizsga saját erőből sikerült. A tanú⁶ vallomásaiban nem említette, hogy a tanú²³ vezetői tanfolyamon járt volna, sőt úgy nyilatkozott, hogy neki is elmagyarázta, hogyan lehet magyar jogosítványt szerezni.

A tanú⁶ vallomása és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a XII. r. és a IX. r. vádlottak bűnösségét a kiegészített tényállásban írtak szerint a másodfokú bíróság az alábbi korrekcióval látta bizonyítottnak.

A tanú⁶ vallomása alapján csak arra vonható egyértelmű következtetés, hogy a tanú²³ volt az, aki az 50-100 eurót közvetlenül átadta a XII. r. vádlottnak. Így az ítélet 92. oldal utolsó bekezdés utolsó

mondatát - mert ellentmondásos a fenti következetes vallomással - a tényállásból - egyetértve a védői érveléssel - ki kellett rekeszteni.

Ekként pedig az I. r. vádlott terhére a Btk. 295. § (1) bekezdés szerint minősülő vesztegetés hatósági eljárásban büntette nem volt megállapítható. Ezért az I. r. vádlottat a másodfokú bíróság ez alól a bűncselekmény alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján, bizonyítékok hiányában felmentette.

27. tényállás

A tanú²⁴ gyanúsított a vallomásában előadta, hogy a tanú⁶ ajánlotta, miszerint 2.000 euróért segít magyar jogosítványt szerezni, de pénzt kell adni az autós iskola vezetőjének. Magyarul nem tud, nem vett részt KRESZ vagy vezetési tanfolyamon. Az orvosi vizsgálatról annyit mondott, hogy csak a szívét hallgatta meg egy orvos, más vizsgálat nem történt. A másodfokú bíróság álláspontja szerint pedig ez nem felel meg egy teljeskörű vezetés-alkalmassági vizsgálatnak.

A tanú⁶ nyilatkozta, hogy a tanú²⁴ is neki és a tanú⁵-nek köszönheti a magyar jogosítványát. Ez utóbbi körülményt a tanú⁵ is megerősítette.

A fenti vallomások és az okirati bizonyítékok alapján az I. r., a XXXII. r. és a IX. r. vádlott bűnösségét a másodfokú bíróság is megállapíthatónak látta.

28. tényállás

A tanú³⁷ gyanúsított a vallomásában elmondta, hogy a tanú³⁶ azért adott különböző pénzösszegeket, hogy abból az autósiskola vezetőjének, az I.r. vádlottnak, illetve a vizsgáztatóknak, ügyintézőknek a jogosítvány megszerzése érdekében juttasson. Vezetési órát egyet sem vett állítása szerint, ugyanakkor vallotta, hogy az elméleti vizsgán nem kapott segítséget. Vallomásának ez a része azonban nem fogadható el, mert nyilatkozatából kitűnően KRESZ ismeretekkel nem rendelkezhetett, hiszen aznap „tette le” az elméleti vizsgát, amikor Romániából Magyarországra jött és jelentkezett tanú³⁶-tal az I. r. vádlottnál.

A fentiekre és az okirati bizonyítékokra figyelemmel az I. r., a X. r., a XII. r., a XIV. r. és a XXIII. r. vádlottak bűnösségét a másodfokú bíróság megállapíthatónak látta az alábbi pontosítással.

Osztotta a másodfokú bíróság a védelem azon érvelését, amely az I. r. vádlottat érintően a tényállás ellentmondásosságára vonatkozott. A tényállás tartalmazza egyrészt, hogy a tanú³⁶ közvetlenül juttatott a XII. r. vádlottnak jogtalan előnyt, másrészt tartalmazza, hogy ezt az összeget a I. r. vádlott a vizsgát követően adta át a XII. r. vádlottnak.

Konkrét és egyértelmű bizonyítékok hiányában, figyelembe véve a Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt alapvetést is, az I. r. vádlott terhére ezt a bűncselekményt nem lehetett róni, ezt a megállapítást a tényállásból ki kellett rekeszteni.

Ugyanakkor külön felmentő rendelkezést szükségtelen volt hozni, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság minősítése (de a vád sem) ezt a bűncselekményt nem tartalmazza.

29. tényállás

A tanú³⁸ Romániában nem került meghallgatásra és így vallomás sem állt a bíróság rendelkezésére.

A tanú⁶ gyanúsított meghallgatása során csak annyit állított, hogy a tanú³⁸-t tanú⁵-tel együtt vitte Magyarországra, hogy jogosítványt szerezzen, 400 eurót kapott tőle, melyet az I. r. vádlottnak adott.

Az ügyész e tényállási ponthoz a tanú53 és a XXIV. r. vádlott vallomását ajánlotta fel bizonyítékként.

A tanú53 a szabályosan felhasználható vallomásaiban a tanú38-t nem említette meg.

A XXIV. r. vádlott pedig úgy nyilatkozott, hogy bűncselekményt nem követett el, a tanú38-t nem ismeri.

A titkos információgyűjtés eredménye sem hordoz e tényállási pont vonatkozásában konkrét bizonyítékokat. Önmagában a 400 euró átadása - az összeg nagyságrendjére figyelemmel - tandíjnak, vizsgadíjnak is minősülhet.

A XXIV. r. vádlott vallomását cáfoló egyértelmű bizonyíték pedig nem állt a bíróság rendelkezésére.

Az okirati bizonyítékok alapján kizárólag annyi állapítható meg, hogy az elméleti vizsgán a XII. r. vádlott tolmácsolt, a XXIV. r. vádlott pedig vizsgabiztosként járt el. Ekként pedig a vádlottak büntetőjogi felelőssége e tényállási pont vonatkozásában ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható, őket a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítékok hiányában fel kellett menteni.

30-31. tényállás

A fedett nyomozó2 és a fedett nyomozó1 álnevű fedett nyomozók vallomásai a bizonyítékok általános értékelése körében kifejtettek alapján voltak elfogadhatók.

E két terhelő vallomást alátámasztotta a tanú5 2010. február 15-i azon nyilatkozata, hogy a két fedett nyomozótól az autósiskola nevében kértek pénzt, amit a vizsgáztatóknak, az elméleti vizsgán résztvevő tolmácsnak, valamint a rutin és forgalmi vizsgáztatóknak adtak. Arról is beszélt, hogy a két fedett nyomozónak a tanú6 és ő szerzett jogosítványt.

Alátámasztotta továbbá a fedett nyomozók vallomását a tanú114 nyilatkozata, aki a tanú6 testvéreként információval rendelkezett a magyar vezetői engedélyek ellenérték fejében történő jogellenes megszerzésének módjáról és ezt a 2010. február 15-i vallomásában részletesen kifejtette.

A fenti nyilatkozatok és az okirati bizonyítékok együttes értékelésének eredményeként az I. r., a XXXII. r., a XII. r., a IX. r., a XXV. r., a XXVI. r. és a XIV. r. vádlottak büntetőjogi felelőssége megnyugtató módon megállapítható volt.

32. tényállás

A tanú73 gyanúsított vallomásában előadta, hogy felajánlották neki, miszerint Magyarországon könnyebb jogosítványt szerezni, 1.500 eurót kértek. A tanú5-tel jött fel Budapestre és az autósiskola főnökét bemutatták neki. Elméleti órákra nem járt.

A tanú6 vallomásában megerősítette, hogy a tanú5 segítségével szerezte meg a jogosítványt.

A vallomások és az okirati bizonyítékok alapján az I. r. és a XI. r. vádlott bűnössége megállapítható volt.

33. tényállás

A tanú104 gyanúsított vallomásában 2010. február 18-án elmondta, hogy az I.r. vádlott autósiskola vezetőjének fizetett 800 eurót. Tolmács segített az elméleti vizsgán, a rutin és a forgalmi vizsga után is fizetett az I.r. vádlottnak.

Vallomása és az okirati bizonyítékok alapján az I. r. és a X. r. vádlottak bűnössége állapítható meg a tényállás szerint.

34. tényállás

A tanú⁴⁷ 2010. február 15-i és február 23-i gyanúsítottai vallomásában részletesen beszámolt az elméleti vizsga lefolyásáról, az I.r. vádlott, a sofőriskola vezetője és a tolmács által nyújtott segítségről, az anyagi ellenszolgáltatásokról.

Vallomását a tanú⁶ és a tanú⁵ is megerősítette.

E tényállási pont vonatkozásában - a vallomások és az okirati bizonyítékok összevetése alapján - az I. r. és a XIII. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére vonható következtetés.

35-36. tényállás

E két tényállási pontban szereplő a XXIX. r. és a XXX. r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság az eljárást elkülönítette. Így e vádlottak nyomozati vallomása az eljárás során nem volt bizonyítékként értékelhető és az elsőfokú bíróság azt nem is tette felolvasással tárgyalás anyagává.

Ezen túlmenően az ügyészség kizárólag okirati bizonyítékokat ajánlott fel, amelyek azonban nem hordoznak olyan érdemi információt, amelyekből ítéleti bizonyossággal lehetne az I. r. és a IX. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére következtetni.

Az okirati bizonyítékok kizárólag a vizsga letételének helyét és az oktató személyét igazolják kétséget kizáróan, de a vizsga lefolyását, a vagyoni előnyt vagy annak ígértét, a kötelességszegő magatartást a vádlottak részéről, semmiképpen.

Így e két tényállási pont vonatkozásában a másodfokú bíróság a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján a vádlottakat a terhükre megállapított bűncselekmények alól bizonyítékok hiányában felmentette.

37. tényállás

A XXVIII. r. vádlott nyilatkozata szerint orvosi alkalmassági vizsgálaton soha nem volt és I. r. vádlottnak 150 ezer forintot adott a vizsgadíjra. Két-három héttel később pedig sor került a vizsgákra.

Önmagában ebből a körülményből is levonható az a következtetés, hogy a XXVIII.r. vádlott Magyarországon sem KRESZ, sem pedig vezetési tanfolyamon nem vett részt, a vizsgákat az I. r. vádlott segítségével tette le. Ebből adódóan pedig azzal is tisztában kellett lennie, hogy nem ez a jogosítvány megszerzésének szabályos útja, az általa kifizetett pénzösszeg pedig az I. r. vádlott segítségének az ellenértéke.

A fentiek alapján az I. r. és a XXVIII. r. vádlottak a tényállásban írt magatartásukkal bűncselekményeket valósítottak meg.

38. tényállás

A XXVII. r. vádlott a nyomozás során elismerte, hogy mind az elméleti, mind a gyakorlati vizsgát segítségével tette le, orvosi vizsgálaton nem járt.

Ezzel szemben a IX. r. vádlott vallomása szerint szabályosan járt el XXVII. r. vádlott esetében is.

Az elsőfokú bíróság helytállóan fogadta el a XXVII. r. vádlott beismerő nyilatkozatát, hisz az okmányok beszerzése körében tett előadását vádlott-társai is alátámasztották. Önmagát is terhelte bűncselekmény elkövetésével és az okirati bizonyítékok tartalmával is összhangban állt az előadása.

Így a XXVII. r. és a IX. r. vádlottak tényállásban írt magatartása a másodfokú bíróság álláspontja szerint is bizonyított.

39. tényállás

Az elsőfokú bíróság e tényállási pont vonatkozásában 69 román állampolgárságú vizsgázó esetében állapította meg, hogy az I. r. vádlottnak megközelítőleg 1.000 euró összeget ígértek, illetve fizettek, aki ezt elfogadta. Az I. r. vádlott a jogtalan előnyért közbenjárt az oktatóknál és a vizsgabiztosoknál az elméleti és a gyakorlati vizsgák sikeres abszolválása érdekében.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem jelölte meg és nem is részletezte - 10 személy kivételével -, hogy milyen bizonyítékokra alapítja 59 személy vonatkozásában az I. r. vádlottat terhelő tényállást, amikor is kizárólag a vizsga letételét igazoló okiratok állnak rendelkezésre.

A tényállásban szereplő 59 személyt sem tanúként, sem gyanúsítottként nem hallgatták meg az eljárás során.

Az ügyadatlap pedig csak és kizárólag arra bizonyíték, hogy jelentkeztek vizsgára, azt letették és kaptak magyar vezetői engedélyt. A vizsgák lefolyására, a kért vagy adott vagyoni előnyre, az I. r. vádlott bűnös magatartására vonatkozóan semmiféle érdemi információt nem hordoz.

10 személytől állt rendelkezésre a jogsegély keretében megküldött gyanúsítotti vallomás, amelyeket az elsőfokú bíróság felolvasással tett tárgyalás anyagává.

Közülük a tanú126 (15. sorszám), a tanú107 (18. sorszám), a tanú79 (48. sorszám) és a tanú69 (55. sorszám) vallomása tartalmaz az I. r. vádlottra olyan terhelő adatokat, amelyeket az okirati bizonyítékokkal együttesen értékelve a vádlott büntetőjogi felelőssége megnyugtatóan megállapítható volt.

A fentiekre tekintettel az I. r. vádlottat 65 rendbeli vesztegetés elfogadása büntettének elkövetése alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítékok hiányában fel kellett menteni.

40. tényállás

E tényállási pont vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, hogy a IX. r. vádlott bűnösségét milyen bizonyítékokra alapította.

Jelen tényállási pont esetében is - a IX. r. vádlott bűnösséget tagadó vallomásán kívül - kizárólag okirati bizonyítékokat és a titkos információgyűjtés eredményét ajánlotta fel az ügyészség bizonyítékként.

Az ügyadatlapokból azonban csak azt lehetett megállapítani, hogy a tényállásban megjelölt 5 román állampolgár eredményes vezetői vizsgát tett. Ugyanakkor a vizsgák lefolyására, a IX. r. vádlott szerepére, kötelességszegésére, a vagyoni előnyre a konkrét 5 személyt érintően nem merült fel olyan adat, amelyből a tényállásban írtakra megnyugtató módon következtetni lehetne.

Így a másodfokú bíróság a vesztegetés büntettének elkövetése alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján a IX. r. vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette.

48. tényállás

A XVIII. r. vádlott felmentését az elsőfokú bíróság az ítélet 185. oldal és a 186. oldal 1-2. bekezdésében indokolta. A bizonyítékok okszerű mérlegelését támadó ügyészi érveléssel a másodfokú bíróság nem értett egyet. Az eljárás során olyan konkrét adat, amely a XVIII. r. vádlott büntetőjogi felelősségét kétséget kizáróan bizonyította volna, nem merült fel.

Az elsőbírői mérlegeléssel és okfejtéssel a másodfokú bíróság is egyetértett.

49. tényállás

Az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott löfegyvert érintő tevékenysége kapcsán helytálló érveléssel fejtette ki, hogy a fegyvert tartó személyt milyen felelősség terheli és az e körben előterjesztett védelmi érveléssel a másodfokú bíróság sem értett egyet.

Az igazságügyi fegyverszakértő pedig a lefoglalt löfegyvert egyértelműen véleményezte, szakértői megállapításai aggálytalanok. A cselekmény minősítése pedig törvényes, a Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont I. fordulata.

A vádlottak másik csoportjába azok a személyek tartoztak, akik okmány-ügyintézők voltak vagy velük álltak kapcsolatban.

A regisztrációs igazolások, lakcímkártyák beszerzésével összefüggő tényállások (III. és IV. tényállás), tényállásrészek az I. tényállásban, nemcsak az okiratok alapján nyertek bizonyítást, de ezeknél a II.r. és a VIII.r. vádlottak a bűnösségükre is kiterjedő beismerő vallomást tettek, a tényállásban megállapított felelősségüket nem vitatták, igazságügyi írásszakértői vélemény is rendelkezésre állt.

A gépjárművezetői engedélyek kiállításában résztvevő okmányirodai ügyintézők védekezését is helyesen vetette el az elsőfokú bíróság.

Nem volt elfogadható, hogy csak szívésségből, részint egymásnak, részint a román állampolgároknak segítségnyújtásként végezték a terhükre rótt tevékenységet.

Ahogy arra az elsőfokú bíróság is utalt az ítélet 183. oldalának 1. bekezdésében, a lehallgatott beszélgetések (a II., a III. r. és az V. r. vádlottak között) ezt a védekezést egyértelműen cáfolták.

Ezek a beszélgetések azt is cáfolták, hogy jogértelmezési kérdésről lett volna szó a hat hónapos magyarországi tartózkodás igazolása kapcsán. Az igazolás módjával, mikéntjével minden okmányirodai ügyintéző vádlott tisztában volt és a benyújtott okiratok alapján az is nyilvánvaló volt számukra, hogy a hat hónapos tartózkodás mint a gépjárművezetői engedély kiállításának feltétele egyik vád tárgyává tett esetben sem állapítható meg.

Alaptalan volt az a védői hivatkozás a III.r. vádlott védője részéről, hogy a III.r. vádlott nem bírálhatta felül a benyújtott okmányok hitelességét, hogy már azokból is azt gondolhatta, hogy a kérelmezők már hat hónapja az országban tartózkodnak.

Az kétségtelen, hogy a vizsgaigazolás hitelességét nem volt feladata vizsgálni, úgyszintén az orvosi alkalmassági igazolást sem. Ugyanakkor a hat hónapos magyarországi tartózkodás igazolása kizárólag a regisztrációs igazolás és a lakcímkártya alapján történhetett. Az azokon szereplő dátumok pedig egyértelműen jóval hat hónapon belüliek voltak. Ezt a lehallgatott beszélgetések alapján az okmányirodai ügyintézőként megvádolt vádlottak (a III.r. és a IV.r. vádlott) is tudták és éppen azért kaptak a működésükkel kapcsolatban anyagi ellenszolgáltatást, hogy ettől a feltételtől eltekintsenek.

Mindezekkel tisztában volt a II.r, az V.r. és a VI.r. vádlott is.

E helyen kell foglalkozni, azzal a védői felvetéssel, hogy a járművezetésre jogosító okmányok kiadásának feltételei a vádbeli időszak alatt megváltoztak.

Megállapítható, hogy a közúti közlekedési igazgatási feladatokról szóló 35/200.(XI.30.)BM rendelet 14.§-a 2009. április 1. napjától a módosító 6/2009. (III.31.) IRM rendelet 4.§ folytán valóban módosult.

A 2009. április 1-ig hatályos szöveg szerint a 14.§ (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy vezetői engedélyt az előírt feltételek teljesülése mellett is csak olyan magyar állampolgár, illetve EGT állampolgárai számára kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező kérelmezőnek lehet kiadni, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye (szálláshelye) Magyarországon van, illetőleg nem magyar állampolgár (a továbbiakban külföldi) kérelmező esetén az engedély kiadását megelőző hat hónapban Magyarországon tartózkodott.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott hat hónap időtartamú magyarországi tartózkodás igazolására be kell mutatni az idegenrendészeti hatóság erre vonatkozó engedélyét (tartózkodási vízumát, tartózkodási, bevándorlási, illetőleg letelepedési engedélyét, valamint az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolását).

(3) nem kell megkövetelni a hat hónapos magyarországi tartózkodást, ha a kérelem a belföldön korábban megszerzett vezetői engedély pótlására vagy a külföldön megszerzett vezetői engedély honosítására irányul.

A 2009. április 1. napjától hatályos szöveg a következő lett:

14.§ (1) Vezetői engedélyt - a (3) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével - az előírt feltételek teljesülése mellett is csak olyan kérelmezőnek lehet kiadni, akinek a szokásos tartózkodási helye Magyarország területén van, valamint nem magyar állampolgár esetén az engedély kiadását megelőző hat hónapban Magyarországon tartózkodott.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott magyarországi tartózkodást igazoló adatokat a közlekedési igazgatási hatóság szerzi be a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásából. A személyi adat -és lakcímnnyilvántartás hatálya alá nem tartozó harmadik országbeli állampolgár esetén az ügyfélnek kell bemutatnia az idegenrendészeti hatóság által kiállított tartózkodási jogot igazoló okmányt.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően nem követelmény a hat hónapos magyarországi tartózkodás igazolása, ha a harmadik ország állampolgárának kérelme a Magyarországon korábban megszerzett vezetői engedély pótlására irányul.

(4) Az (1) bekezdéstől eltérően a nem magyar állampolgár kérelme alapján külföldön megszerzett vezetői engedély honosítására, illetve más EGT-állam hatósága által kiadott vezetői engedély cseréjére irányuló eljárás során a vezetői engedély kiadását megelőző hat hónapos magyarországi tartózkodás igazolása nem követelmény, ha a kérelem alapja a külföldi vezetői engedélybe bejegyzett érvényességi idő lejárta.

A fenti módosítást a 2009. április 1. napja után indult eljárásokban kell alkalmazni.

A két törvényszöveg összevetéséből az állapítható meg, hogy a hat hónapos tartózkodás megkövetelésében változás nem történt a jelen ügyben szereplő cselekmények vonatkozásában.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján túlnyomó részt helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, de a rendelkező részben foglaltakra figyelemmel a minősítés csak kisebb fokban volt törvényes.

Az irányadó tényállás alapján mind a négy vádiratban az elkövetési idő 2008. és 2011. év december hónap végéig tartott, tehát még az 1978. évi IV. törvény hatálya alá esett. Ez a tény pedig felveti a Btk. 2. §-ának vizsgálatát. Az elsőfokú bíróság - ismételten elfogadva az ügyészi koncepciót - nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, hanem valamennyi vádlottnál, indokolás nélkül, a 2012. évi C. törvényt alkalmazta.

Ekként ezt a vizsgálatot - a bünszervezetben elkövetés megállapítása végett is - a másodfokú bíróságnak el kellett végezni.

Elöljáróban rögzíthető, hogy a bünszervezetben elkövetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények [Btk.91.§, 1978. évi IV. törvény 98.§] mint a 2 évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén a fegyház fokozat [Btk.37.§ (3) bekezdés b/ pont, bb/ alpont és 1978. évi IV. tv.42.§ (4) bekezdés], a feltételes szabadságra bocsátás kizárása [Btk.38.§ (4) bekezdés c/ pont, 1978. évi IV. tv.47.§ (4) bekezdés d/ pont], a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének kizárása [Btk.86.§ (1) bekezdés b/ pont, 1978. évi IV. tv. 91.§ (1) bekezdés b/ pont] azonosak mind az elkövetéskori, mint az elbíráláskori Btk. alapján.

Ugyancsak azonos rendelkezést tartalmaznak mindkét Btk.-ban a halmazati szabályok és a bünszervezetben történő elkövetés találkozása esetén a megemelt büntetési tétel számításának a módja azzal, hogy az aszperáció az 1978. évi IV. törvény 85.§ (3) bekezdése és a Btk.81.§ (3) bekezdése szerint is a halmazati büntetés fő szabálya, amely nem csupán lehetőség, hanem kötelezően érvényesülő rendelkezés.

Az így kiszámított büntetési tételnek a felső határa emelkedik a bünszervezetben történő elkövetés okán - ugyancsak mindkét Btk.-ban - a kétszeresére.

Eltér azonban a két anyagi jogi szabályozásban az így kiszabható maximális felső határ, illetve a halmazatként kiszabható legmagasabb büntetési tétel. Az 1978. évi IV. tv. 85.§ (3) bekezdése és a 40.§ (2) bekezdése alapján a határozott ideig tartó szabadságvesztés leghosszabb tartama 20 év, míg a hatályos Btk. 91.§ (1) bekezdés és a 36.§ szerint 25 év.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a jelenlegi Btk. 38. § (2) bekezdés kedvezőbb feltételes szabadságra bocsátási rendelkezéseket tartalmaz, mint a korábbi Btk. 47. §-a.

Az érintett bűncselekmények büntetési tételkereteit vizsgálva megállapítható, hogy azok mindkét Btk. szerint közel azonosak.

A vesztegetés [1978. évi IV. törvény 254. § (1) bekezdés] büntetési tétele (3 év) üzletszerű elkövetés, mint minősítő körülmény hiányában enyhébb, mint a jelenleg hatályos [Btk. 290. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont II. fordulat] (1-5 év).

Ugyanakkor a vesztegetés hatósági eljárásban [Btk. 295.§ (1) bekezdés] enyhébben büntetendő (3 év), mint a korábbi Btk. szerinti megfelelője [1978. évi IV. törvény 255. § (1) bekezdés - (5 év)].

A fenti körülményeket összességében értékelve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy azoknál a vádlottaknál, ahol megállapítható volt a bünszervezetben elkövetés, nem volt indokolt a főszabálytól eltérni és az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta a másodfokú bíróság.

A bünszervezeten kívüli vádlottak esetében a jelenleg hatályos Btk. alkalmazása eredményez kedvezőbb elbírálást.

Az elsőfokú bíróság jogi indokolása nem minden szempontból volt helyes és nem is mindig volt követhető.

Először általánosságban adott jogértelmezést az egyes vádlotti magatartások minkénti minősítéséről, majd megjelölte összesítve, hogy a vádlottak külön-külön melyik törvényi tényállásba ütköző bűncselekményeket követték el, és ezek után zárójelben feltüntette, hogy konkrétan melyik számú tényállást minősítette így.

Az általánosságban adott jogi indokolásban, bár konkrét vádlottakra is utalt, nem volt világos, hogy az egyes vádpontokban eltérően minősített cselekményeik pontosan melyik tényállásra is vonatkoznak.

Már itt megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az ítélet 190. oldal 4. bekezdésében tévesen jelölte meg a VI.r. vádlottat hivatalos személyként. Az ennek kapcsán tett védelmi észrevétel tehát helytálló volt.

Azt sem lehetett maradéktalanul követni, hogy milyen okból minősített egyes vádlotti magatartásokat felbujtói, társtettesi vagy bűnszegédi alakzat szerint (pl. a tolmácsok megvesztegetésével kapcsolatban, de a közokirat-hamisításoknál is).

A minősítés kapcsán több olyan kérdés is felmerült, amelyekben a másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontot foglalt el.

Ilyen kérdés volt pl. az önálló intézkedésre jogosultság, de az okmányirodai ügyintézőknél a cselekmények rendbeliségének alakulása, és több védő támadta a gépjárművezető szakoktatók esetében a vezetési kartonok felhasználásának kérdését is.

Bár nem a jogi minősítéshez, hanem a büntetés kiszabásához tartozik, de a másodfokú bíróság e helyen fogja kifejteni álláspontját a bünszervezet/bűnszövetség megállapíthatóságának kérdéséről is.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a vádlotti cselekmények helyes minősítése az elsőfokú bíróság által adott jogi indokolás alapján nem ítéltető meg, mert az nem követhető világosan. Ezért a másodfokú bíróság az általa irányadónak tekintett tényállásban leírt vádlotti magatartásokból indult ki, azokat minősítette be egyenként, az általa helyesnek tartott törvényi tényállás szerint.

Ezt megelőzően szükséges kifejteni a minősítést általánosságban érintő másodfokú álláspontot.

Elsőfokú bíróság több vádlottat is önálló intézkedésre jogosultnak tekintett, így az I. r. vádlottat, aki iskolavezető volt, a IX. r., a X. r. és a XI. r. vádlott gépjármű-szakoktatókat és a postai kézbesítő a XVII. vádlottat.

Ugyancsak önálló intézkedésre jogosult személyként merültek fel a tolmácsok (a XII. r. és a XIII. r. vádlottak) is az 1978. évi IV. tv. 256.§ (3) bekezdés b/ pontja kapcsán.

A másodfokú bíróság nem mindenben osztotta ezt az álláspontot, és a védők érvelését találta ezzel kapcsolatban megalapozottnak.

Az 1978. évi IV. tv. 254.§ (2) bekezdése és a Btk.290.§ (2) bekezdése szerint a vesztegetés súlyosabban büntetendő, ha azt önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

Az 1978. évi IV. tv. 252.§ (1) bekezdése rendeli büntetni a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója általi vesztegetés elfogadását, míg a Btk.291.§ (3) bekezdése minősítő körülményként jelöli meg, ha az elkövető önálló intézkedésre jogosult személy.

A joggyakorlat szerint önálló intézkedésre jogosult az, aki az adott szerv működését, vagy a szervvel kapcsolatba kerülő személyek (üzleti partnerek, stb.) jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. Elsősorban a vezető beosztású alkalmazottak (vezető tisztséget betöltő tagok, valamint a szerv képviselőjére jogosult személyek sorolhatók ide. Nem a dolgozó vagy tag munkakörének vagy beosztásának elnevezését, hanem a döntést hozó vagy azt előkészítő személyt ténylegesen megillető jogokat figyelembe véve kell elbírálni, hogy önálló intézkedésre jogosultnak tekintendő-e. (Magyar büntetőjog. Kommentár a gyakorlat számára. HVG-Orac)

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az önálló intézkedésre jogosultság nem azt jelenti, hogy valaki egy gazdálkodó szervezet alkalmazásában, a munkaköri leírásában meghatározott feladatait, a munkáját önállóan végzi. Az önálló intézkedésre jogosultságot a gazdálkodó szerv tevékenységéhez kapcsolódó lényeges döntésekre jogosultság jellemzi.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság csak az I. r. vádlottat, aki a Kft. iskolavezetője volt tekintette önálló intézkedésre jogosultnak.

Ugyanakkor nem minősítette ilyennek a IX. r., a X. r. és a XI. r. vádlott gépjármű-szakokat és a postai kézbesítő a XVII. r. vádlottat, de a XII. r. és a XIII. r. vádlott tolmácsokat sem.

Az okmányirodai ügyintézők korrupciós cselekményeinek rendbelisége és azok jogi megítélése körében sem értett egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjával.

Osztotta a védői érveket a IV. r. és a VI. r. vádlottak korrupciós cselekményével kapcsolatban.

Megállapítható volt, hogy a Balassagyarmati Törvényszék a 2016. január 26. napján kihirdetett 4.B.150/2013/57. számú ítéletével, amely a Fővárosi Ítéltábla a 2017. január 19. napján kelt 1.Bf.212/2016/24. számú ítélete folytán emelkedett jogerőre, elbírált a a IV. r. és a VI. r. vádlottak 2008. év vége és 2011 májusa közötti korrupciós kapcsolatát.

A balassagyarmati ügyben irányadó tényállás szerint 2008. év vége és 2011. május közötti időben a két vádlott 71 külföldi állampolgárt juttatott vezetői engedélyhez oly módon, hogy a IV.r. vádlott okmányirodai ügyintézőként személyenként 5.000 Ft-ot kapott a VI.r. vádlottól azért, hogy hivatali kötelességét megszegve úgy továbbítsa az adatlapokat a KEKKH felé, hogy tudta, hogy a kérelmezők nem rendelkeznek a jogszabályban meghatározott feltételekkel.

A jelen ügyben a két vádlottat érintő elkövetési időszak 2010. március 10. napjától 2011. május 11. napjáig tartott és a közokirat-hamisítás mellett hivatali vesztegetés (Btk.293.§ (1)(2) bekezdés), illetve hivatali vesztegetés elfogadása [Btk.294.§ (1)(3) bekezdés a) pont, aa) alpont, b/ pont II. fordulat] volt a vád tárgya.

A hivatali vesztegetés, illetve a hivatali vesztegetés elfogadása rendbelisége is a törvényellenes kapcsolatok számához igazodik (BH2006.177.), és folytatólagos egység jön létre ugyanazon személyek közötti korrupciós kapcsolat során a többszöri előny kérés, illetve adás kapcsán, ha a folytatólagosság feltételei egyébként fennállnak.

E helyes jogértelmezés alapján minősítette a Balassagyarmati Törvényszék a fent hivatkozott ítéletével a két vádlott korrupciós cselekményeit folytatólagosan elkövetettnek.

Az elkövetési időszakok összevetése alapján az állapítható meg, hogy a jelen ügyben vád tárgyává tett korrupciós bűncselekmények elkövetési ideje a már jogerősen elbírált folytatólagos bűncselekmény elkövetési idejére esik, így ezeket a cselekményeket úgy kell tekinteni, mint amelyeket már jogerősen elbíráltak.

Ezért a korrupciós cselekmények tekintetében a Be.4.§ (3) bekezdése és a Be.567.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján a büntetőeljárás megszüntetéséről kellett rendelkezni. (6/2009. BJE)

Mindez nem érintette a VI. r. vádlott terhén maradt befolyással üzérkedés büntetét, illetve a vádlottak közokirat-hamisítás büntetteként értékelt cselekményeit.

A fent vázolt folytatólagos egység megállapítása érintette a II.r. vádlott korrupciós cselekményeit is (1978. évi IV. tv. 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulata).

A gépjárművezető szakoktató vádlottak esetében a védelem vitatta az elkövetői minőséget a hamis magánokirat felhasználása vétsége kapcsán azzal érvelve, hogy a vezetési kartonok felhasználói az ügyben érintett vizsgázók voltak, nem pedig a szakoktató vádlottak.

A másodfokú bíróság ezzel nem értett egyet.

Az 1978. évi IV. törvény 276.§ szerint a hamis magánokirat felhasználása vétségét az követi el, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál.

A bűncselekmény elkövetője tehát az okirat felhasználója.

A vezetési kartonok felhasználására - vizsgafeltételek igazolása miatt - a gyakorlati (járműkezelési- illetve forgalmi) vizsgákat megelőzően az azokon a vizsgázó mellett részt vevő gépjárművezető szakoktatók részéről került sor, azokat minden esetben ők adták át a vizsgabiztosnak. Ezért - bár a felhasználás a vizsgázó érdekében történt - a valótlan tartalmú magánokiratok tényleges felhasználói mégis a gépjárművezető szakoktató vádlottak voltak.

Számos közokirat-hamisítási cselekmény kapcsán felmerült az elkövetői minőség mikénti megállapítása is. Több esetben is társtettesként minősítette az elsőfokú bíróság a regisztrációs igazolások, illetve a lakcímkártyák kiállítása során tanúsított vádlotti közreműködést, mellyel a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A közokirat-hamisítás büntetét az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c/ pontja, illetve a Btk.342.§ (1) bekezdés c) pontja szerint az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

Az elkövetési magatartás az olyan érdemi közreműködés, amelynek az a következménye, hogy a közokiratba, az annak kiállítására illetékes személy által - jóhiszeműen - valótlan adat, tény, nyilatkozat kerül bejegyzésre.

A kérdéses okiratok kiállítása iránti kérelmet benyújtó személyek minden esetben tisztában voltak azzal, hogy a kérelmük és az ahhoz csatolt okiratok valótlan adatokat tartalmaznak, nem laktak a megjelölt címen, nem dolgoztak Magyarországon. Így pedig az illetékes ügyintézőt ők maguk tévesztették meg és így az ő közreműködésük vezetett a valótlan tartalmú közokiratok kiállításához.

A regisztrációs igazolás és a lakcímkártya szükségesek voltak a gépjárművezetői engedély megszerzéséhez, ezzel kellett ugyanis igazolni a magyarországi tartózkodást.

Az ehhez segítséget nyújtó személyek magatartása a szükséges nyilatkozatok kitöltésével, az igazoló okiratok (lakcím, munkahely) biztosításával nem társtettesi magatartás, hanem felbujtói. A bűnsegédi tevékenység beolvad a súlyosabb felbujtói magatartásba.

Mindezek szem előtt tartásával minősítette a másodfokú bíróság a közokiratok kiállításában közreműködő személyek cselekményeit.

A másodfokú bíróság a fentieken túlmenően még lefektet néhány rendező elvet, amelyet majd az egyes konkrét vádlotti magatartások minősítése kapcsán irányadónak fog tekinteni.

Ezt az I. r. vádlott cselekményeivel kapcsolatban teszi meg, de a leírtak megfelelően irányadók a többi vádlott magatartásának értékelésekor is.

Amikor az I. r. vádlott az egyes vizsgázóktól pénzt kért, illetve fogadott el, hogy a gépjárművezetői engedély jogosulatlan megszerzését segítse, az 1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont szerinti vesztegetés elfogadása büntettét követte el.

Ha a pénz több részletben került kérésre, illetve elfogadásra, a cselekmény folytatólagosan elkövetettnek minősült.

Amikor a tolmács részére kért külön pénzt (annak megvesztegetésére) a cselekménye az 1978. évi IV. tv.256.§ (1)(3) bekezdés a/ pontja szerint befolyással üzérkedés vétségének is minősült.

Amikor ezt a vesztegetési pénzt át is adta a tolmácsnak a cselekmény vesztegetés hatósági eljárásban, az 1978. évi IV. törvény 255.§ (1) bekezdésébe ütközött.

Az 1978. évi IV. tv.274.§ (1) bekezdés c/ pontja szerinti felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének minősítette a másodfokú bíróság, amikor továbbadta az okiratok beszerzésének intézését más vádlottaknak.

Itt megjegyzendő, hogy e mellett a felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétsége nem értékelhető halmazatban (BH1996.290.).

Nem lehet együtt értékelni a felbujtóként elkövetett vesztegetés hatósági eljárásban büntettét, illetve a befolyással üzérkedés büntettét sem.

Az 1978. évi IV. tv. 275.§ szerint minősülő felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette valósult meg, amikor az orvostól - a szükséges vizsgálatok mellőzésével - beszerezte az így valótlan tartalmú orvosi igazolást.

Az 1978. évi IV. tv. 276.§ szerint minősült az a magtartása, amikor a kijelölt gépjárművezetői szakoktatót megbízta a valótlan tartalmú vezetési kartonok kiállításával és felhasználásával.

Amikor az egyes vizsgák kapcsán a gépjárművezetői szakoktátónak pénzt ígért a vizsgázónak nyújtott jogosulatlan segítségért, a magatartása az 1978. évi IV. tv. 254.§ (1) bekezdése szerint minősült.

Abban az esetben, amikor a vizsgabiztosnak adott vagy ígért pénzt a kötelessége megszegéséért, a cselekmény az 1978. évi IV. tv. 253.§ (1)(2) bekezdés I. fordulata szerinti hivatali vesztegetés büntettének minősült.

Ha külön a vizsgabiztos megvesztegetésére is kért pénzt, akkor az az 1978. évi IV. törvény 256.§ (1)(2) bekezdés a/ és c/ pontja szerint is minősült.

A bünszervezetben elkövetéssel kapcsolatban is eltérő álláspontra helyezkedett a másodfokú bíróság és lényegében az ügyési állásponttal értett egyet.

Az 1978. évi IV. tv. 137.§ (8) bekezdése mondja ki az értelmező rendelkezések között, hogy mi tekintendő e törvény alkalmazásában bünszervezetnek. Három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

A törvény pontosan felsorolja a bünszervezet fogalmi elemeit. Megállapításához ezen túlmenően további fogalmi elem nem szükséges (Bfv.I.171/2018/6. [81]). Így szükségtelen pl. a hierarchikus kapcsolatrendszer (BH2008.139.II., BH2016.234.)

A törvényi feltételek közül egyedül a bűncselekményre irányultság hordoz eleve jogellenes tartalmat, a többi önmagában nem (BH.2018.106.) Ebből az következik, hogy egy meglévő,

eredetileg nem jogellenes célra létrejött gazdálkodó szervezet keretei is felhasználhatók később bünszervezeti tevékenységhez.

A szervezett működés alatt - nyelvi értelemben - a cél érdekében kifejtett rendezett tevékenység értendő.

Az összehangolt működés pedig tartalmát tekintve nem más, mint a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása (4/2005.BJE.). Az összehangoltság meglétének nem feltétele a más cselekvő kilétének ismerete, a bünszervezeten belüli személyes kapcsolat, ilyen elvárást a törvény nem kíván meg (BH.2018.106., BH.2011.299., BH.2009.96., LB-BH-BJ.2008.24.)

A hosszabb távra szervezettséget is a szervezet tekintetében kell megállapítani.

A bünszervezetben elkövető cselekedhet a szervezet teljes fennállása alatt, időszakosan és eseti jelleggel is; - ha van ilyen - része lehet az összehangolt működést biztosító személyi körnek, de lehet olyan személy is, akinek a tevékenysége csak egy részletemet biztosít a szervezet célorientált működéséhez.

Bünszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt valósít meg tettesként vagy részesként, ha tudata átfogja a bünszervezet megállapíthatóságához szükséges tárgyi ismérveket (4/2005 BJE, BH2018.106.).

Az eseti jelleggel csatlakozók, illetve különösen a szervezet periferiáján cselekvők esetében a felismerésükre különösen a konkrét magatartásuk mások előző, vagy láncolatos cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből lehet következtetést vonni (4/2005. BJE.IV.4.).

A megállapíthatóságnál nincs különbség a bünszervezeten belüli cselekvés hierarchiája (posztja), aktivitása, intenzitása szempontjából (4/2005.BJE.IV.5.).

Nem hagyható figyelmen kívül a másodfokú bíróság szerint azt a körülmény sem, hogy a bünszervezet kodifikálását a szervezett bűnözés elterjedése indokolta és nemzetközi kötelezettségvállalásból is fakadt, ami a határon átnyúló szervezett bűnözés elleni fellépést célozta.

A jelen ügyben irányadó tényállás alapján nem lehet kétséges, hogy a bűnözői csoport háromnál több személyből állt, hosszabb időre szólt már csak a ténylegesen megvalósított bűncselekmények elhúzódó elkövetéséből adódóan is.

Szervezetten és összehangoltan működött a csoport, hiszen a gépjárművezetői engedélyek megszerzésének egész folyamatában minden részt vevő vádlottnak megvolt a maga feladata, kezdve onnan, hogy Romániában több közvetítő is szervezte és utaztatta is a jelentkezőket.

Az I. r. vádlott volt az, aki a fő szervezőként a közvetítőkkel a kapcsolatot tartotta, őket további személyek beszerzésére biztatta. Ő volt, aki az egyes jelentkezők vizsgáit szervezte, elméleti-, járműkezelési-és forgalmi vizsgákra őket bejelentette, megbízta a tolmácsokat és a gépjárműszakokatokat a vizsgák segítségével, neki pénzt ajánlva ezért, csakúgy mint egyes vizsgabiztosoknak. Szervezte vagy intézte az orvosi alkalmassági igazolások beszerzését is olyan orvosoktól, akik a szükséges vizsgálatokat el sem végezték. Az egész mechanizmussal, annak jogellenes voltaival a gépjármű-szakoktatók és a tolmácsok, de vizsgabiztosok is tisztában voltak, ennek tudatában működtek abban közre.

Az okiratok beszerzésére külön szakosodott vádlotti csoport volt (a II. r., a VII. r., a VIII. r. vádlottak), akik lényegében az I.r. vádlott, illetve a romániai közvetítők útján kapcsolódtak az ide szállított román állampolgárokhoz.

Ők intézték a regisztrációs igazolások, lakcímkártyák beszerzését, a kérelmezőket a hivatalba elszállították, biztosították a szükséges igazolásokat (határátlépési nyilatkozat, lakcímbejelentés, munkáltatói nyilatkozat).

Ezt követően megszervezték a gépjárművezetői engedélyek kiállítását is. A jogtalan tevékenységben közreműködni hajlandó hivatalos személyeket kutattak fel és vesztegettek meg annak érdekében, hogy a törvényi feltételektől tekintsenek el.

Még a kiállított gépjárművezetői engedélyek átvételét is megszervezték.

Az okmányok kiállításában közreműködő vádlottak, segítők, de az okmányirodai ügyintézők is tisztában voltak a bűnözői csoport szervezetségével és céljával és ennek ismeretében működtek közre a csoport tevékenységében.

A szervezetség és a feladatmegosztás az egész folyamatot áthatotta, jellemezte.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bünszervezetben elkövetés az I. r., a II. r., a III. r., az V. r., a VI. r., a VII. r., a VIII. r., a IX. r., a X. r., a XI. r., a XII. r., a XIII. r., a XIV. r., a XV. r. és a XVI. r. vádlottak tekintetében megállapítható.

A IV. r. vádlott a bünszervezetben elkövetés megállapításának törvényi feltételei hiányoztak, mert az eljárás megszüntetése miatt csak olyan bűncselekményekben volt megállapítható a felelőssége, amelyek büntetési tétele nem érte el az 5 évet.

Azoknál a vádlottaknál, ahol a másodfokú bíróság megállapította a bünszervezetben történt elkövetést, mellőzte a cselekményeik minősítéséből a bünszövetségben elkövetést, mert az kétszeres értékelést jelentene.

A másodfokú bíróság az egyes tényállásokban szereplő vádlotti vádlotti magatartásokat, a végül felmentés alá eső cselekményeket is, az alábbiak szerint minősítette:

1. tényállás

Az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/pont],
- 1 rb. befolyással üzérkedés vétsége [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (3) bekezdés a) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

A II.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

2. tényállás

Az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/pont],

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

Az X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

3. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c) pont]

4. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

5. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 175. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1), (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat- hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]

6. tényállás

a I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

A VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

7. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 176. §]
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. (1) bekezdés c) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

8. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978- évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I.fordulat]

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]

az X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XIV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XIX.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk.294.§ (1), (3) bekezdés a) pont, aa) alpont]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

9. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont],
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]

a XXXIII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés]

10. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a II.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1974. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]

a XV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XX.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont]

a XXXIII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

11. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]
- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]
- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

a II.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276.§]

a XV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XXXIII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]

12. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

13. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

14. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 2 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a X.r. vádlott

- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXI.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont, aa) alpont]

15. tényállás (FELMENTÉS)

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

16. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a II.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XIV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

17. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a II.r .vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

18. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

19. tényállás

a I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

20. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

III.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

21. tényállás

a I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

22. tényállás (FELMENTÉS)

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

23. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. év IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. év IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XXII.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont]

24. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

(nincs a tényállásban a vezetési kartonok valótlan vezetésére felhívás, felmentés magánokirat alól)

a VII.r. vádlott

- 3 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

25. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. év IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a VII.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XVI.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

26. tényállás (FELMENTÉS)

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a IX.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

27. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a IX.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXXII.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

28. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a X.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XIV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XXIII.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont]

29. tényállás (FELMENTÉS)

az I.r. vádlott

-1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]

a XII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XXIV.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont]

30-31. tényállás

a I.r. vádlott

- 2 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]

- 2 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 2 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

- 2 rb. befolyással üzérkedés vétsége [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (3) bekezdés a) pont]

a II.r. vádlott

- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

- 4 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a III.r. vádlott

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a VIII.r. vádlott

- 4 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 2 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 2 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 2 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

a IX.r. vádlott

- 3 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 2 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XII.r. vádlott

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

a XIV.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XVI.r. vádlott

- 2 rb. hivatali vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

a XXV.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont]

a XXXII.r. vádlott

- 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

32. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a III.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]
- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]
- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a XI.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

33. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a X.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

34. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]
- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (1) bekezdés]

a XIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 255. § (2) bekezdés]

35-36. tényállás (FELMENTÉS)

az I.r. vádlott

- 2 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a IX.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

- 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

37. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont]

- 1 rb. felbujtóként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

a IV.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont, aa) alpont b) pont II. fordulat]

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]

a VI.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés c) pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a XXVIII.r. vádlott

- 1 rb. vesztegetés büntette [Btk. 290.§ (1), (2) bekezdés]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat]

- 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]

a XXXVI.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat]

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

38. tényállás

a II.r. vádlott

- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a IV.r. vádlott

- 1 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont, aa) alpont b) pont II. fordulat]

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

a VI.r. vádlott

- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

- 1 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. (1) bekezdés b) pont]

a IX.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 251. § (1) (2) bekezdés II. fordulat]

- 1 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette 1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. tv. 276. §]

a XXVII.r. vádlott

- 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

- 1 rb. vesztegetés büntette [Btk. 290.§ (1) bekezdés]

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat]

a XXXVI.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1), (2) bekezdés I. fordulat]

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

39. tényállás

az I.r. vádlott

- 4 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 252.§ (1)(3) bekezdés b/ pont] (15., 18., 48., 55.)

FELMENTÉS 65 RB. VESZTEGETÉS ELFOGADÁSA BÜNTETTE ALÓL

40. tényállás

a IX.r. vádlott FELMENTÉS 5 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. törvény 251.§ (1), (2) bekezdés II. fordulat] alól.

41. tényállás

(A 48. és 50-es ugyanaz, 50-est mellőzni kell, 64 helyett 63 személy)

a II.r. vádlott

- 126 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a VII.r. vádlott

- 26 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

43. tényállás

a II.r. vádlott

- 30 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 30 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a III.r. vádlott

- 30 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 250. § (1) (3) bekezdés]

- 30 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

az V.r. vádlott

- 30 rb. bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 30 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

44. tényállás

a II.r. vádlott

- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

(a VII.r. vádlott e cselekmény miatt nem lett elítélve)

45. tényállás

a II.r. vádlott

- 30 rb. felbujtóként elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés I. fordulat]

- 30 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

- 30 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

a IV.r. vádlott

- 30 rb. hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1), (3) bekezdés a) pont aa) alpont, b) pont II. fordulat]

- 30 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

a VI.r. vádlott

- 30 rb. vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 253. § (1) (2) bekezdés]

- 30 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]
- 30 rb. befolyással üzérkedés büntette [1978. évi IV. tv. 256. § (1) (2) bekezdés a) és c) pont]

46. tényállás

a II.r. vádlott

- 1 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a VII.r. vádlott

- 1 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette [1978. évi IV. tv. 254. § (1) bekezdés]

a XVII.r. vádlott

- 1 rb. folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 291.§ (1), (2) bekezdés b) pont II. fordulat]

47. tényállás

a II.r. vádlott

- 1 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés b) pont]
- 2 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275.§ (1) bekezdés c) pont]

a IV.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343.§ (1) bekezdés c) pont]

a VI.r. vádlott

- 1 rb. felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 275. § (1) bekezdés b) pont]

a VIII.r. vádlott

- 2 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]
- 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

a XXXVI.r. vádlott

- 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pont]

49. tényállás

az I.r. vádlott

- 1 rb. lőfegyverrel visszaélés büntette [1978. évi IV. tv. 263/A. § (1) bekezdés a) pont]

50. tényállás

a II.r. vádlott

- 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont]

A III. és IV. tényállási részekben szereplő cselekmények pontonkénti minősítésére a fenti formában nem volt szükség, mert az jól követhető volt az elsőfokú ítélet szerint.

A büntetés kiszabásánál irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság túlnyomó részt helyesen állapított meg, ugyanakkor a Kúria 56/2007. BK véleményében foglaltakra figyelemmel pontosításra, kiegészítésre szorulnak.

Valamennyi vádlott esetében enyhítő körülmény a további időmúlás.

A BK vélemény III/6. pontja alapján a folytatólágosságnak büntetést súlyosító hatása van, s annál nagyobb, minél több bűncselekményt foglal magában.

Így további súlyosító körülményként kell értékelni az I. r., a II. r., a III. r., az V. r., a VII. r., a IX. r., a X. r., a XI. r. vádlott a fenti módon történő elkövetését. (kitartó elkövetés a Kollégiumi vélemény III/2. pontjában nyert megfogalmazást, így nem azonosítható a folytatólágos elkövetéssel)

A IV. r. vádlott esetében nem enyhít a büntetlen előélet, mert ez alkalmazási feltétel.

Az V. r., a VIII. r. vádlottaknál további enyhítő körülmény a bűnsegédi elkövetés.

A XXVI. r. vádlottnál mellőzi az indokolás nélküli, egyedül az ő esetében megjelölt elszaporodottságra, mint súlyosító körülményre utalást.

Azoknál a vádlottaknál, ahol bűnsegédi és társtettesi elkövetés is megállapításra került, egyik elkövetési alakzat sem nyer külön értékelést, mert kioltják egymás hatását.

A fenti bűnösségi körülményeket mérlegelve törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a - XXXII. és XXXIII. r. vádlottak kivételével - vádlottakkal szemben szabadságvesztés büntetést szabott ki.

Ugyanakkor figyelemmel a bűnszervezet megállapítására, a megváltoztatott minősítésekre és a felmentő rendelkezésekre, az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztések tartama nem felel meg a büntetési céloknak és a belső arányosság követelményének sem.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a legsúlyosabb felelősség a bűnszervezet irányítóját, az I. r. vádlottat terheli.

Őt követik a felelősség nagyságrendje szempontjából azok a vádlottak, akik hivatalos személyi minőségük felhasználásával követték el a terhükre rótt bűncselekményeket, míg ennél enyhébb a felelőssége az oktatóknak, tolmácsoknak, okmányirodai közvetítőknek.

A kiszabott büntetés tartamát befolyásolta továbbá a bűnszervezetben részvétel, a cselekmények tárgyi súlya és halmazata, valamint az alanyi bűnösség foka és az enyhítő, súlyosító körülmények.

Ekként az I. r., a II. r., a III. r., a VI.r., a VII. r., a IX. r., a X. r., a XI. r., a XIV. r., a XV. r. és a XVI. r. vádlottakat az 1978. évi IV. törvény 40. § (1), (2) bekezdésében meghatározott végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte, amelynek a végrehajtási fokozata a 42. § (3) bekezdés alapján fegyház.

Az V. r., a VIII. r., a XII. r. és a XIII. r. vádlottak esetében ugyancsak végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását látta szükségesnek, melynek végrehajtási fokozata az 1978. évi IV. törvény 43.§ a/ pontja alapján börtön, szintén kizárt a feltételes szabadságra bocsátás.

A fent megjelölt vádlottak a 47. § (3) bekezdés d) pontja alapján feltételes szabadságra nem bocsáthatók.

Az 1978. évi IV. törvény 51.§ (2) bekezdése értelmében, akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélnék, és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, pénzbüntetésre is kell ítélni.

E kötelező törvényi rendelkezés alapján a másodfokú bíróság az I.r., a IX.r., a X.r., a XI.r. vádlottakat pénzbüntetésre is ítélte.

A pénzbüntetés napi tételeinek számát és az egynapi tételnek megfelelő összeget az 1978. évi IV. törvény 51.§ (1)(3) bekezdéseiben meghatározottak szerint, az ott írt keretek között határozta meg.

A bünszervezetben elkövetés megállapítása miatt több vádlottnál is mellőzni kellett a szabadságvesztésük végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését. Ezen vádlottakat a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 62.§ (1) bekezdése alapján a közügyek gyakorlásától is eltiltotta, mert úgy ítélte meg, hogy méltatlanok a közügyekben való részvételre.

A közügyektől eltiltás tartamát az 1978. évi IV. törvény 63.§ (1) bekezdésében írt keretek között, a velük szemben kiszabott szabadságvesztés tartamához igazította.

A másodfokú bíróság a bünszervezetben elkövető vádlottak büntetésének enyhítésével, illetve súlyosításával alakította ki a belső arányosság követelményének megfelelő büntetéseket.

Ezeket a büntetéseket látta olyannak, amelyek összhatásukban szükségesek, de egyben elegendőek is a büntetési célok eléréséhez, az egyéni és az általános megelőzés érvényre juttatásához, ezek állnak arányban az egyes vádlottak által elkövetett cselekmények konkrét társadalomra veszélyességével, a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességgel, bűnösségük fokával és a feltárt büntetés kiszabási körülményekkel.

A bünszervezeti elkövetéssel nem érintett a XVII.r. vádlott esetében a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy cselekménye enyhébb minősítése okán a vele szemben kiszabott szabadságvesztés enyhítésére van szükség és a próbaidő tartamát is mérsékelni kell.

A XIX.r., a XX.r., a XXI.r., a XXII.r., a XXIII.r., a XXIV.r., a XXVII.r., a XXVIII.r. és a XXXVI.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztések tartama arányban áll a vádlottak által elkövetett bűncselekmények és a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességgel, az esetükben megállapítható bűnösségi körülményekkel, megfelelnek a belső arányosság követelményének is, enyhítésükre a másodfokú bíróság lehetőséget nem látott.

A felfüggesztés próbaideje is helyesen, a törvényi keretek között került meghatározásra.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a XXVII.r. és a XXVIII.r. vádlottak kivételével a fent felsorolt vádlottakkal szemben pénzbüntetés alkalmazását is szükségesnek tartotta. A napi tételek és az egynapi tétel összegének meghatározása törvényesen történt.

Az elsőfokú bíróság a XXVII.r. és a XXVIII.r. vádlottakat 3-3 évre kiutasította Magyarország területéről. Ítéletének indokolásában csak a törvényhelyekre hivatkozott - részben helytelenül -, ezért ennek bővebb indokolását látta szükségesnek a másodfokú bíróság.

A Btk.59.§ (1) bekezdése szerint azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani.

A (3) bekezdés alapján a szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint Magyarország területén letelepedettként vagy bevándorlóként tartózkodási joggal rendelkező személlyel szemben

kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely ötévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő.

A (4) bekezdés további korlátozó rendelkezéseket tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság által is helyesen felhívott 60.§ (2) bekezdése állapítja meg a kiutasítás időbeli kereteit (1-10 év).

A másodfokú bíróság szerint a Btk.59.§ (3) bekezdés alkalmazásával kell állást foglalni a kiutasítás feltételeiről.

A két vádlott terhére megállapított legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tétele 1-5 évi terjedő szabadságvesztés, és a korrupciós bűncselekmény elkövetőinek az országban tartózkodása nem kívánatos.

A kiutasítás törvényi feltételei tehát fennállnak, az 59.§ (4) bekezdésében felsorolt korálozások nem voltak megállapíthatók.

A bünszervezetbeni elkövetéssel nem érintett fenti, szabadságvesztésre ítélt vádlottaknál törvényes volt a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára és a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó ítéleti rendelkezés.

A XXXII. r. és a XXXIII.r. vádlottak esetében az elsőfokú bíróság a cselekményeik társaikhoz viszonyított csekélyebb súlyára figyelemmel helyesen döntött úgy, hogy a Btk.33.§ (4) bekezdés alkalmazásával a büntetési célok pénzbüntetés kiszabásával is elérhetőek.

Törvényes volt a Btk.50.§.(1)(3) bekezdései alapján a napi tételek számának és az egynapi tétel összegének meghatározása is.

Büntetésük enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget, mivel úgy ítélte meg, hogy az szükséges a büntetési célok eléréséhez.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései megfeleltek a törvénynek, így törvényesek az I. és II.r. vádlottak előzetes fogvatartásban töltött idejének beszámításáról, a kiszabott pénzbüntetések meg nem fizetése esetére azok szabadságvesztésre átváltoztatásáról, vagyonekobzásokról, a bűnjelek további sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezések.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 24.B.952/2015/160. számú ítéletét a Be.606.§ (1)(2) bekezdései alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg az elsőfokú ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy több pontosításra is szükség van, részben az I.r. és II.r. vádlottak fogvatartási időpontja, részben egyes vádlottak személyi adatai, tárgyalási napok feltüntetése tekintetében. Ezeket a pontosításokat a másodfokú bíróság az ítéletében rögzítette.

A másodfokú bíróság a Be.613.§.(1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget és annak viselésére - a XXIV.r. vádlott kivételével - a Be.574.§ (1) (4) bekezdése alkalmazásával külön-külön kötelezte a vádlottakat, akik esetében a bűnügyi költség felmerült.

A XXIV.r. vádlott tekintetében felmerült bűnügyi költségről a Be.575.§ (1) bekezdés alkalmazásával úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A Be.615.§ (1)(2) bekezdés b/ pontja lehetővé teszi a másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezést az I.r., a IV.r., a VI.r., a IX.r., a XII.r., a XXIV.r., a XXXII.r. és a XXXVI.r. vádlottak vonatkozásában.

Budapest, 2019. február 13.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

dr. Feledi Tamás sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 24.B.952/2015/160. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.221/2018/47. számú ítéletében írt változtatással a II. r., a III. r., az V. r., a VII. r., a VIII. r., a X. r., a XI. r., a XIII. r., a XIV. r., a XV. r., a XVI. r., a XVII. r., a XVIII. r., a XIX. r., a XX. r., a XXI. r., a XXII. r., a XXIII. r., a XXV. r., a XXVII. r., a XXVIII. r. és a XXXIII. r. vádlott vonatkozásában 2019. február 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. február 13.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

Czibere Éva
tisztviselő